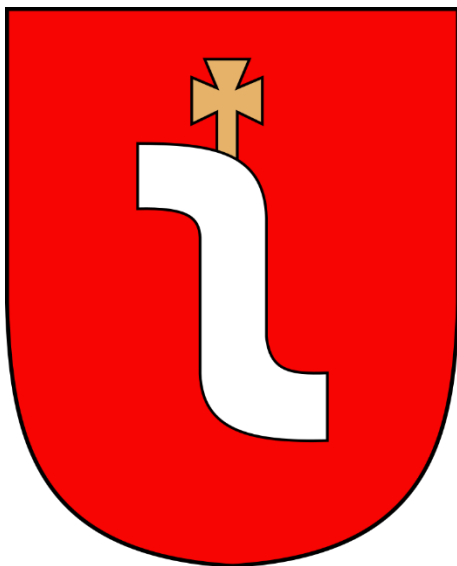

Prognoza oddziaływania na środowisko

do planu ogólnego Miasta i Gminy Lesko

03.08.2026 r.

Zespół autorski:	mgr Agnieszka Michalska kierownik zespołu	
	mgr Adam Nawrocki	

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że kierownikiem zespołu autorskiego przedmiotowej prognozy oddziaływania na środowisko, zgodnie z wymogami art. 51 ust. 2 pkt. 1 lit. f oraz art. 74a ust. 2 ustawy z dn. 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2026 poz. 670), jest osoba, która ukończyła, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym i nauce, co najmniej studia pierwszego stopnia lub studia drugiego stopnia, lub jednolite studia magisterskie na kierunkach związanych z kształceniem w zakresie: nauk ścisłych z dziedzin nauk chemicznych, nauk przyrodniczych z dziedzin nauk biologicznych oraz nauk o Ziemi, nauk technicznych z dziedzin nauk technicznych z dyscyplin: biotechnologia, górnictwo i geologia inżynierska, inżynieria środowiska, nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych z dziedzin nauk rolniczych, nauk leśnych lub ukończyła, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym i nauce, studia pierwszego stopnia lub drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie, i posiada co najmniej 3-letnie doświadczenie w pracach w zespołach autorów przygotowujących raporty o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko lub prognozy oddziaływania na środowisko lub była co najmniej pięciokrotnie członkiem zespołów autorów przygotowujących raporty o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko lub prognozy oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Agnieszka Michalska

Spis treści

1. Wstęp.....	10
1.1. Podstawa formalno-prawna.....	10
2. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia realizowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	10
3. Informacje o powiązaniach z innymi dokumentami, głównych celach projektu planu oraz jego zawartości.....	11
3.1. Powiązania z innymi dokumentami.....	11
3.2. Główne cele sporządzenia planu ogólnego	15
3.3. Zawartość projektowanego dokumentu	16
4. Metodyka zastosowana przy sporządzaniu opracowania	19
5. Propozycje, dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania	20
6. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko	20
7. Charakterystyka i stan środowiska przyrodniczego obszaru objętego opracowaniem.....	20
7.1. Geomorfologia	20
7.2. Geologia.....	22
7.3. Warunki budowlane.....	23
7.4. Surowce mineralne	24
7.5. Gleby	24
7.6. Warunki hydrologiczne.....	24
7.6.1. Wody powierzchniowe.....	24
7.6.2. Wody podziemne	31
7.7. Klimat i powietrze	32
7.8. Użytkowanie gruntów.....	33
7.9. Walory krajobrazowe.....	37
7.10. Zabytki.....	38
7.11. Różnorodność biologiczna.....	40
7.11.1. Szata roślinna.....	40
7.11.2. Fauna.....	41
7.12. Powiązania przyrodnicze analizowanych obszarów z otoczeniem.....	41
7.12.1. Obszary i obiekty przyrodnicze prawnie chronione.....	41
7.12.2. Korytarze ekologiczne.....	50
7.12.3. System Przyrodniczy Gminy	52
8. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	56

9. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	57
9.1. Zagrożenia dla wód podziemnych i powierzchniowych.....	57
9.2. Zagrożenie powodziowe	59
9.3. Źródła zanieczyszczeń powietrza	59
9.4. Zagrożenie osuwiskowe.....	59
9.5. Hałas	60
9.6. Gospodarka odpadami	60
9.7. Zagrożenia dla terenów leśnych	61
9.8. Zagrożenia dla form ochrony przyrody ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000	61
9.9. Bariery antropogeniczne dla powiązań ekologicznych.....	62
10. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	62
11. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko	63
11.1. Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, wielorodzinną oraz strefa usługowa	63
11.2. Strefa gospodarcza oraz strefa górnictwa	71
11.3. Strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową oraz strefa produkcji rolniczej	75
11.4. Strefa infrastrukturalna oraz strefa komunikacyjna.....	81
11.5. Strefa cmentarzy	83
11.6. Strefa zieleni i rekreacji oraz strefa otwarta.....	86
11.7. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody.....	90
12. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu	100
13. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru.....	100
14. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	101
15. Dokumenty i materiały źródłowe.....	103
Akty prawne uwzględnione w opracowaniu	103
Publikacje i pozostałe materiały źródłowe.....	104
Spis tabel.....	105
Spis rycin.....	105
Załączniki.....	106

1. Wstęp

1.1. Podstawa formalno-prawna

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do planu ogólnego Miasta i Gminy Lesko zgodnie z Uchwałą Nr XCVII/652/24 Rady Miejskiej w Lesku z dnia 25 kwietnia 2024 r.

Podstawę prawną niniejszej prognozy stanowią:

- 1) ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.);
- 2) ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 54 ze zm.);
- 3) ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 647 ze zm.).

Prezentowane opracowanie, w myśl art. 46 oraz art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, stanowi integralną część procedury przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w niniejszej prognozie jest zgodny ze stanowiskiem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie oraz stanowiskiem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lesku. Treść prognozy odpowiada art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

2. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia realizowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Za najważniejsze cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu lokalnym, krajowym i międzynarodowym, mające znaczenie w skali sporządzanego opracowania, uznano:

- ochronę powierzchni ziemi, racjonalne gospodarowanie i zachowanie wartości przyrodniczych określonych w przepisach szczegółowych tj.: ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze – ustalenia planu ogólnego prawidłowo odnoszą się do kwestii ochrony przyrody i powierzchni ziemi;
- utrzymanie norm odnośnie jakości gleb określonych w przepisach szczegółowych tj.: ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych – nie przewiduje się działań mogących znacząco pogorszyć jakość gleb;
- ochronę wód powierzchniowych i podziemnych oraz prowadzenia odpowiedniej gospodarki wodno-ściekowej określonej w przepisach szczegółowych tj.: 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne, ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r.

o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków; Ramowa Dyrektywa Wodna; Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły – ustalenia planu ogólnego nie wpłyną negatywnie na cele środowiskowe określone dla wód podziemnych i powierzchniowych;

- ochronę powietrza zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska – zastosowano rozwiązania ograniczające wpływ niskiej emisji na jakość powietrza;
- prawidłową gospodarkę odpadami, określoną w przepisach szczegółowych tj.: ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, plany gospodarki odpadami oraz regulaminy gminne – gospodarka odpadami będzie odbywać się zgodnie z obowiązującymi przepisami;
- utrzymanie norm odnośnie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w przepisach szczegółowych, tj.: ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz odpowiednie rozporządzenia do niej – dokument ustala zagospodarowanie terenów w sposób niepowodujący przekroczeń norm hałasu, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- ochrony korytarzy ekologicznych, siedlisk przyrodniczych, różnorodności biologicznej – Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, Dyrektywa Siedliskowa oraz Dyrektywa Ptasia – plan zachowuje najcenniejsze siedliska i powiązania przyrodnicze w dotychczasowej formie;
- działania na rzecz zapewnienia realizacji zasad zrównoważonego rozwoju, przystosowania do zmian klimatu, ochrony różnorodności biologicznej, zawarte w Ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, transponującej cele z dokumentów międzynarodowych do prawa polskiego – ustalenia planu ogólnego uwzględniają:
 - zasadę zrównoważonego rozwoju poprzez przeznaczenie na cele budowlane obszarów o przeciętnych walorach przyrodniczych i stosowaniu rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska;
 - przystosowanie do zmian klimatycznych poprzez umożliwienie rozwoju odnawialnych źródeł energii.

Ustalenia planu umożliwiają prowadzenie polityki przestrzennej gminy z uwzględnieniem działań i celów wyznaczonych w dokumentach strategicznych, w zakresie ochrony środowiska i planowania przestrzennego.

3. Informacje o powiązaniach z innymi dokumentami, głównych celach projektu planu oraz zawartości

3.1. Powiązania z innymi dokumentami

Do najważniejszych dokumentów o charakterze strategicznym, z którymi powiązany jest projekt przedmiotowego planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko zaliczono:

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

Dokument wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach, w okresie do roku 2020: gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, różnorodności biologicznej i obszarach NATURA 2000, zdrowiu, energetyce, budownictwie, transporcie, obszarach górskich, strefie wybrzeża, gospodarce przestrzennej i obszarach

zurbanizowanych. Wyróżniono w nim 6 celów, których realizacja ma być jednocześnie realizacją celu głównego strategii jakim jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. W ramach celów szczegółowych określono konkretne kierunki działań, mające pomóc w ich osiągnięciu. Niektóre z nich są realizowane przez analizowany plan.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego

Obowiązujący Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego został przyjęty Uchwałą Nr LIX/930/18 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 27 sierpnia 2018 r. Dokument wskazuje zagadnienie bezpośrednio dotyczących obszaru Miasta i Gminy Lesko.

Rozwój Górskiego Obszaru Funkcjonalnego powinien opierać się o aktywizację społeczno-gospodarczą w oparciu o potencjał przyrodniczo-kulturowy. W PZPW wskazano zasady i warunki jego zagospodarowania, spośród których można wyróżnić:

- rozwój społeczno-gospodarczy z zastosowaniem zasad zrównoważonego rozwoju;
- poprawa wyposażenia obszaru w infrastrukturę techniczną i transportową;
- rozwój rolnictwa ekologicznego, w tym: form specjalistycznej produkcji rolniczej (winiarstwo, pszczelarstwo) z zachowaniem wysokiej, jakości środowiska przyrodniczego;
- ochronę zasobów leśnych oraz rozwój zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej;
- rozwój infrastruktury turystycznej w dostosowaniu do zasad ochrony obszarów cennych przyrodniczo i kulturowo;
- przeciwdziałanie suburbanizacji i rozpraszaniu zabudowy na terenach otwartych oraz dostosowanie zabudowy do otaczającego krajobrazu;
- uwzględnienie przy zagospodarowaniu terenów ograniczeń związanych z położeniem na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią oraz narażonych na niebezpieczeństwo powodzi i zagrożonych osuwiskami;
- budowę małych zbiorników wodnych celem zwiększenia zdolności retencyjnej terenów górskich.

Priorytetem dla Przygranicznego Obszaru Funkcjonalnego jest rozwój usług, w tym o charakterze dystrybucyjnym i logistycznym, z uwzględnieniem potrzeb związanych z obronnością i bezpieczeństwem państwa. Do zasad jego zagospodarowania należą w szczególności: poprawa dostępu do usług publicznych zlokalizowanych w miastach i na obszarach wiejskich, poprawa wyposażenia obszaru w infrastrukturę techniczną i transportową. W jego granicach ważna jest także współpraca transgraniczna, rozwój infrastruktury granicznej, integrowanie systemów komunikacyjnych oraz wspieranie rozwoju nowych funkcji.

Obszar Funkcjonalny Kotliny Jasielsko-Krośnieńskiej jest to obszar prawie bezleśny, zurbanizowany, o wyjątkowych walorach kulturowych. Charakteryzuje się jednym z najwyższych stopni zaludnienia w województwie podkarpackim. W rejonie opracowania można uwzględnić kierunki zagospodarowania wskazane dla Obszaru, takie jak:

1. *rozwój wiodących branż przemysłu z wykorzystaniem potencjału naukowobadawczego i zaawansowanych technologii;*
2. *poprawa dostępności komunikacyjnej obszaru w wymiarze regionalnym, krajowym i transgranicznym;*
3. *ochrona zasobów przyrodniczych i kulturowych;*

4. rozwój różnych form turystyki, w oparciu o zasoby przyrodnicze, krajobrazowe oraz dziedzictwa kulturowego obszaru.

oraz zasady i warunki zagospodarowania:

1. rozwój Leska jako głównych ośrodków stymulujących rozwój gospodarczy obszaru;
2. rozwój zakładów tradycyjnych branż przemysłu oraz przemysłu nowych technologii (m.in. lotniczego, chemicznego, spożywczego, szklarskiego oraz meblarskiego);
3. rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej;
4. wzmocnienie powiązań funkcjonalnych Leska z innymi miastami województwa
5. ochrona złóż surowców energetycznych (gazu ziemnego i ropy naftowej);
6. zapobieganie procesom suburbanizacji i rozpraszania zabudowy, powodującym degradację terenów otwartych wiejskich przydatnych dla rolnictwa, przez intensyfikację użytkowania terenów zainwestowanych;
7. rozwój powiązań drogowych wzmacniających zewnętrzną dostępność komunikacyjną, w tym z transeuropejską siecią transportową (TEN-T);
8. rozwój i modernizacja linii kolejowych;
9. kształtowanie harmonijnego krajobrazu kulturowego poprzez poprawę ładu przestrzennego i estetyki przestrzeni, przy zachowaniu walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych, prawidłowe kształtowanie struktur przestrzennych;
10. rozbudowa infrastruktury przeciwpowodziowej oraz w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy.

W planie ogólnym uwzględnione zostały cele wyznaczone w PZPWP dotyczące ochrony przyrody. Wskazane zostały kierunki kształtowania zagospodarowania terenów z wyszczególnieniem ochrony jego elementów. Dostosowano zagospodarowanie przestrzenne do cech naturalnych, predyspozycji, walorów i odporności środowiska na antropopresję i zapewniono spójność oraz ciągłość przestrzeni przyrodniczej.

Strategia Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2030

Strategia Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2030 została przyjęta uchwałą Nr XXVII/458/20 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 28 września 2020 r. Strategia wskazuje wizję w brzmieniu: „W 2030 roku województwo podkarpackie to obszar innowacyjnego i zrównoważonego rozwoju gospodarczego, odpowiedzialnie wykorzystujący wewnętrzne potencjały i zapewniający wysoką jakość życia mieszkańców we wszystkich subregionach oraz lider rozwoju wśród województw makroregionu Polski Wschodniej i aktywny uczestnik relacji transgranicznych.”

Jako cel główny strategii wskazano: „Odpowiedzialne i efektywne wykorzystanie zasobów endo- i egzogenicznych regionu, zapewniające trwałe, zrównoważone i terytorialnie równomierny rozwój gospodarczy oraz wysoką jakość życia mieszkańców województwa.” Na strukturę celów strategii, poza przytoczonym celem głównym, składają się cztery cele główne dla poszczególnych obszarów tematycznych. W obrębie obszarów tematycznych określono cele szczegółowe dla poszczególnych priorytetów. Do wspomnianych czterech celów głównych zaliczono:

1. Gospodarka i nauka

Wzmacnianie potencjału regionalnej gospodarki oraz zwiększanie udziału nauki i badań dla innowacyjnego i zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego województwa.

2. Kapitał ludzki i społeczny

Wzmacnianie kapitału ludzkiego i społecznego jako podstawy umożliwiającej rozwój regionu oraz podnoszenie poziomu życia mieszkańców.

3. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju i środowiska

Rozbudowa infrastruktury służącej rozwojowi oraz optymalizacja wykorzystania zasobów naturalnych i energii przy zachowaniu dbałości o stan środowiska przyrodniczego.

4. Dostępność usług

Zwiększenie dostępu obywateli do usług publicznych i podniesienie standardu ich świadczenia dla poprawy jakości życia i wzmacniania procesów rozwojowych.

W ramach obszaru tematycznego 3. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju i środowiska, istotnego z punktu widzenia ochrony środowiska, wskazano następujące cele szczegółowe:

3.1. Bezpieczeństwo energetyczne i OZE

Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego regionu oraz optymalizacji wykorzystania energii i zwiększenie udziału OZE w bilansie energetycznym województwa.

3.2. Rozwój infrastruktury transportowej oraz integracji międzygałęziowej transportu

Poprawa zewnętrznej dostępności komunikacyjnej oraz zrównoważenie struktury komunikacyjnej na obszarze województwa.

3.3. Poprawa dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu oraz rozwój transportu publicznego

Poprawa wewnętrznej dostępności komunikacyjnej zapewniającej spójność przestrzenną regionu oraz integrację obszarów funkcjonalnych.

3.4. Rozwój infrastruktury informacyjno-komunikacyjnej w regionie

Rozbudowa wysokiej jakości sieci informacyjno-komunikacyjnej dla zapewnienia możliwości rozwojowych województwa oraz dostępności do usług.

3.5. Rozwój infrastruktury służącej prowadzeniu działalności gospodarczej i turystyki

Tworzenie miejsc umożliwiających prowadzenie działalności gospodarczej i rozwój usług turystycznych.

3.6. Przeciwdziałanie i minimalizowanie skutków zagrożeń wywołanych czynnikami naturalnymi

Zwiększenie odporności wszystkich struktur regionalnych na zagrożenia wynikające ze zmian klimatycznych.

3.7. Zapobieganie i minimalizowanie skutków zagrożeń antropogenicznych

Ograniczenie negatywnych skutków oddziaływania rozwoju cywilizacyjnego na stan środowiska.

3.8. Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego, w tym ochrona i poprawianie stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu

Ochrona środowiska oraz zachowanie różnorodności biologicznej w regionie.

Plan ogólny Miasta i Gminy Lesko jest spójny z wyżej wymienionymi celami szczegółowymi. Dokument zakłada rozwój przestrzenny z zachowaniem dbałości o walory przyrodnicze i kulturowe.

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Lesko na lata 2021 -2030

Strategia wyznacza misję w brzmieniu: „*Misją Miasta i Gminy Lesko jest dążenie do zrównoważonego rozwoju, który w konsekwencji szanować będzie wartości wszystkich grup społecznych, tworząc harmonijną spójność międzypokoleniową, upowszechniać istniejące uwarunkowania, tworząc atrakcyjne warunki dla rozwoju turystyki, sportu i rekreacji, gospodarować przestrzenie publiczne przyjazne dla mieszkańców i turystów oraz dba o rozwój polityki przestrzennej. W misji Miasto i Gmina Lesko widzi możliwość szerzenia partycypacji społecznej, prowadzącej do stworzenia przyjaznej społeczności lokalnej, poprzez dążenie do rozwoju idei SMART CITY.*”

W celu osiągnięcia stanu opisanego w misji, po analizie stanu Miasta i Gminy Lesko, jej sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej oraz uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, w strategii określono 4 cele strategiczne oraz przypisane do nich cele operacyjne:

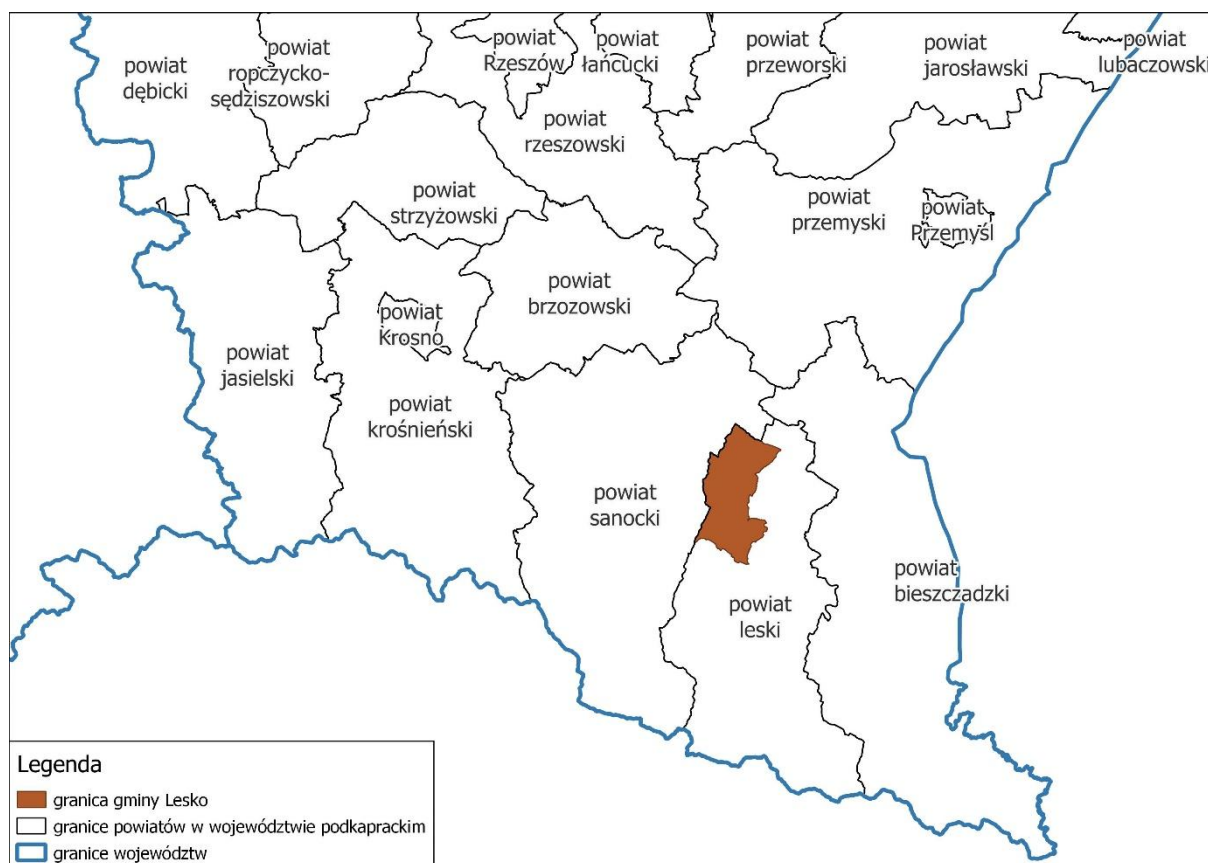
1. *Podnoszenie jakości życia mieszkańców poprzez wzmacnianie solidarności społecznej:*
 - *Poprawa jakości i dostępu do rekreacji i spędzania czasu wolnego dla mieszkańców;*
 - *Ochrona zdrowia i życia społeczności lokalnej;*
 - *Adaptacja usług zapewniających bezpieczeństwo mieszkańców;*
 - *Poprawa jakości infrastruktury technicznej;*
 - *Wdrażanie rozwiązań polepszających komunikację publiczną;*
 - *Poprawne kształtowanie polityki przestrzennej;*
 - *Poprawa jakości komunikacji interpersonalnej oraz dostępu do informacji;*
 - *Szerzenie idei partycypacji społecznej.*
2. *Wzmacnianie dziedzictwa kulturowego poprzez rozwój usług turystycznych:*
 - *Wdrażanie rozwiązań dla rozwoju dziedzictwa kulturowego w gminie;*
 - *Wykorzystanie istniejących uwarunkowań Miasta i Gminy dla rozwoju turystyki;*
 - *Wykorzystanie istniejących uwarunkowań gminy do rozwoju sportu wyczynowego;*
 - *Systematyczna promocja oferty turystycznej Miasta i Gminy;*
3. *Efektywne zarządzanie kapitałem ludzkim:*
 - *Podnoszenie jakości usług edukacyjnych;*
 - *Poprawa jakości integracji społecznej oraz komunikacji międzypokoleniowej;*
 - *Systematyczne wspieranie lokalnych przedsiębiorstw.*
4. *Adaptacja do zmian klimatycznych:*
 - *Systematyczny monitoring retencji wód;*
 - *Podnoszenie jakości wód i cieków wodnych oraz jakości wody pitnej i użytkowej;*
 - *Podnoszenie jakości infrastruktury technicznej;*
 - *Sprawnie i systematycznie monitorowana gospodarka komunalna;*
 - *Edukacja społeczności lokalnej w zakresie ekologii;*
 - *Wdrażanie systemów zapewniających dostęp do odnawialnych źródeł energii (OZE);*
 - *Kontrola oraz dbałość o istniejące walory przyrodnicze;*

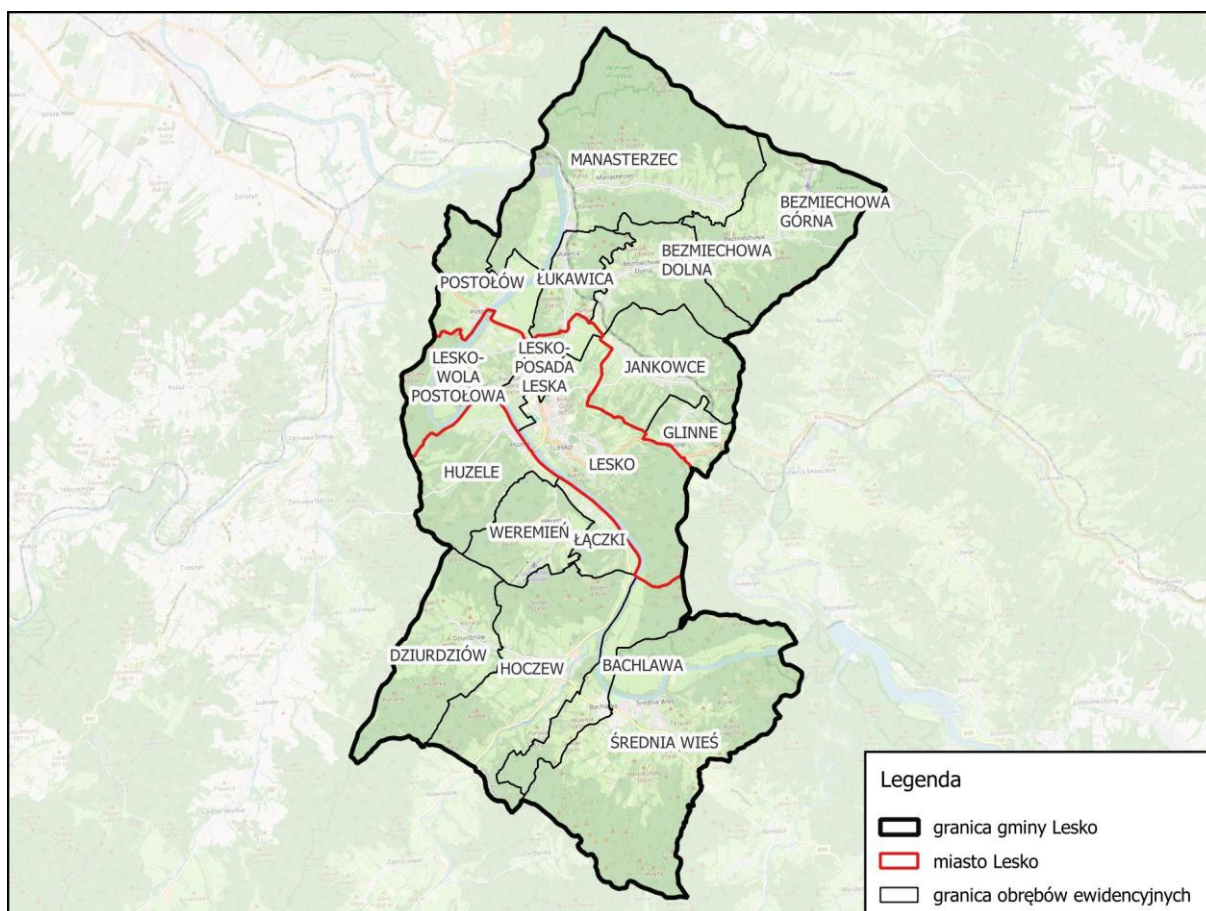
Plan ogólny we właściwy sposób wpisuje się w przedstawione powyżej cele strategiczne oraz poprzez swoje ustalenia wspiera działania mające przyczynić się do ich realizacji.

3.2. Główne cele sporządzenia planu ogólnego

W związku z uchwaleniem ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688), gminy zostały zobowiązane, w ustawowym terminie do uchwalenia planów ogólnych, które zastąpią dotychczas obowiązujące dokumenty Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z zapisami znowelizowanej ustawy, plan ogólny będzie aktem prawa miejscowego, a zgodność z jego ustaleniami wymagana będzie zarówno przy opracowaniu planów miejscowych, w tym zintegrowanych planów inwestycyjnych, jak i ustaleniu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu. Nowe przepisy wskazują również iż w przypadku braku uchwalenia planu ogólnego do 31 grudnia 2025 r., gmina utraci możliwość wydawania decyzji o warunkach zabudowy

Celem prognozy sporządzonej do niniejszego dokumentu, jest identyfikacja prawdopodobnych oddziaływań na środowisko ustaleń planu, określenie rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko oraz w miarę potrzeb przedstawienie rozwiązań alternatywnych.

Ryc. 2. Obręby ewidencyjne w granicach gminy Lesko

Gmina Lesko ma charakter miejsko-wiejski, a jej powierzchnia wynosi 111 km², co stanowi ok. 13% powierzchni powiatu. W 2024 roku zamieszkiwało ją 10 765 osób, z czego 5 079 na terenie miasta Lesko. Gęstość zaludnienia wynosiła 96,1 os/km² (GUS). W granicach gminy znajduje się 35 obszarów ewidencyjnych należących do części wiejskiej: Bachława, Bezmiechowa Dolna, Bezmiechowa Górna, Dziurdziów, Glinne, Hoczew, Huzele, Jankowce, Łączki, Łukawice, Manasterzec, Postołów, Średnia Wieś, Weremień, a także 3 obszary ewidencyjne tworzące część miejską gminy: Lesko, Lesko-Posada Leska, Lesko-Wola Postołowa.

Przez obszar opracowania przebiega droga krajowa nr 84 relacji Sanok-Krościenko (granica państwa), droga wojewódzka wojewódzkie nr 893 relacji Hoczew-Cisna i nr 894 relacji Lesko-Czarna. oraz linia kolejowa nr 108 relacji Stróże-Krościenko (granica państwa).

W aspekcie środowiskowym gmina wyróżnia się cennymi przyrodniczo obszarami. W jej granicach mieszczą się: obszary ochrony siedlisk i ptaków Natura 2000, park krajobrazowy, rezerwat przyrody, obszar chronionego krajobrazu, stanowisko dokumentacyjne oraz liczne pomniki przyrody. Istotną rolę w przyrodniczym systemie pełni rzeka San oraz jej dopływy. Obszar gminy charakteryzuje urozmaicona rzeźba terenu oraz znaczny udział powierzchni leśnych. Ukształtowane historycznie struktury osadnicze zlokalizowane są głównie wzdłuż dróg i potoków.

Ryc. 3. Krajobraz miasta Lesko

Ryc. 4. Krajobraz gminy Lesko wzdłuż rzeki San

W granicach projektowanego planu ogólnego wyznaczono strefy planistyczne o różnych przeznaczeniach lub zasadach zagospodarowania, oznaczone symbolami:

- SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
- SW - strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
- SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,
- SU – strefa usługowa,

- SP – strefa gospodarcza,
- SR – strefa produkcji rolniczej,
- SI – strefa infrastrukturalna,
- SN – strefa zieleni i rekreacji,
- SC – strefa cmentarzy,
- SG – strefa górnictwa,
- SO – strefa otwarta,
- SK – strefa komunikacyjna.

Dla poszczególnych stref określono profil funkcjonalny podstawowy oraz dodatkowy. Ustalono także wskaźniki określające zasady użytkowania danego terenu, w postaci: maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalnego udziału powierzchni zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy oraz minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej. Wszelkie wprowadzone ustalenia uwzględniają postulaty idei zrównoważonego rozwoju.

4. Metodyka zastosowana przy sporządzaniu opracowania

Prognozę sporządzono na podstawie rozpoznania terenowych uwarunkowań środowiskowych i walorów krajobrazowych, identyfikacji potencjalnych zagrożeń i uciążliwości, analizy dostępnych opracowań planistycznych oraz dokumentów na poziomie gminy, powiatu, województwa i kraju, a także informacji udostępnionych przez instytucje naukowe i państwowe. Uwzględniono cele najważniejszych dokumentów o znaczeniu krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym.

Informacje zawarte w prognozie zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny, dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości planu oraz etapu przyjęcia dokumentu.

W prognozie przeanalizowano wpływ ustaleń projektowanego dokumentu na środowisko przyrodnicze, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Wyniki analiz i ocen przedstawiono opisowo. Część kartograficzna została ujęta w tekście w formie schematów i zestawień.

Opracowanie zostało podzielone na trzy główne części. Pierwsza zawiera opis podstawy formalno-prawnej, zestawienie materiałów źródłowych oraz metod pracy i analiz skutków ustaleń projektowanego dokumentu, przedstawienie celów, a także omówienie oddziaływania transgranicznego. Ponadto w części tej oceniono czy projekt dokumentu uwzględnia cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz jego powiązania z najważniejszymi dokumentami na różnych szczeblach. Przedstawiono także metody analizy skutków realizacji postanowień planu oraz częstość ich przeprowadzania.

W części drugiej scharakteryzowano środowisko przyrodnicze analizowanego obszaru, przedstawiono wyniki monitoringu środowiska oraz zidentyfikowano główne zagrożenia dla prawidłowego funkcjonowania ekosystemów.

Część trzecia objęła analizę i ocenę oddziaływania ustaleń projektowanego dokumentu na poszczególne komponenty środowiska, mając na uwadze konieczność utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska.

Przeanalizowano wpływ wprowadzonych ustaleń na przyrodniczy system gminy. Omówiono skutki środowiskowe na wody powierzchniowe i podziemne oraz klimat. Przeanalizowano oddziaływanie na walory krajobrazowe. Ponadto określono rodzaje oddziaływań na zdrowie ludzi,

zwierzęta, rośliny, bioróżnorodność, powierzchnię ziemi, powietrze, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne. Oceniono przewidywane oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, skumulowane, lokalne, ponadlokalne na wszystkie komponenty środowiska oraz określono ich czas trwania. Przedstawiono rozwiązania, mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji dokumentu. Omówiono rozwiązania alternatywne i trudności wynikające z braku dostatecznej wiedzy na tym etapie procedury.

Prognoza opracowywana była równocześnie z projektem planu ogólnego, co umożliwiło prowadzenie na bieżąco weryfikacji i dokonywanie zmian ustaleń projektowanego dokumentu, w celu ograniczenia niekorzystnych oddziaływań na zdrowie ludzi i środowisko przyrodnicze.

5. Propozycje, dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Analiza skutków zapisów projektu planu ogólnego będzie odbywała się w ramach monitoringu prowadzonego przez Radę Miasta Lesko w postaci analiz zagospodarowania przestrzennego oraz w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska realizowanego przez właściwe instytucje. Wyniki będą prezentowane w raportach publikowanych w formie ogólnodostępnej. Systematyczny monitoring głównych elementów środowiska przyrodniczego tj. powietrza, gleb, wód powierzchniowych i podziemnych pozwoli ocenić tendencje zmian środowiska oraz kierunki jego ochrony a także zmian w strukturze przestrzennej gminy.

6. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Realizacja ustaleń planu ogólnego nie będzie skutkowała powstawaniem transgranicznych oddziaływań w rozumieniu art. 104 ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, obszar analizy oddalony jest od granicy państwa o ok. 25 km.

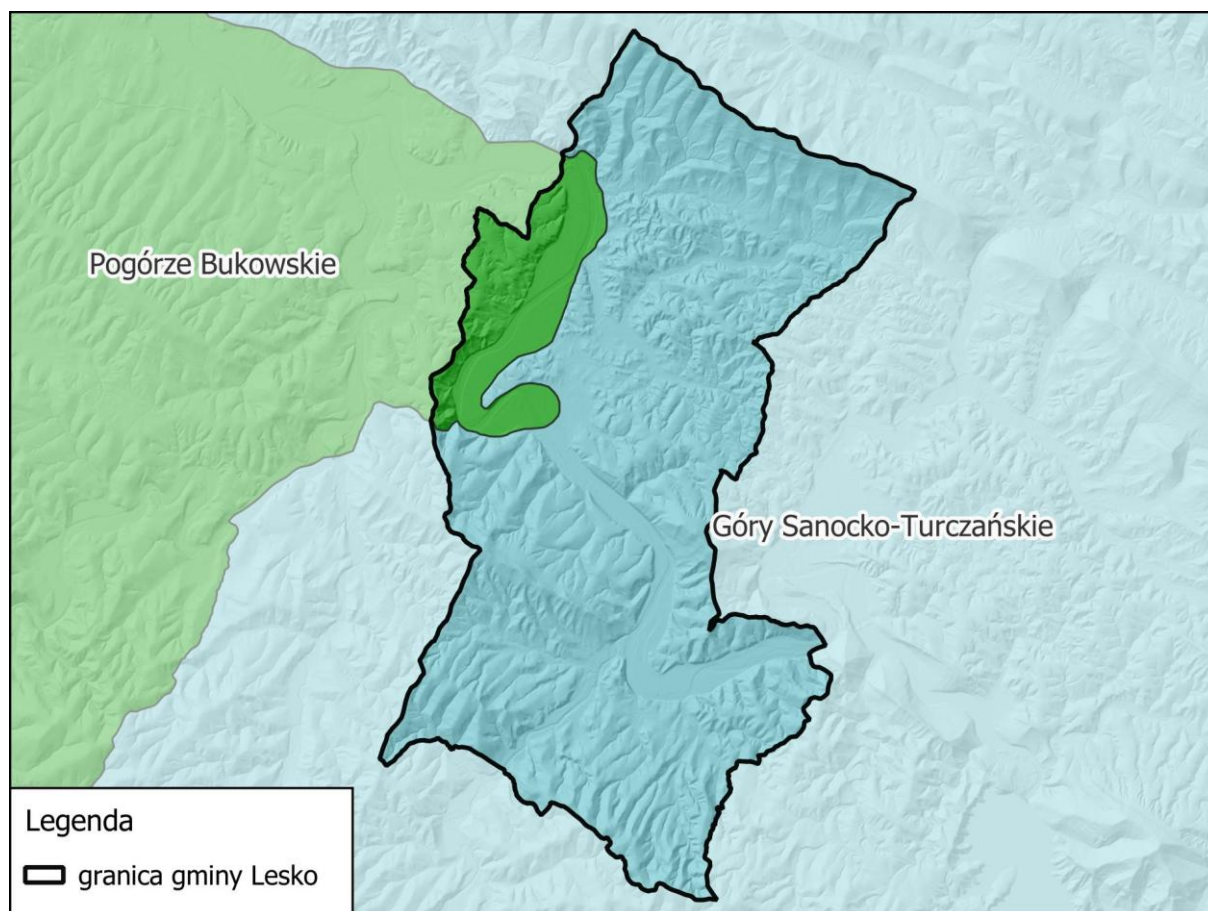
7. Charakterystyka i stan środowiska przyrodniczego obszaru objętego opracowaniem

7.1. Geomorfologia

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym (Solon i in. 2018) gmina Lesko położona jest w granicach dwóch mezoregionów:

- Pogórze Bukowskie (513.69),
- Góry Sanocko-Turczańskie (522.11).

Pogórze Bukowskie zaliczane jest do Karpat Zachodnich (makroregionu Pogórze Środkowobeskidzie), natomiast Góry Sanocko-Turczańskie położone są w obrębie makroregionu Beskidy Lesiste, należącego do Karpat Wschodnich.

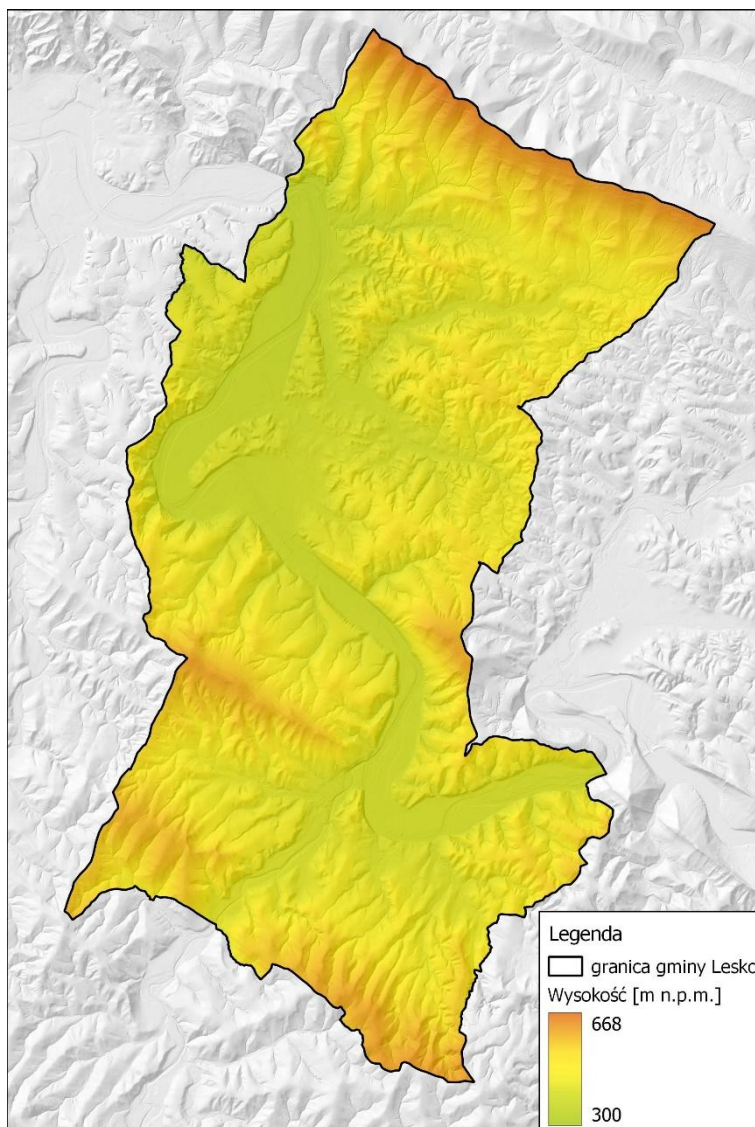

Ryc. 5. Gmina Lesko na tle mezoregionów

Pogórze Bukowskie zlokalizowane jest na południe i południowy wschód od Kotliny Krośnieńskiej, pomiędzy dolinami Jasiołki na zachodzie oraz Sanu i Osławy na wschodzie. Swoim kształtem nawiązuje do przebiegu utworów jednostki śląskiej. Do przeważających typów genetycznych rzeźby należą pogórza niskie, średnie i wysokie: grzbiety i garby górskie, wierzchołki kopulaste, stoki, powierzchnie zrównań, przełęcze, formy rzeczno-denudacyjne, osuwiska, stożki napływowe, dna dolin z terasą zalewową oraz terasy erozyjno-akumulacyjne. Do najwyższych form w jej granicach należy porozcinany ciąg wzniesień, przebiegający na południe i zachód od Lesko, a oddzielający Kotlinę Sanocką od Krośnieńskiej. Najwyższym punktem mezoregionu jest Jawornik (693 m n.p.m.). Wraz z Pasmem Przymiarek nad Rymanowem reprezentuje on typ rzeźby gór niskich. Na terenie gminy wzniesienia Pogórza Bukowskiego osiągają wysokość ok. 430 m n.p.m.

Góry Sanocko-Turczańskie inaczej nazywane Bieszczadami Niskimi mieszczą się pomiędzy doliną Sanu na północ od Sanoka, a granicą państwa z Ukrainą na południowy wschód od Lutowisk. Region od północnego zachodu zamykają doliny Sanu, Osławy oraz niewielkiego wododziałowego grzbiету między Osławą a Kalniczką (Tarnawką), pomiędzy Czaszynem a Szczawnem. Mezoregion tworzą głównie niskie pogórza, które są silnie i głęboko, a także słabo i płytko rozczłonkowane. Nad nimi wznoszą się grzbiety średnich pogórzy oraz gór niskich i wysokich pogórzy o przebiegu północny zachód – południowy wschód. Na obszarze gminy do najwyższych szczytów tego mezoregionu można zliczyć Słonny o wysokości 668 m n.p.m. Najwyższy szczyt całych Gór Sanocko-Turczańskich znajduje się w pobliżu granicy z Ukrainą (Jaworniki 909 m n.p.m.).

Gmina Lesko charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą terenu. Do najniższej położonych terenów należą tereny położone w dolinie Sanu oraz jego dopływów. W północno-zachodniej części gminy wysokości bezwzględne spadają do ok. 300 m n.p.m. Najwyżej położone obszary na terenie gminy znajdują się w jej północnej części, na terenie Gór Sanocko-Turczańskich. Różnice terenu osiągają tam nawet ok. 668 m n.p.m. Wysokości bezwzględne obszaru opracowania prezentuje poniższa rycina.

Ryc. 6. Rzeźba terenu gminy Lesko

7.2. Geologia

Gmina Lesko położona jest w obrębie Karpat fliszowych, w większości na terenie skolskiej jednostki strukturalnej, a w północnej części na terenie jednostki śląskiej. Pod względem tektonicznym jednostka śląska i skolska składają się z szeregu fałdów, zwykle przechylonych lub obalonych ku północy. Utwory tych jednostek są sfałdowane, złuskowane i pocięte uskokami. Jednostka skolska od strony południowo-zachodniej graniczy z nasuniętą na nią jednostką śląską. Linia nasunięcia na terenie gminy przebiega przez obręby Manasterzec i Bezmiechowa Górna.

Utwory jednostki skolskiej obejmują osady od eocenu po miocen dolny, miejscami wykształcone w facjach nietypowych dla serii skolskiej, wykazujących wpływy regionów położonych

bardziej na południu (wyniesienie węglowieckie). Są reprezentowane przez łupki pstre i zielone eocenu, warstwy menilitowe i przejściowe oligocenu oraz warstwy krośnieńskie oligocenu i dolnego miocenu. Do najstarszych utworów serii skolskiej należą bezwapniste łupki pstre paleocenu–dolnego eocenu czasami z wkładkami cienkoławicowych piaskowców lub gruboławicowych piaskowców mikowych. Na nich zalegają wapniste łupki zielone o wieku środkowy–górny eocen. Powyżej w profilu występują warstwy menilitowe o miąższości przekraczającej 200 m. Składają się na nie serie łupków brunatnych, rogowców, margli dynowskich oraz łupków brunatnych z wkładkami piaskowców typu kliwskiego. W warstwach menonitowych występują złoża gazu ziemnego i ropy naftowej. Najmłodsze wydzielenie jednostki skolskiej to warstwy krośnieńskie. Zalicza się do nich: warstwy krośnieńskie dolne wykształcone jako piaskowce miąższości około 300 m, łupki szare i brunatne z Niebylca o miąższości kilkudziesięciu metrów, piaskowcowo-łupkowe warstwy krośnieńskie górne miąższości 650-700 m, łupkowe warstwy krośnieńskie górne miąższości 700 m, serię olistolitową z pakietami diatomitów, rogowców i łupków.

Sedymentacja osadów jednostki śląskiej odbywała się w okresie od dolnej kredy po miocen. Na powierzchni terenu odsłaniają się głównie osady warstw menilitowych i krościeńskich. Najstarszymi utworami serii śląskiej są utwory dolnokredowe: warstwy cieszyńskie, grodziskie i Igockie i górnokredowe – warstwy istebniańskie. Powyżej nich, w profilu występują łupki pstre o reprezentujące górny paleocen–dolny eocen, które nadścielone są warstwami hieroglifowymi eocenu. Nadkładem opisanych wydzielen jest seria menilitowo-krościeńska, składająca się z warstw podrogowcowych, piaskowców drobnoziarnistych, rogowców i margli. Profil serii śląskiej kończą warstwy krościeńskie dolne, wśród których można wyróżnić rejon facjalny leski i otrycki. Profil leskiego rejonu facjalnego rozpoczyna seria gruboławicowych piaskowców drobnoziarnistych. Przeławicają je miejscami łupki szare i brunatne. Następnie występuje seria naprzemianległych pakietów piaskowców i łupków ilastych, a profil kończy seria o przewodzie łupków mułowcowych. Profil warstw krościeńskich w otryckim rejonie facjalnym rozpoczyna seria piaskowców gruboławicowych. Nad nimi zalegają warstwy podotryckich. Nadściela ją seria otrycka zbudowana z grubo- i średnioławicowych piaskowców kwarcowych. Profil tego rejonu kończy seria o przewodzie łupków nad cienkoławicowymi piaskowcami.

Na obszarze gminy Lesko wśród utworów powierzchniowych przeważają utwory paleogenu reprezentowane przez piaskowce cienko-, średnio- i gruboławicowe wraz z towarzyszącymi im różnymi typami łupków. Lokalnie odsłaniają się starsze osady kredy dolnej i górnej (łupki, piaskowce i margle). W wielu miejscach starsze podłoże jest przykryte przez osady deluwialne (iły, piaski, gliny), a także zwietrzeliny utworów fliszowych (iły, gliny, piaski, rumosze). W dolinach rzek zalegają utwory czwartorzędowe: żwiry, piaski, gliny, głazy i iły tarasów zalewowych i nadzalewowych.

7.3. Warunki budowlane

O warunkach geologiczno-inżynierskich decyduje kilka czynników – rodzaj i stan gruntów, morfologia terenu, głębokość usytuowania zwierciadła wód podziemnych, występowanie procesów geodynamicznych i inne.

Tereny o warunkach korzystnych dla budownictwa to przede wszystkim obszary występowania gruntów skalistych: warstw krościeńskich. Warunki korzystne dla budownictwa występują również na obszarach zalegania zwietrzelin w postaci gruntów spoistych w stanie zwartym, półzwartym i twaroplastycznym na łagodnych polanach i grzbietach górskich oraz gruntów sypkich średniozagęszczonych, gdzie głębokość do zwierciadła wody gruntowej przekracza 2 m.

Obszary o warunkach niekorzystnych dla budownictwa o to przede wszystkim tereny występowania osuwisk. Związane są one z obszarami gdzie dominują łagodne upady warstw zgodne z nachyleniem zbocza. Do terenów utrudniających budownictwo zalicza się także tereny położone

wzdłuż dolin rzecznych, ze względu zaleganie wód gruntowych na głębokości mniejszej niż 2 m, a także ze względu na zagrożenie powodziowe. Niekorzystne warunki charakteryzują także obszary położone na stromych stokach, na których zachodzi splukiwanie oraz powolne spelzwywanie wierzchniej warstwy gruntu.

7.4. Surowce mineralne

Na terenie gminy Lesko występują trzy udokumentowane złoża surowców mineralnych. Są to złoża kruszyw naturalnych – piasków i żwirów. Położone są w obrębie czwartorzędowych tarasów nadzalewowych Sanu. Ich charakterystykę przedstawiono w tabeli nr 1. Dla złoża Manastrzec wyznaczono obszar i teren górniczy.

Tab. 1. Charakterystyka złóż na terenie gminy Lesko

Lp.	Nazwa złoża	Kopalina główna	Status złoża	Teren górniczy	Obszar górniczy	Całkowita powierzchnia złoża
KRUSZYWA NATURALNE						
1.	Bachlawa	piaski i żwiry	eksploatacja złoża zaniechana	-	-	0.563 ha
2.	Manastrzec	piaski i żwiry	złożo eksploatowane okresowo	Manastrzec	Manastrzec	7.702 ha
3.	Manastrzec II	piaski i żwiry	złożo rozpoznane szczegółowo	-	-	2.320 ha

7.5. Gleby

Rodzaj pokrywy glebowej pozostaje w ścisłym związku z budową geologiczną. Na terenie gminy przeważają gleby brunatne kwaśne i brunatne wylugowane wykształcone zazwyczaj na słabo przepuszczalnych gliniasto-ilastych zwietrzelinach skał fliszowych. Doliny rzeczne Sanu oraz jego dopływów pokrywają utwory aluwialne, na których wykształciły się mady. Na niewielkich powierzchniach występują także gleby bielcowe, czarne ziemie, rędziny brunatne oraz gleby początkowego stadium rozwojowego.

W strukturze użytków rolnych największy udział mają gleby zliczane do IV klasy bonitacyjnej, średnio przydatnej dla rolnictwa. Zajmują one ok. 35,7% powierzchni użytków rolnych. Grunty klasy V, słabo przydatnej dla rolnictwa, stanowią ok. 25,9% powierzchni użytków rolnych. Do najslabszej VI klasy bonitacyjnej należy ok. 6,43 % gleb. Najlepsze gleby w gminie należące do II klasy bonitacyjnej zajmują jedynie ok. 0,1% powierzchni użytków rolnych, a gleby klasy III – ok. 15,5%. Zlokalizowane są one głównie w rejonie doliny Sanu.

7.6. Warunki hydrologiczne

7.6.1. Wody powierzchniowe

Na terenie gminy Lesko znajdują się liczne, niewielkie ciek wodne, z których znaczna część ma swoje źródła w wyżej położonych rejonach gminy. Najważniejszą rzeką jest San, prawobrzeżny dopływ Wisły o długości ok. 457 km ze źródłami w Bieszczadach na terenie Ukrainy. W omawianym rejonie jego bieg ma charakter meandrowy, a jego długości wynosi ok. 21 km. Płyne on początkowo równoleżnikowo przez południowo wschodnią część gminy, następnie w okolicy miejscowości Bachlawa zmienia kierunek na północno wschodni. Do najważniejszych prawobrzeżnych dopływów Sanu na terenie gminy należą: Dyrbek (dł. ok. 10,6 km na terenie gminy) i Manastrzec (ok. 5,8 km),

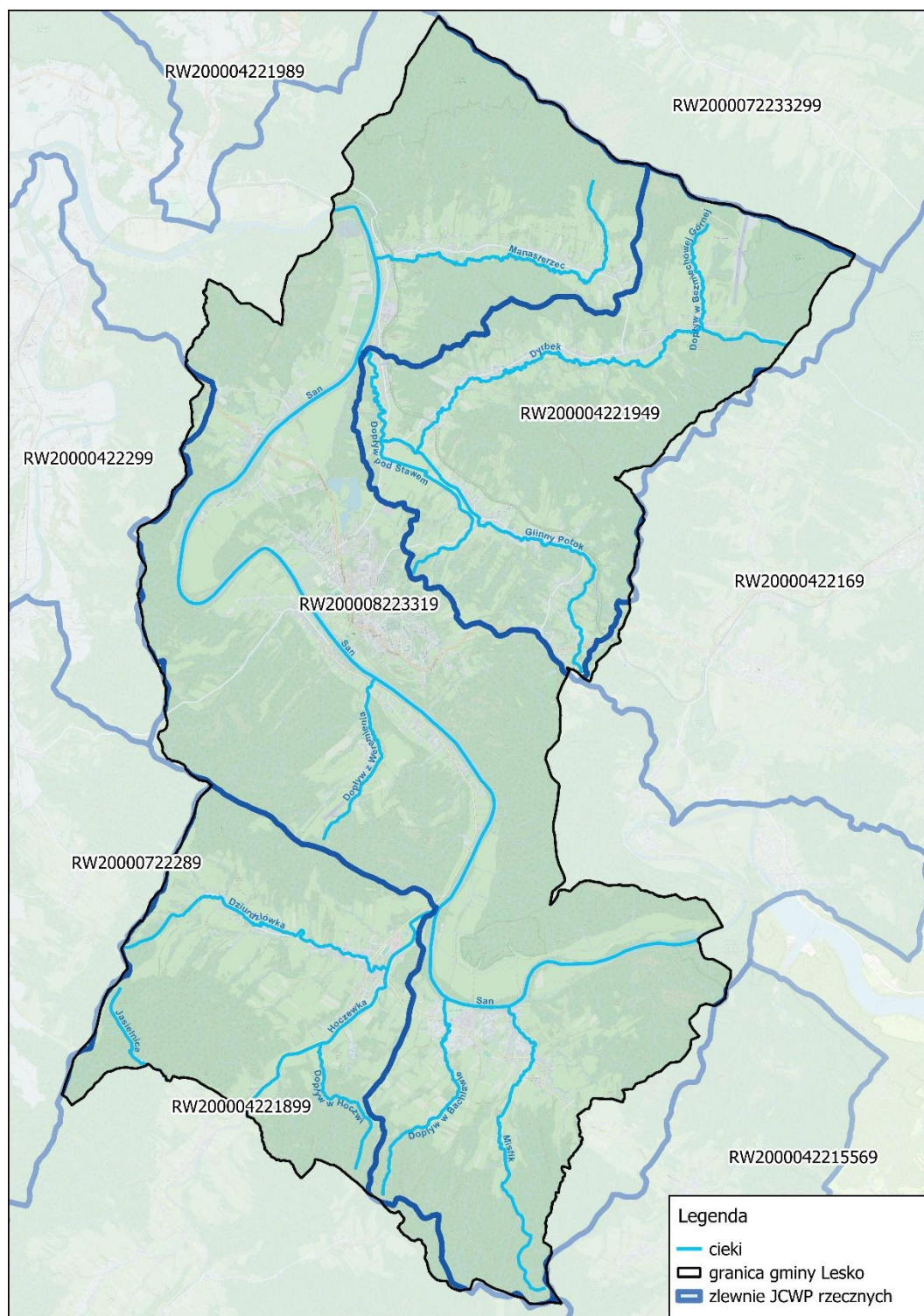
a do lewobrzeżnych: Mistik (ok. 5,3 km), Hoczewka (ok. 4,5 km), Dopływ w Bachławie (ok. 3,9 km) i Dopływ z Weremienia (ok. 2,9 km). Cechą charakterystyczną dopływów są odcinki dużych spadków u wylotów dolin bocznych. Górne biegi cieków posiadają wycięte w twardym podłożu wąskie doliny przełomowe o znacznych spadkach.

Poza rzekami w gminie Lesko znajdują się mniejsze zbiorniki wodne, z których powierzchnia tylko czterech przekracza 1 ha. Są to w większości sztuczne zbiorniki wodne ulokowane w pobliżu cieków. Do największych zbiorników należą stawy w Posadzie Leskiej. Łączna powierzchnia zbiorników wynosi około 27,5 ha.

Gmina Lesko położona jest na obszarze dorzecza Wisły w regionie wodnym Górnej-Wschodniej Wisły. Zgodnie z podziałem na jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) w granicach obszaru opracowania zlokalizowanych jest 8 jednostek:

- RW20000422169 Olszanka,
- RW2000072233299 Tyrawka,
- RW200008223319 San od zb. Myczkowce do Tyrawki,
- RW2000042215569 Bereźnica,
- RW20000422299 Oślawa,
- RW20000722289 Kalniczka,
- RW200004221949 Dyrbek,
- RW200004221899 Hoczewka.

Zdecydowanie największą powierzchnię w gminie zajmuje: RW200008223319 San od zb. Myczkowce do Tyrawki. Północno wschodnia część gminy znajduje się w zasięgu RW200004221949 Dyrbek, a południowo zachodnia w zasięgu RW200004221899 Hoczewka. Niewielkie fragmenty wzdłuż zachodniej granicy gminy odwadniane są przez RW20000422299 Oślawa i RW20000722289 Kalniczka, a wzdłuż wschodniej przez RW20000422169 Olszanka i RW2000042215569 Bereźnica. Północno zachodni kraniec gminy położony jest w zasięgu RW2000072233299 Tyrawka.

Ryc. 7. Jednolite części wód powierzchniowych i główne ciek na terenie gminy Lesko

Zlewnia RW20000422169 Olszanka jest zlewnią monitorowaną o słabym stanie ekologicznym. Jest ona zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, do których należą: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych oraz stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

Na terenie zlewni RW20000422169 zidentyfikowano następujące presje:

- troficzne: nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone),
- hydromorfologiczne: budowle piętrzące - rzeki pozostałe, obiekty mostowe - rzeki główne i rzeki pozostałe, górnictwo - rzeki pozostałe,
- chemiczne: rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski.

Dla przedmiotowej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych, które jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny; EFI+PL/ IBI_PL. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi (wskazanymi w kolumnie pn. „Warunki naturalne uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r. (lub roku 2039 - dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE)”) a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).

Na terenie zlewni Olszanka znajdują się następujące obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: Rezerwat Przyrody „Bobry w Uhercach”, Park Krajobrazowy Gór Słonnych, Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu, Obszar Natura 2000 Góry Słonne PLB180003, Obszar Natura 2000 Ostoja Góry Słonne PLH180013, Obszar Natura 2000 Dorzecze Górnego Sanu PLH180021. W obrębie zlewni nie występują obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym.

Zlewnia RW2000072233299 Tyrawka jest zlewnią monitorowaną o umiarkowanym stanie ekologicznym. Jest ona zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, do których należy: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych oraz stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), benzo(g,h,i)perylen(w), związki tributylocyny(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

Na obszarze zlewni RW2000072233299 zidentyfikowano następujące presje:

- zasilające: ścieki przemysłowe i komunalne,
- hydromorfologiczne: obiekty mostowe - rzeki główne i rzeki pozostałe,
- chemiczne: rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone - rolnictwo, leśnictwo.

Dla przedmiotowej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych, które jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; IO. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi (wskazanymi w kolumnie pn. „Warunki naturalne uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r. (lub roku 2039 - dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE)”) a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).

Na terenie zlewni Tyrawka znajdują się następujące obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: Park Krajobrazowy Gór Słonnych, Przemysko-Dynowski Obszar Chronionego Krajobrazu, Obszar Natura 2000 Góry Słonne PLB180003, Obszar Natura 2000 Ostoja Góry Słonne PLH180013, Obszar Natura 2000 Rzeką San PLH180007. W obrębie zlewni nie występują obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym.

Zlewnia RW200008223319 San od zb. Myczkowce do Tyrawki jest zlewnią monitorowaną o dobrym stanie ekologicznym. Jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, do których należy: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego San w obrębie JCWP (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego San w obrębie JCWP (dla troci wędrowej), stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w),związki tributyllocyny(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

Na obszarze zlewni RW200008223319 zidentyfikowano następujące presje:

- chemiczne: rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone - rolnictwo, leśnictwo.

Dla przedmiotowej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych, które jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: bromowane difenyletery(b). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi (wskazanymi w kolumnie pn. „Warunki naturalne uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r. (lub roku 2039 - dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE)”) a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).

Na terenie zlewni San od zb. Myczkowce do Tyrawki do ujścia znajdują się następujące obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: Rezerwat Przyrody „Przełom Sanu pod Grodziskiem”, Park Krajobrazowy Gór Słonnych, Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu, Obszar chronionego krajobrazu Beskidu Niskiego, Obszar Natura 2000 Dorzecze Górnego Sanu PLH180021, Obszar Natura 2000 Sanisko w Bykowcach PLH180045, Obszar Natura 2000 Rzeką San PLH180007, Obszar Natura 2000 Ostoja Góry Słonne PLH180013. W obrębie zlewni występuje obszar przeznaczony do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym dla gatunku troć wędrojna (*Salmo trutta m. trutta*) o nazwie San (od ujścia do zapory zbiornika Myczkowce).

Zlewnia RW2000042215569 Bereźnica jest zlewnią niemonitorowaną i z tego względu nie określono jej stanu/potencjału. Nie jest ona zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, do których należy: dobry stan ekologiczny oraz dobry stan chemiczny.

Na terenie zlewni Bereźnica znajdują się następujące obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: rezerwat przyrody „Przełom Sanu pod Grodziskiem”, Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu oraz Obszar Natura 2000 Dorzecze Górnego Sanu PLH180021. W obrębie zlewni nie występują obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym.

Zlewnia RW20000422299 Oślawa jest zlewnią monitorowaną o umiarkowanym stanie ekologicznym. Nie jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, do których należy dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Oślawa od ujścia do ujścia Oślawicy (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych oraz dobry stan chemiczny.

Na terenie zlewni RW2000422299 zidentyfikowano presje:

- hydromorfologiczne: prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, obiekty mostowe - rzeki pozostałe, górnictwo - rzeki główne.

Na terenie zlewni Oślawa znajdują się następujące obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: Bieszczadzki Park Narodowy, rezerваты przyrody: „Przełom Sanu pod Grodziskiem”, „Źródłiska Jasiołki”, „Przełom Oślawy Pod Mokrem”, „Przełom Oślawy pod Duszatynem”, „Zwieszło”, Jaśliski Park Krajobrazowy, Ciśniańsko-Wetliński Park Krajobrazowy, Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu, Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego, Obszary Natura 2000: Beskid Niski PLB180002, Bieszczady PLC180001, Dorzecze Górnego Sanu PLH180021 i Ostoja Jaśliska PLH180014. W obrębie zlewni nie występują obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym.

Zlewnia RW20000722289 Kalniczka jest zlewnią monitorowaną o umiarkowanym stanie ekologicznym. Nie jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, do których należy: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych oraz dobry stan chemiczny.

Na terenie zlewni RW20000722289 zidentyfikowano presje:

- zasilające: ścieki przemysłowe i komunalne,
- hydromorfologiczne: obiekty mostowe - rzeki główne.

Na terenie zlewni Kalniczka znajdują się następujące obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: Ciśniańsko-Wetliński Park Krajobrazowy, Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu, Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego, Obszary Natura 2000: Bieszczady PLC180001, Dorzecze Górnego Sanu PLH180021. W obrębie zlewni nie występują obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym.

Zlewnia RW200004221949 Dyrbek jest zlewnią monitorowaną o dobrym stanie ekologicznym. Jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych do których należą: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych oraz stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

Na terenie zlewni RW200004221949 zidentyfikowano presje:

- chemiczne: rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski.

Na terenie zlewni Dyrbek znajdują się następujące obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: Park Krajobrazowy Gór Słonnych, Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu, Obszary Natura 2000: Góry Słonne PLB180003, Ostoja Góry Słonne PLH180013, Dorzecze Górnego Sanu

PLH180021. W obrębie zlewni nie występują obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym.

Zlewnia RW200004221899 Hoczewka jest zlewnią monitorowaną o umiarkowanym stanie ekologicznym. Jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, do których należy: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Hoczewka od ujścia do ujścia Mchawki (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych oraz stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

Na terenie zlewni RW200004221899 zidentyfikowano presje:

- hydromorfologiczne: prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, obiekty mostowe - rzeki pozostałe,
- chemiczne: rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone - rolnictwo, leśnictwo.

Dla przedmiotowej JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych, które jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi (wskazanymi w kolumnie pn. „Warunki naturalne uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r. (lub roku 2039 - dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE)”) a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).

Na terenie zlewni Hoczewka znajdują się następujące obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: Bieszczadzki Park Narodowy, Ciśniańsko-Wetliński Park Krajobrazowy, Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu, Obszary Natura 2000: Bieszczady PLC180001, Dorzecze Górnego Sanu PLH180021. W obrębie zlewni nie występują obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym.

Stan wód powierzchniowych

Stan czystości wód powierzchniowych na obszarze gminy kontroluje Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, zgodnie z rozporządzeniami wykonawczymi do ustawy Prawo Wodne. Prowadzony monitoring ma na celu pozyskanie informacji o stanie wód powierzchniowych dla potrzeb planowania w gospodarowaniu wodami oraz oceny osiągania celów środowiskowych.

Zgodnie z *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* (2022) we wszystkich 8 jednolitych częściach wód powierzchniowych na obszarze gminy, stan ogólny określany był jako zły. Ocenę stanu wszystkich JCWP na terenie gminy przedstawiono w tabeli 7.

Tab. 2. Ogólna ocena stanu JCWP na terenie gminy Lesko

Numer	Nazwa	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Stan ogólny
RW20000422169	Olszanka	słaby	poniżej dobrego	zagrożona	zły
RW2000072233299	Tyrawka	umiarkowany	poniżej dobrego	zagrożona	zły
RW200008223319	San od zb. Myczkowce do Tyrawki	dobry	poniżej dobrego	zagrożona	zły
RW2000042215569	Bereźnica	-	dobry	niezagrożona	-
RW20000422299	Ośława	umiarkowany	dobry	niezagrożona	zły
RW20000722289	Kalniczka	umiarkowany	dobry	niezagrożona	zły
RW200004221949	Dyrbek	dobry	poniżej dobrego	zagrożona	zły
RW200004221899	Hoczewka	umiarkowany	poniżej dobrego	zagrożona	zły

Źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (2022)

7.6.2. Wody podziemne

Pod względem hydrogeologicznym gmina położony jest w regionie karpackim makroregionu południowego. Według podziału na regiony wodne obszar opracowania zaliczany jest do Regionu Górnej-Wschodniej Wisły. Zgodnie z obowiązującym podziałem kraju na 172 jednolite części wód podziemnych (JCWPd), obszar gminy znajduje się w zasięgu jednostki: PLGW2000168. Zgodnie z *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (2022)* przedmiotowa JCWPd charakteryzuje się dobrym stanem chemicznym i ilościowym oraz nie jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Na terenie gminy występowanie poziomu wodonośnego związane jest z warstwami czwartorzędowymi oraz trzeciorzędowymi. Mapa Hydrogeologiczna Polski dla około 24% powierzchni gminy nie wyznacza głównego użytkowego poziomu wodonośnego. Są to obszary zbudowane z przewadze ze skał łupkowych o bardzo dużej zmienności i niskiej wodonośności. Tworzą one pasy o przebiegu NW-SE w północnej, środkowej i południowej części gminy. Poziom czwartorzędowy i czwartorzędowo-trzeciorzędowy występuje w dolinie Sanu, natomiast poziom trzeciorzędowy na jej pozostałym obszarze.

Czwartorzędowy poziom wodonośny zbudowany jest z osadów rzecznych Sanu i jego dopływów wykształconych w postaci żwirów i piasków, często, zwłaszcza poza korytami rzek, zaglinionych. Miąższość tych osadów dochodzi do 5 m. Głębokość do poziomu wodonośnego wynosi do 5 m. Zwierciadło wody ma charakter swobodny. Zasilanie odbywa się poprzez bezpośrednią infiltrację opadów atmosferycznych, a także infiltrację wód powierzchniowych. Do obszarów o najlepszej przepuszczalności zaliczają się kamieńce i tarasy holoceny Sanu.

Trzeciorzędowy poziom wodonośny związany jest z utworami jednostki śląskiej wykształconymi w postaci serii piaskowcowo łupkowej i łupkowo-piaskowcowej, o zmiennych proporcjach udziału piaskowców i łupków. Poziom wodonośny stanowi strefa przypowierzchniowa zbudowana ze spękanych piaskowców zawierających wkładki łupków ilasto-marglistych, Miąższość tej strefy wynosi od 60 do 80 m, natomiast miąższość warstwy wodonośnej ok. 15 m. Zwierciadło wód nie ma charakteru ciągłego. Zasilanie odbywa się poprzez bezpośrednią infiltrację opadów atmosferycznych na wychodniach spękanych piaskowców, a także poprzez pokrywę zwietrzelinową o miąższości od 1 do 3 m.

Środkowa gminy, w tym miasto Lesko, znajduje się na obszarze Lokalnego Zbiornika Wód Podziemnych Zbiornik warstw krośnieńskich (Sanok - Lesko). LZWP stanowi udokumentowany zbiornik porowo-szczelinowy, o średniej głębokości 30 m. Jego stratygrafia oceniona została na paleogen – neogen. Jego warstwa wodonośna jest nieciągła, co jest wynikiem wykształcenia litologicznego utworów czwartorzędowych (gliny) lub ich zdrenowania przez Stradomkę i Tarnawkę, które na większości swojego biegu płyną po wychodniach utworów fliszowych.

Stan wód podziemnych

Zgodnie z *Planem gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły (2022)* Jednolita część wód podziemnych (JCWPd) nr 168 (PLGW2000168) cechuje się dobrym stanem ilościowym i chemicznym. Nie jest ona zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Głębokość występowania głównego poziomu wodonośnego, typ naturalnej izolacji oraz jej miąższość, a także rodzaj ognisk zanieczyszczeń i intensywność ich oddziaływania są najważniejszymi czynnikami wpływającymi na ocenę zagrożenia wód podziemnych.

Na terenie gminy najwyższym stopieniem zagrożenia wód podziemnych charakteryzują się wody piętra czwartorzędowego w dolinie Sanu. Ich zagrożenie zostało ocenione na bardzo wysokie z uwagi na płytkie zaleganie, brak pokrywy izolującej chroniącej poziom wodonośny od zagrożeń zewnętrznych, a także występowanie skupisk ludności, wzmożonego transportu i skoncentrowane ogniska zanieczyszczeń. Dla piętra trzeciorzędowego stopień zagrożenia wód podziemnych został określony jako średni. Wynika to z faktu specyficznej budowy geologicznej (przewagi piaskowców średnio- i gruboławicowych), a także występowania bogatej szaty roślinnej

7.7. Klimat i powietrze

Obszar opracowania zgodnie z podziałem Polski na regiony klimatyczne (według W. Okołowicza) mieści się w zasięgu Karpackiego Regionu Klimatycznego. Jest to strefa klimatu o wyraźnie zaznaczającym się wpływie klimatycznym gór, wyrażającym się przede wszystkim w piętrowości klimatycznej (spadek temperatury powietrza i wzrost opadów wraz z wysokością) i występowaniu wiatrów lokalnych (ciepłe, suche wiatry tzw.: feny, lub zmieniające kierunek w cyklu dobowym wiatry górskie i dolinne). Oprócz położenia na lokalny klimat wpływa szereg innych czynników, takich jak rzeźba terenu i jego zagospodarowanie, występowanie zbiorników wodnych, rodzaj podłoża i szaty roślinnej, itd.

Na przestrzeni 10 lat średnie wartości wskaźników klimatycznych uległy zmianie. W 2023 roku usłonecznienie wynosiło mniej niż 1600 h. Średnia roczna temperatura w 2023 roku wyniosła 9,0°C, podczas gdy 10 lat wcześniej osiągała wartość 8,0 °C. W okresie 2013-2023 dobowe temperatury maksymalne o prawdopodobieństwie wystąpienia 5% pozostały na tym samym poziomie, Natomiast wzrosła o 2°C dobową temperaturę minimalną o prawdopodobieństwie wystąpienia 5%. Z kolei w przypadku rocznej sumy opadów, wskaźnik uległ wzrostowi – w stosunku do 2013 r.

Tab. 3. Wskaźniki klimatyczne dla okolic gminy Lesko na podstawie danych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej

Wskaźnik	2013	2023
Usłonecznienie	1700 do 1750 h	do 1600 h
Średnia roczna temperatura	8,0 °C	9,0 °C
Maksymalna dobową temperatura powietrza o prawdopodobieństwie wystąpienia 5%	27 do 28 °C	27 do 28 °C
Minimalna dobową temperatura powietrza o prawdopodobieństwie wystąpienia 5%	-8 do -7 °C	-6 do -5 °C
Roczne sumy opadów atmosferycznych	700 do 750 mm	700 do 900 mm

Źródło: Biuletyn monitoringu klimatu Polski – rok 2013 oraz 2023, <https://klimat.imgw.pl/pl/biuletyn-monitoring>

Stan powietrza atmosferycznego

W raporcie za 2023 rok Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie opublikował wyniki monitoringu stężenia substancji mających wpływ na stan powietrza. Zgodnie z przyjętą metodyką województwo podkarpackie zostało podzielone na 2 strefy: Miasto Rzeszów (obejmującą tereny stolicy województwa) i strefę podkarpacką (obejmującą pozostały obszar województwa podkarpackiego). Teren opracowania znalazł się w granicach strefy podkarpackiej. Na podstawie przeprowadzonego monitoringu i analizy pozyskanych danych w strefie, większość substancji mieściło się w normach kryterium ochrony zdrowia ludzi i zaliczono je do klasy A. Substancje niezaliczone do klasy A to: Benzo(a)piren oraz ozon w przypadku celu długoterminowego.

Tab. 4 Ocena jakości powietrza w strefie podkarpackiej za rok 2023 – kryterium ochrony zdrowia ludzi

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy												
		SO ₂	NO ₂	PM10	Pb	C ₆ H ₆	CO	O ₃	O ₃ cel długoterminowy	As	Cd	Ni	BaP	PM2,5
Strefa podkarpacka	PL1802	A	A	A	A	A	A	A	D2	A	A	A	C	A

Źródło: GIOŚ 2024, Ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim za 2023 r.

Wartości benzo(a)pirenu związane są z emisją zanieczyszczeń sektora komunalno-bytowego (emisja zanieczyszczeń w okresie zimowym).

Dla strefy podkarpackiej przeprowadzono dodatkowo ocenę jakości powietrza dla kryterium ochrony roślin. Ze względu na jakość powietrza pod względem ochrony roślin nie wystąpiły przekroczenia wśród substancji monitorowanych tj.: dwutlenek siarki, tlenków azotu oraz ozonu. Jednak odnotowano przekroczenia wartości ozonu dla celu długoterminowego i nadano mu klasę D2.

Tab. 5 Ocena jakości powietrza w strefie podkarpackiej za rok 2023 – kryterium ochrony roślin

Nazwa strefy	Kod strefy	Klasa strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń			Klasa celu długoterminowego
		SO ₂	NO _x	O ₃	O ₃
Strefa podkarpacka	PL1802	A	A	A	D2

Źródło: GIOŚ 2024, Ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim za 2023 r.

7.8. Użytkowanie gruntów

W granicach obszaru gminy Lesko dominują lasy (ok. 48,4%). Obszary leśne pokrywają wyżej położone tereny w gminie – wzgórze Pogórza Bukowskiego oraz Gór Sanocko-Turczańskich.

Koncentrują się w nich walory przyrodnicze, a także odznaczają się one wysoką bioróżnorodnością. Zdecydowana większość terenów leśnych jest objęta ochroną w ramach Obszarów Chronionego Krajobrazu, Parku Krajobrazowego oraz Obszarów Natura 2000.

Użytki rolne zajmują ok. 42 % powierzchni gminy. Wśród nich największy udział mają grunty orne, a także pastwiska i łąki. Zajmują one niżej położone tereny gminy, zazwyczaj znajdujące się w dolinie Sanu oraz jego dopływów. Sady zajmują niewielkie powierzchnie i posiadają marginalne znaczenie. Grunty pod stawami stanowią ok. 0,2 % gminy. Ich największy kompleks znajduje się w Lesku-Posadzie Leskiej. W strukturze użytków rolnych znajdują się także grunty pod rowami, grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych oraz nieużytki. Grunty orne przeważają w części gminy położonej w dolinie Sanu oraz jego dopływów, otoczone są kompleksami leśnymi. Dominuje rolnictwo tradycyjne, rozdrobnione i niskotowarowe, funkcjonujące w trudnych górskich, niesprzyjających dla mechanizacji i automatyzacji warunkach. Wody powierzchniowe stanowią ok. 2,9 % powierzchni gminy i są to głównie tereny zajęte przez San oraz jego dopływy.

Grunty zabudowane stanowią ok. 3,6 % powierzchni gminy. Gęsta zabudowa jednorodzinna i wielorodzinna, a także usługowa, koncentruje się na terenie miasta Lesko. W części wiejskiej większość stanowią grunty rolne zabudowane. Zwarta sieć osadnicza poszczególnych wsi skupia się w ich centrach oraz wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. W granicach gminy rozmieszczone są zakłady przemysłowe. Najwięcej z nich znajduje się na terenie miasta. Ważną gałęzią przemysłu w gminie jest przemysł drzewny.

Działki zajęte przez drogi zajmują ok. 2,4% powierzchni gminy. Największa gęstość sieci drogowej występuje w środkowej części gminy. Do najważniejszych arterii komunikacyjnych należy droga krajowa nr 84 relacji Sanok-Krośnice (granica państwa), droga wojewódzka wojewódzkie nr 893 relacji Hoczew-Cisna i nr 894 relacji Lesko-Czarna. Niewielką część gminy (ok. 0,41%) zajmują tereny kolejowe. Jest to związane z przebiegiem linii kolejowej nr 108 relacji Stróż-Krośnice (granica państwa).

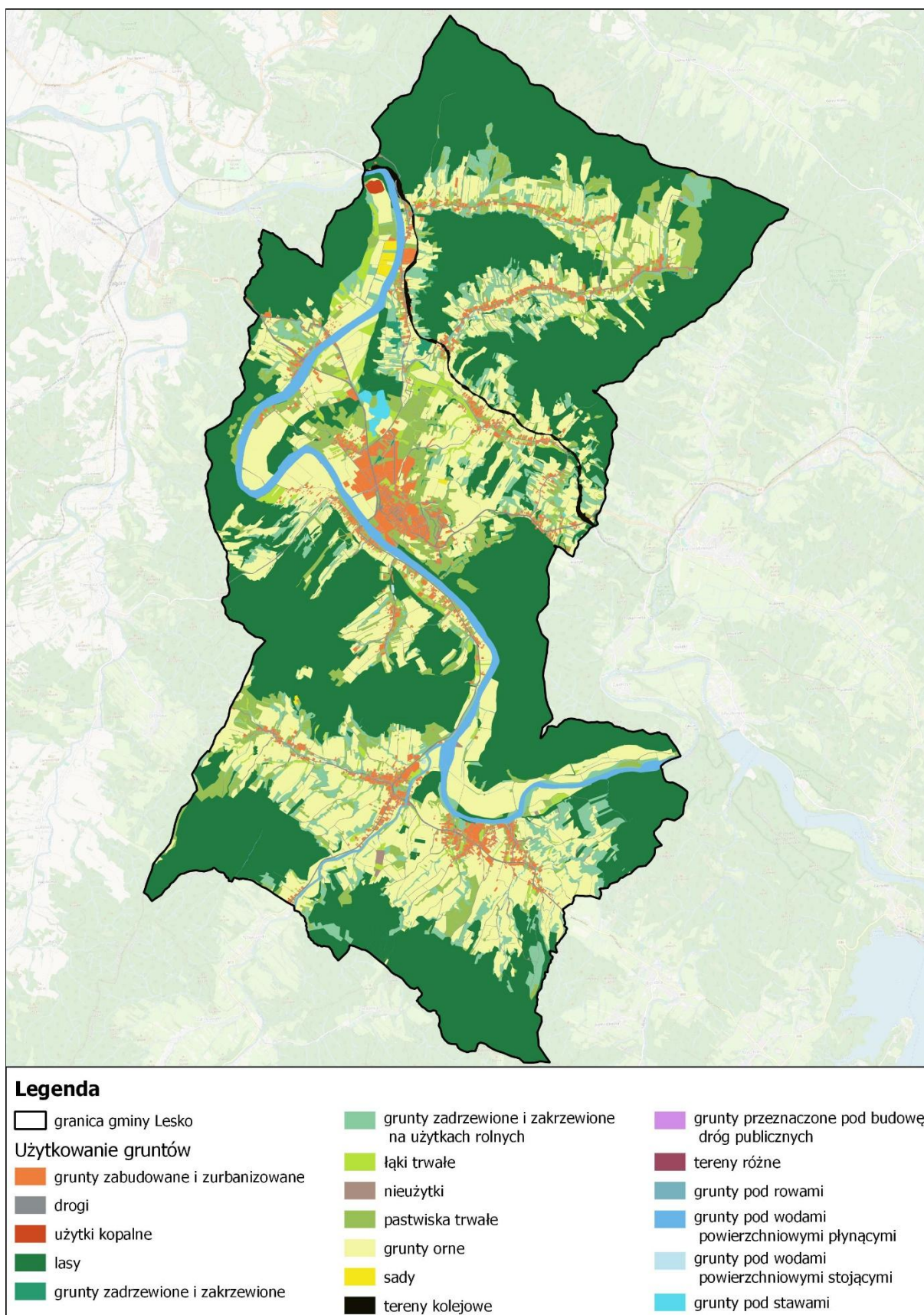
Podział na poszczególne użytki wraz z ich powierzchnią przedstawia poniższa tabela.

Tab. 6. Struktura użytkowania gruntów w gminie Lesko

Rodzaj użytku	powierzchnia [ha]	powierzchnia [%]
B - tereny mieszkaniowe	103,74	0,93
Ba - tereny przemysłowe	16,93	0,15
Bi - inne tereny zabudowane	80,50	0,72
Bp - zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy	4,19	0,04
Br - grunty rolne zabudowane	161,95	1,45
Bz - tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	30,37	0,27
Dr - drogi	267,49	2,40
K – użytki kopalne	6,38	0,06
Ls - lasy	5390,25	48,39
Lz - grunty zadrzewione i zakrzewione	30,51	0,27
Lzr - grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych	690,16	6,20
Ł – łąki trwałe	199,67	1,79
N - nieużytki	15,45	0,14
Ps – pastwiska trwałe	957,96	8,60
R – grunty orne	2765,02	24,82

Rodzaj użytku	powierzchnia [ha]	powierzchnia [%]
S - sady	16,75	0,15
Tk – tereny kolejowe	45,39	0,41
Tp - grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych	0,39	0,003
Tr – tereny różne	0,09	0,001
W - grunty pod rowami	12,46	0,11
Wp - grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	317,25	2,85
Ws - grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	2,15	0,02
Wsr - grunty pod stawami	23,08	0,21
Suma	11138,13	100,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z EGiB

Ryc. 8. Użytkowanie gruntów w gminie Lesko

Ryc. 9. Zwarta zabudowa miasta Lesko

Ryc. 10. Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, użytki rolne oraz zadrzewienia w okolicy miejscowości Hoczew

7.9. Walory krajobrazowe

Obszar gminy Lesko, ze względu na swoje położenie odznacza się wyjątkowymi walorami krajobrazowymi. O charakterze tego krajobrazu przesądza urozmaicona rzeźba terenu. W gminie

dominuje krajobraz wyżynny i górski, z dużymi deniwelacjami terenu. Krajobraz dolinny związany jest z Sanem oraz jego dopływami. Stanowią one ważny wyróżnik w krajobrazie gminy. Mozaika lasów oraz drobnoprzestrzennych użytków rolnych (głównie pastwisk i łąk, lasów i zagajników śródpolnych) podnosi atrakcyjność turystyczno-widokową oraz sprzyja zachowaniu bioróżnorodności.

W krajobrazie przestrzeni publicznej gminy można wyróżnić obiekty rekreacyjno-sportowe, takie jak: boiska do gry w siatkówkę i koszykówkę, kompleks skoczni narciarskich, szlaki piesze i rowerowe.

Do najważniejszych szlaków turystycznych na terenie gminy należą:

- **szlak zielony Zagórz PKP–Krysowa** – szlak o łącznej długości 60,9 km. Na terenie gminy przebiega przez miejscowości Huzele oraz Lesko.
- **Szlak Sobieński (zielony)** – szlak o długości 3,8 km. Prowadzi z parkingu zlokalizowanego przy rezerwacie „Góra Sobień” w miejscowości Manasterzec na Przysłop.
- **Szlak Przemyśko-Sanocki (czerwony)** – szlak o długości 79,5 km. Łączy Przemyśl z Sanokiem. Biegnie wzdłuż północnej granicy gminy, szczytami Gór Słonnych.
- **szlak rowerowy Greenway Karpaty Wschodnie (zielony),**
- **szlak rowerowy Szlak Nadszańskich Umocnień - Linia Mołotowa (czarny),**
- **szlak rowerowy Lesko, ul. Waryńskiego – Uherce (niebieski).**

Na terenie gminy znajdują się dwa szybowiska. Pierwsze z nich zlokalizowane jest w Bezmiechowej Górnej na stoku góry Kamionka. Z miejsca tego podziwiać można panoramę Bieszczadzkiego Parku Narodowego. Drugie szybowisko znajduje się w Weremieniu na zboczach masywu Gruszki. Zimą na tym samym stoku działa stacja narciarska składająca się z dwóch tras o łącznej długości 1430 m.

Negatywnymi elementami krajobrazu są między innymi: obiekty należące do zakładów przemysłowych, kopalnie kruszywa oraz napowietrzne linie sieci uzbrojenia terenu. Niekorzystny wpływ na odbiór wizualny otoczenia mają także powiązania komunikacyjne: drogi o wyższych kategoriach oraz linia kolejowa przecinająca obszar gminy.

7.10. Zabytki

Do swoistych wyróżników w krajobrazie kulturowym gminy należą: parki i pomniki przyrody, kapliczki (akcenty kompozycyjne) i kościoły (często stanowiące dominanty w krajobrazie poszczególnych miejscowości), pozostałe obiekty zabytkowe, a także obiekty sportu i rekreacji. Najwięcej zabytków na terenie gminy znajduje się na terenie miasta Lesko. Są to m.in. późnogotycki zamek rodu Kmitów wraz z parkiem, eklektyczny ratusz z końca XIX wieku, XVI-wieczny kościół pw. Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny wraz z XVIII-wieczną dzwonnica, synagoga z XVII wieku (obecnie mieści się w niej Galeria Bieszczadzkiego Domu Kultury w Lesku „Bieszczadzkie Zadumania”), cmentarz żydowski oraz liczne chałupy i kamienice. Do cennych obiektów na terenie gminy należą także dawne cerkwie a obecnie kościoły rzymskokatolickie w Bezmiechowej Górze, Dziurdziowie oraz Manastercu. W miejscowości Manasterzec, na terenie rezerwatu przyrody Góra Sobień, znajdują się ruiny Zamku Sobień z 1340 roku. Wszystkie obiekty wpisane do Krajowego Rejestru Zabytków znajdujące się na obszarze gminy przedstawia tabela nr 3, natomiast obiekty wpisane do Krajowej Ewidencji Zabytków – tabela nr 4.

Na terenie gminy znajdują się 193 stanowiska archeologiczne, spośród których 10 zostało wpisane do rejestru zabytków. Należą do nich ślady osadnictwa oraz osady, a także cmentarzyska i grodziska.

Zabytki nieruchome i stanowiska archeologiczne, zarówno wpisane do rejestru, jak i ujęte w ewidencji, zostały zestawione w poniższych tabelach.

Ryc. 11. Krajobraz gminy Lesko w okolicy miejscowości Hoczew

Ryc. 12. Szybowisko w Bezmiechowej Górnej

Ryc. 13. Kościół rzymskokatolicki pw. Narodzenia NMP w Bezmiechowej Górnej

7.11. Różnorodność biologiczna

7.11.1. Szata roślinna

Gmina Lesko zgodnie z podziałem na regiony geobotaniczne mieści się w obrębie jednostek:

- Dział Wschodniokarpacki
 - Kraina Karpat Wschodnich
 - Okręg Dołów Jasielsko-Sanockich
 - Podokręg Sanocki
 - Okręg Bieszczadów
 - Podokręg Baligrodzki "Dolina Wetliny - Przełęcz Łupkowska"
 - Podokręg Gór Słonnych

Potencjalną roślinność naturalną wg Matuszkiewicza w gminie stanowią:

- grąd subkontynentalny (*Tilio-Carpinetum*), odmiana małopolska, forma podgórska, seria żyzna
- żyzna buczyna karpacka (*Dentario glandulosae-Fagetum*), odmiana wschodniokarpacka, forma podgórska i forma regłowa
- nadrzeczna olszyna górska (*Alnetum incanae*)
- podgórski łęg jesionowy (*Carici remotae-Fraxinetum*)

Udział kompleksów leśnych w powierzchni gminy wynosi ok. 48%. Do podstawowych typów siedliskowych tutejszych lasów zalicza się las wyżynny świeży, las górski świeży i las mieszany górski świeży. W dolinach rzek stwierdzono występowanie lasów łęgowych i olsu jesionowego. W strukturze gatunkowej dominuje buk, grab, jodła, sosna, dąb, olsza czarna, jawor i świerk.

Gmina stanowi ostoję dla wielu chronionych gatunków roślin. Występują tutaj takie gatunki jak: dzióbekowiec Zetterstedta *Eurhynchium angustirete*, goryczka trojeściowa *Gentiana asclepiadea*, kruszczyk siny *Epipactis purpurata*, paprotnik kolczysty *Polystichum aculeatum*, tujowiec tamaryszkowaty *Thuidium tamariscinum*, wawrzynek wilczełyko *Daphne mezereum*, widłoząb zielony *Dicranum viride* Lindb.

Roślinność obszaru gminy ukształtowała się również pod wpływem dotychczasowego użytkowania przez człowieka. W wyniku uprawy ziemi nastąpiła zmiana i zubożenie składu gatunkowego w stosunku do potencjalnej roślinności naturalnej. Na terenach użytkowanych rolniczo przeważają monokultury upraw polowych oraz zbiorowiska trawiaste łąk i pastwisk, o różnej żyzności i wilgotności. Na terenach ogrodów przydomowych występują rośliny ozdobne i użytkowe. Zbiorowiska roślinności ruderalnej z wtórną sukcesją zajmują tereny odłogowane na przydrożach i nieużytki.

7.11.2. Fauna

W granicach gminy występują gatunki charakterystyczne dla zbiorowisk leśnych i ich stref ekotonowych oraz siedlisk wodno-błotnych, związanych z odcinkami dolin rzecznych. W lasach można spotkać cenne gatunki ssaków drapieżnych np. niedźwiedzie, rysie, żbiki, wilki, bobry europejskie czy wydry. Fauna obszaru analizy związana jest także z otwartymi terenami pól w sąsiedztwie lasów (m.in. zające, sarny, jelenie, lisy, dziki), a także siedliskami ludzkimi – tzw. gatunki synantropijne (kuna domowa, myszy).

Do rzadkich i chronionych gatunków na terenie gminy należą przedstawiciele owadów. Są to m.in. motyle – krasopani hera *Euplagia quadripunctaria* oraz ważki - trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia*, zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis*. W Sanie oraz jego dopływach stwierdzono bytowanie objętych ochroną ryb m.in. lipienia europejskiego *Thymallus thymallus*. Na terenie gminy obserwowano występowanie także wielu gatunków chronionych ptaków takich jak: orlik krzykliwy *Aquila pomarina*, bocian czarny *Ciconia nigra*, siniak *Columba oenas*, dzięcioł średni *Dendrocopos medius*, dzięcioł białogrzbiety *Dendrocopos leucotos*, dzięcioł czarny *Dryocopus martius*, dzięcioł trójpalczasty *Picoides tridactylus*, muchołówka białoszyja *Ficedula albicollis*, muchołówka mała *Ficedula parva*, sóweczka *Glaucidium passerinum*, żuraw *Grus grus*, puszczyk uralski *Strix uralensis*. Do przedstawicieli gadów należy gniewosz płamisty *Coronella austriaca*, a płazów – kumak górski *Bombina variegata* i traszka karpacka *Lissotriton montandoni*.

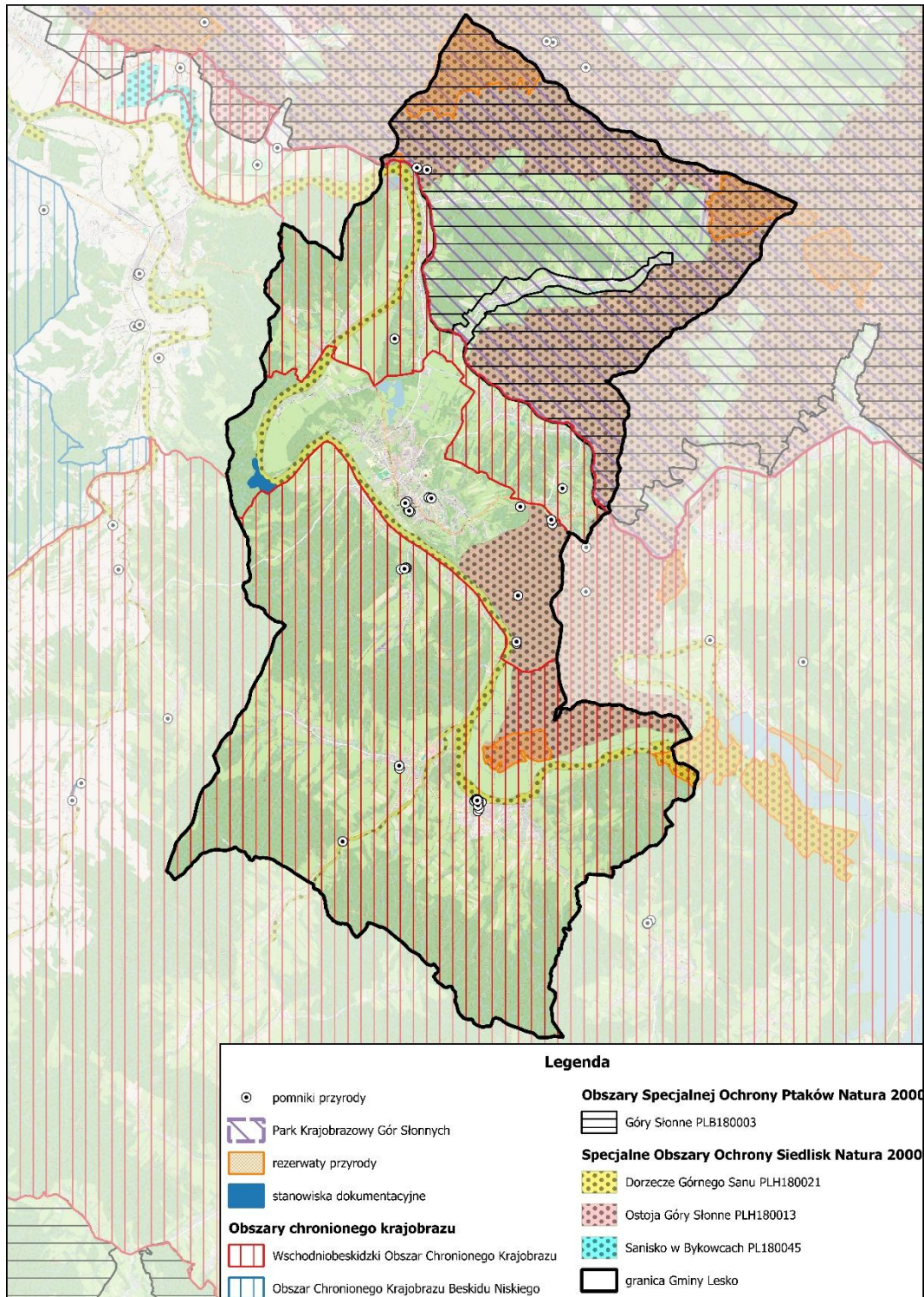
7.12. Powiązania przyrodnicze analizowanych obszarów z otoczeniem

7.12.1. Obszary i obiekty przyrodnicze prawnie chronione

Na terenie gminy Lesko występują następujące obszary i obiekty chronione prawnie na mocy Ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r.:

- Park Krajobrazowy Gór Słonnych,
- Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Obszary Natura 2000:
 - Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Góry Słonne PLB180003,
 - Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Ostoja Góry Słonne PLH180013,
 - Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Dorzecze Górnego Sanu PLH180021,
- rezerwaty przyrody:
 - Dyrbek,

- Góra Sobień,
- Grąd w Średniej Wsi,
- Przełom Sanu pod Grodziskiem,
- Przysłup,
- stanowisko dokumentacyjne Na Oszczacu,
- 22 pomniki przyrody.

Ryc. 14. Formy ochrony przyrody na terenie gminy Lesko

Park Krajobrazowy Gór Słonnych

Został ustanowiony na mocy Rozporządzenia Nr 19 Wojewody Krośnieńskiego z dnia 27 marca 1992 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Gór Słonnych. Aktualnie funkcjonuje w oparciu o Uchwałę Nr XXXIX/791/13 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 28 października 2013 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Gór Słonnych z późniejszymi zmianami. Zajmuje powierzchnię 56 188 ha na terenie gminy wiejskiej Bircza, Olszanica, Sanok, Tyrawa Wołoska, miejsko-wiejskiej Lesko, Ustrzyki Dolne oraz miejskiej Sanok. Stanowi ok. 3092 ha gminy Lesko. Zgodnie z Uchwałą nr XLIV/919/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 28 października 2013 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Gór Słonnych z późniejszymi zmianami dla Parku ustanowiono następujące szczególne cele ochrony:

1. dla ochrony przyrody nieożywionej:
 - 1) zachowanie charakterystycznych elementów przyrody nieożywionej, stanowiących świadectwo przeszłości geologicznej regionu, w tym także zjawisk i obiektów o charakterze antropogenicznym;
 - 2) podtrzymanie naturalnych procesów kształtujących powierzchnię ziemi, zachowanie warunków siedliskowych do funkcjonowania ekosystemów oraz zachowanie reliktowych zabytków przyrody nieożywionej;
 - 3) ograniczanie antropogenicznych przekształceń powierzchni ziemi;
 - 4) udostępnianie dla celów naukowych, edukacyjnych i krajoznawczych cennych obiektów przyrody nieożywionej;
 - 5) osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych,
2. dla ochrony przyrody ożywionej:
 - 1) szaty roślinnej:
 - a) zapewnienie trwałości lokalnych populacji gatunków roślin chronionych, rzadkich i zagrożonych;
 - b) zachowanie pełnej różnorodności florystycznej w odniesieniu do wszystkich grup systematycznych;
 - c) ograniczanie procesu neofityzacji flory;
 - d) zachowanie pełnego inwentarza zbiorowisk roślinnych, w szczególności naturalnych i półnaturalnych, a także antropogenicznych związanych z tradycyjnymi formami zagospodarowania (fitocenozy segetalne), zachowanie wszystkich istotnych i charakterystycznych dla środowiska przyrodniczego typów ekosystemów,
 - 2) dla ochrony fauny:
 - a) zachowanie pełnego inwentarza naturalnej fauny w odniesieniu do wszystkich grup systematycznych;
 - b) zapewnienie trwałości lokalnych populacji gatunków zwierząt chronionych, rzadkich i zagrożonych;
 - c) zachowanie korytarzy ekologicznych.
 - 3) utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów,
3. dla ochrony dóbr kultury:
 - 1) zachowanie i ochrona zabytków kultury materialnej, a zwłaszcza dworów, kościołów, młynów, kapliczek przydrożnych;
 - 2) zachowanie i udostępnianie miejsc pamięci narodowej oraz śladów historii regionu, w szczególności udokumentowanych stanowisk archeologicznych;
 - 3) zachowanie charakterystycznych cech architektury wiejskiej: budownictwa drewnianego oraz obiektów wykonanych ze skał fliszowych,
 - 4) zachowanie i udostępnianie parków miejskich i wiejskich (podworskich);

- 5) utrzymanie i przywracanie tradycji lokalnych i zachowanych elementów kultury wiejskiej;
 - 6) porządkowanie rodzimego krajobrazu kulturowego polegające m.in. na ochronie i restauracji jego charakterystycznych elementów;
 - 7) udostępnianie istniejących zasobów kulturowych dla celów naukowych, krajoznawczych i edukacyjnych.
4. dla ochrony walorów krajobrazu:
- 1) zachowanie w niewielkim stopniu przekształconego krajobrazu rolniczego wynikającego z prowadzenia ekstensywnej gospodarki rolnej,
 - 2) zachowanie różnorodnych odsłoneń geologicznych oraz wychodni skalnych;
 - 3) zachowanie istniejącego krajobrazu wraz z jego składnikami, walorami fizjonomicznymi i wiązaniami ekologicznymi.

Dla przedmiotowej formy ochrony przyrody został ustanowiony plan ochrony na mocy Rozporządzenia Nr 59/05 Wojewody Podkarpackiego z dnia 10 czerwca 2005 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Parku Krajobrazowego Gór Słonnych.

Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu

Przedmiotowa forma ochrony przyrody została powołana na mocy Rozporządzenia Nr 10 Wojewody Krośnieńskiego z dnia 2 lipca 1998 r. w sprawie utworzenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa krośnieńskiego. Aktualnie funkcjonuje w oparciu o Uchwałę Nr XLVIII/997/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego z późniejszymi zmianami. Całkowita powierzchnia Obszaru wynosi 99 911 ha, z czego na terenie gminy znajduje się ok. 6 512 ha.

Swoim zasięgiem obejmuje południowo-wschodnie i wschodnie tereny województwa podkarpackiego, które należą do Beskidów Wschodnich. Stanowi otulinę dla parków krajobrazowych: Gór Słonnych, Ciśniańsko-Wetlińskiego i Doliny Sanu. Odznacza się niezwykle cennymi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi. Na jego obszarze występuje duża lesistość oraz stosunkowo mały stopień przekształcenia antropogenicznego. Na złożoność krajobrazu Beskidów Wschodnich składa się mozaika pól, łąk i pastwisk wraz z zabudową wsi i miasteczek oraz zdrowe lasy porastające niewysokie góry, a także czyste strumienie i rzeki. Powoduje to że stanowi on obszar wyjątkowo atrakcyjny dla rekreacji i turystyki. Do walorów przyrodniczych Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu zaliczają się siedliska buczyn karpackich, które obfitują w rzadkie i chronione gatunki.

Do ekosystemów, które powinny być objęte ochroną czynną na terenie Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu zaliczono półnaturalne łąki kośne, należące głównie do rzędów *Molinietalia* i *Arrhenatheretalia* oraz półnaturalne pastwiska, należące głównie do rzędów *Molinietalia* i *Arrhenatheretalia*. Czynna ochrona wymienionych ekosystemów winna być realizowana głównie poprzez ekstensywne użytkowanie.

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Góry Słonne PLB180003

Obszar Natura 2000 został ustanowiony na mocy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000. Obecnie obowiązującym aktem wyznaczającym obszar jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków. Przedmiotowa forma ochrony przyrody zajmuje 55 055,8 ha, czego na terenie gminy Lesko ok. 2 988 ha.

Przedmiotowa forma ochrony przyrody zlokalizowana jest na Pogórzu Karpackim, w obrębie Parku Krajobrazowego Gór Słonnych. Swoim zasięgiem obejmuje pasmo Gór Słonnych

z najwyższym szczytem Słonnym oraz grzbiet Chwaniów. Naturalny element krajobrazu stanowi kompozycja zróżnicowanej budowy geologicznej z szatą roślinną oraz światem zwierzęcym. Jest to obszar o szczególnych walorach przyrodniczo-krajobrazowych i kulturowych. Teren odwadniany jest przez gęstą sieć rzek i potoków. Osobliwością jest obecność licznych słonych źródeł. Na obszarze Natura 2000 występuje dwupiętrowy układ leśny. Pas pogórza stanowią leśne zbiorowiska grądowe odmiany wschodniokarpackiej. Z kolei regiel dolny to głównie lasy bukowe i bukowo-jodłowe. Wśród lasów zlokalizowane są enklawy pól uprawnych, łąk i pastwisk, gdzie prowadzona jest gospodarka pasterska.

Dla omawianej formy ochrony przyrody sporządzono projekt planu zadań ochronnych. Obszar Natura 2000 został wyznaczony w celu ochrony 22 gatunków ptaków:

- brodziec piskliwy *Actitis hypoleucos*
- włochatka *Aegolius funereus*
- orzeł przedni *Aquila chrysaetos*
- orlik krzykliwy *Aquila pomarina*
- jarząbek *Bonasa bonasia*
- puchacz *Bubo bubo*
- bocian czarny *Ciconia nigra*
- pluszcz zwyczajny *Cinclus cinclus*
- derkacz *Crex crex*
- dzięcioł białogrzbiety *Dendrocopos leucotos*
- muchołówka białoszyja *Ficedula albicollis*
- muchołówka mała *Ficedula parva*
- sóweczka *Glaucidium passerinum*
- żuraw *Grus grus*
- gąsiorek *Lanius collurio*
- pliszka górska *Motacilla cinerea*
- trzmiełojad *Pernis apivorus*
- dzięcioł trójpalczasty *Picoides tridactylus*
- dzięcioł zielonosiwy *Picus canus*
- puszczyk uralski *Strix uralensis*
- jarzębatka *Sylvia nisoria*
- drozd obrożny *Turdus torquatus*

W obszarze występują również inne gatunki z załącznika I, których populacja została uznana za nieznaczącą:

- bocian biały *Ciconia ciconia*
- bielik *Haliaeetus albicilla*
- błotniak stawowy *Circus aeruginosus*
- rybołów *Pandion haliaetus*
- rybitwa rzeczna *Sterna hirundo*
- lelek kozodój *Caprimulgus europaeus*
- dzięcioł czarny *Dryocopus martius*
- dzięcioł średni *Dendrocopos medius*
- lerka *Lullula arborea*

oraz 1 gatunek migrujący: pluszcz *Cinclus cinclus*

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Ostoja Góry Słonne PLH180013

Został ustanowiony na mocy Decyzji Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmującej na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na alpejski region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 7973) (2009/91/WE). Obecnie obowiązującym aktem wyznaczającym obszar jest Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 13 lipca 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Góry Słonne (PLH180013). Całkowita powierzchnia obszaru wynosi 46 060,4 ha, z czego na terenie gminy Lesko ok. 2 570,3 ha.

Obejmuje fragment Pogórza Przemyskiego oraz Góry Sanocko-Turczańskie. Na krajobraz tego obszaru składają się średniej wielkości wzgórza, przekraczające często 600 m n.p.m., posiadające układ rusztowy. Na zalesionych wzniesieniach dominują lasy bukowe i bukowo-jodłowe. Teren ten odwadniany jest przez sieć wielu potoków i strumieni a także niewielkie rzeki którym towarzyszą zarośla łęgowe. Tereny otwarte są zajmowane przez łąki, natomiast w otoczeniu miejscowości zlokalizowanych w dolinach rzecznych występują grunty orne.

Dla przedmiotowej formy ochrony przyrody ustanowiono planu zadań ochronnych na mocy Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Góry Słonne PLH180013. Przedmioty ochrony obszaru występujące na terenie objętym planem stanowią:

- 3220 Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków,
- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),
- 8220 Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami,
- 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*),
- 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*),
- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*),
- 9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach (*Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani*),
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe,
- bóbr europejski *Castor fiber*,
- wilk *Canis lupus*,
- niedźwiedź brunatny *Ursus arctos*,
- ryś *Lynx lynx*,
- kumak górski *Bombina variegata*,
- traszka karpacka *Triturus montandoni*,
- koza złotawa *Sabanejewia aurata*,
- brzanka *Barbus carpathicus*,
- minóg strumieniowy *Lampetra planeri*,
- krasopani hera *Euplagia quadripunctaria*,
- zgnirotek cynobrowy *Cucujus cinnaberinus*,
- zagłębek bruzdkowany *Rhysodes sulcatus*,
- biegacz urozmaicony *Carabus variolosus*,
- Biegacz Zawadzkiego *Carabus zawadzkii*.

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Dorzecze Górnego Sanu PLH180021

Został wyznaczony Decyzją Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE). Obecnie obowiązującym aktem wyznaczającym obszar jest Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 13 lipca 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dorzecze Górnego Sanu (PLH180021). Całkowita powierzchnia obszaru wynosi 1578,67 ha, z czego na terenie gminy Lesko ok. 371,1 ha.

Obszar Dorzecze Górnego Sanu obejmuje fragment doliny rzeki San od tamy w Myczkowcach do Sanoka oraz fragmenty jej dopływów: Hoczewka, Osława z Osławicą i Kalniczką (Tarnawką), a także Sanoczka. Ostoja jest miejscem występowania wielu cennych gatunków ryb oraz siedlisk przyrodniczych.

Dla przedmiotowej formy ochrony przyrody ustanowiono planu zadań ochronnych na mocy Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 19 stycznia 2023 r. w sprawie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dorzecze Górnego Sanu PLH180021. Przedmioty ochrony obszaru występujące na terenie objętym planem stanowią:

- 6210 Murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea* i ciepłolubne murawy z *Asplenion septentrionalis* *Festucion pallentis*),
- 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*),
- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),
- 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*),
- 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae* *Fagenion*, *Galio odorati*-*Fagenion*),
- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*),
- *91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe,
- brzanka *Barbus carpathicus*,
- głowacz białopłetwy *Cottus gobio*,
- wydra *Lutra lutra*,
- różanka *Rhodeus amarus*,
- kiełb Kesslera *Romanogobio kessleri*,
- łosoś atlantycki *Salmo salar*,
- skójką gruboskorupowa *Unio crassus*.

Rezerwat przyrody „Dyrbek”

Został utworzony na mocy Zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 12 listopada 1996 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Aktualnie funkcjonuje w oparciu o Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 4 października 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Dyrbek". Powierzchnia ochrony czynnej wynosi 130,11 ha, z czego ok. 115 ha znajduje się na terenie gminy Lesko. Rezerwat jest rezerwatem leśnym o typie fitocenotycznym, podtypie zbiorowisk leśnych, typie ekosystemu leśny i borowy, podtypie ekosystemu lasów górskich i podgórskich. Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych naturalnego zbiorowiska buczyny karpackiej.

Rezerwat przyrody „Góra Sobień”

Został powołany na podstawie Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 10 grudnia 1970 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Obecnie obowiązującym dokumentem regulującym jego funkcjonowanie jest Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 8 listopada 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Góra Sobień". Ma powierzchnię 5 ha i w całości znajduje się na terenie gminy. Jest rezerwatem leśnym o typie fitocenotycznym, podtypie zbiorowisk leśnych, typie ekosystemu leśny i borowy, podtypie ekosystemu lasów górskich i podgórskich. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu lasu mieszanego z chronionymi gatunkami roślin zielnych w runie oraz występującą na tym terenie rzadką fauną kserotermiczną.

Rezerwat przyrody „Grąd w Średniej Wsi”

Został utworzony na mocy Rozporządzenia Wojewody Podkarpackiego z dnia 5 sierpnia 2003 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Aktualnie działa w oparciu o Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 8 listopada 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Grąd w Średniej Wsi". Znajduje się w całości na terenie gminy, a jego powierzchnia wynosi 58,67 ha. Jest rezerwatem leśnym o typie fitocenotycznym, podtypie zbiorowisk leśnych, typie ekosystemu leśny i borowy, podtypie ekosystemu lasów górskich i podgórskich. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie fragmentów subkontynentalnego grądu *Tilio-Carpinetum* o wysokim stopniu naturalności, występującego w piętrze pogórza.

Rezerwat przyrody „Przełom Sanu pod Grodziskiem”

Został powołany na mocy Rozporządzenia Wojewody Podkarpackiego z dnia 18 sierpnia 2003 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody, a obecnie funkcjonuje w oparciu o Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 8 listopada 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Przełom Sanu pod Grodziskiem". Powierzchnia ochrony czynnej wynosi 100,59 ha, z czego na terenie gminy znajduje się ok. 21 ha.

Rezerwat jest rezerwatem krajobrazowym o typie krajobrazów, podtypie krajobrazów naturalnych, typie ekosystemu leśny i borowy, podtypie ekosystemu lasów górskich i podgórskich. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie części doliny rzeki San wraz ze wzgórzem Grodzisko i porastających go lasów z licznymi gatunkami roślin chronionych i rzadkich w runie.

Rezerwat przyrody „Przysłup”

Został wyznaczony na mocy Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Przysłup". Jego powierzchnia wynosi 213,12 ha, z czego na terenie gminy 205,5 ha. Rezerwat jest rezerwatem leśnym o typie fitocenotycznym, podtypie zbiorowisk leśnych, typie ekosystemu leśny i borowy, podtypie ekosystemu lasów górskich i podgórskich. Celem ochrony jest zachowanie ekosystemu leśnego, obejmującego zbiorowisko żyźnej buczyny karpackiej wraz z cennymi gatunkami flory i fauny.

Stanowisko dokumentacyjne „Na Oszczaczu”

Stanowisko zostało utworzone na mocy Uchwały nr VII/59/99 Rady Miejskiej w Lesku z dnia 31 V 1999 r. Obecnie funkcjonuje w oparciu o Uchwałę nr LIX/382/18 Rady Miejskiej w Lesku z dnia 4 czerwca 2018 r. w sprawie stanowiska dokumentacyjnego - „Na Oszczaczu”. Jego powierzchnia wynosi 10 ha. Obejmuje osuwisko na stromej skarpie z oderwanymi dużymi głazami i zmurszałymi pniami oraz porastającymi je chronionymi gatunkami roślin zarodnikowych i bluszczu pospolitego.

Pomniki przyrody

Tab. 7. Pomniki przyrody w gminie Lesko

Lp.	Lokalizacja	Data utworzenia	Nazwa	Opis
1.	Na działce ewidencyjnej 296, w miejscowości Lesko	27.12.1954 r.	-	Skała zbudowana z piaskowców gruboławicowych warstw krośnieńskich dolnych, od NE głęboka niecka starego wyrobiska kamieniołomu, nad nią wznosi się ściana długości 200 m i wysokości od 5 do 33 m skała zwana jest "basztą" lub "kostryniem"
2.	Na działce ewidencyjnej nr 86/3, w miejscowości Średnia Wieś, na terenie Parku Dworskiego, na E od ujścia rzeki Bachława	28.06.1968 r.	-	Grupa drzew (12), Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> , Wiek około 400 lat, korona zredukowana, wąska; ubytek korony pierwotnej 50%
3.	Na działce ewidencyjnej nr 560 w miejscowości Hoczew, w rzece Hoczewka, przy drodze woj. 893 Lesko-Baligród, pomiędzy przysiółkami Łan i Pohulanka;	31.10.1970 r.	-	Duże skupisko progów skalnych w rzece Hoczewka, brak oznakowania pomnika, brzegi potoku porośnięte m.in. wierzbą, leszczyną, lipą, jesionem, od strony NW ostry brzeg S
4.	Na działce ewidencyjnej nr 1582/6 i nr 870/4 w miejscowości Lesko, wzdłuż ulicy Krasickich	05.06.1974 r.	-	Grupa drzew (4), Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> , wiek około 350 lat, korona częściowo zniekształcona przez cięcia, wyraźne nabiegi korzeniowe
5.	Na działce ewidencyjnej nr 871/3, w miejscowości Lesko, wzdłuż drogi krajowej 84	16.01.1979 r.	-	Grupa drzew (6), Wiąz szypułkowy <i>Ulmus laevis</i> (<i>Ulmus pedunculata</i> , <i>Ulmus effusa</i>)
6.	Na działce ewidencyjnej nr 532/2, w miejscowości Lesko, na terenie Cmentarza Żydowskiego	16.01.1979 r.	-	Grupa drzew (2), Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> , wiek około 300 lat, w koronach ubytki wgłębne
7.	Na działce ewidencyjnej nr 86/3, w miejscowości Średnia Wieś; na terenie Parku Dworskiego, we E części parku, na granicy działki ewidencyjnej;	25.04.1992 r.	-	Miłorząb dwuklapowy (Miłorząb chiński, Miłorząb dwudzielnny) <i>Ginkgo biloba</i> , wiek około 150 lat, kształt korony jajowaty, pień na wys. 2,5 m rozdwojony
8.	Na działce ewidencyjnej nr 342, w miejscowości Hoczew	01.01.1998 r.	-	Grupa drzew (2), Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>

Lp.	Lokalizacja	Data utworzenia	Nazwa	Opis
9.	Na działce ewidencyjnej nr 344/3, w miejscowości Weremień	16.12.2017 r.	-	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>
10.	Na działce ewidencyjnej nr 344/3, w miejscowości Weremień	16.12.2017 r.	-	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>
11.	Na działce ewidencyjnej nr 1596, w miejscowości Lesko	16.12.2017 r.	-	Wiąz górski <i>Ulmus glabra (Ulmus montana, Ulmus scabra)</i>
12.	Na działce ewidencyjnej nr 344/3, w miejscowości Weremień	16.12.2017 r.	-	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>
13.	Na działce ewidencyjnej nr 344/3, w miejscowości Weremień	16.12.2017 r.	-	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>
14.	Na działce ewidencyjnej nr 344/3, w miejscowości Weremień	16.12.2017 r.	-	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>
15.	Na działce ewidencyjnej nr 1517/10, w miejscowości Lesko	16.12.2017 r.	-	Wiśnia ptasia (Wiśnia dzika, Czereśnia, Trześnia) <i>Prunus avium (Cerasus avium)</i>
16.	Na działce ewidencyjnej nr 476, w miejscowości Manasterzec	16.12.2017 r.	-	Wierzba krucha <i>Salix fragilis</i>
17.	Na działce ewidencyjnej nr 1517/10, w miejscowości Lesko	16.12.2017 r.	-	Modrzew eurojapoński (Modrzew pośredni, Modrzew szkocki) <i>Larix marschlinsii (Larix xeurolepis)</i>
18.	Na działce ewidencyjnej nr 476, w miejscowości Manasterzec	16.12.2017 r.	-	Grusza pospolita <i>Pyrus communis</i>
19.	Na działce ewidencyjnej nr 414/1, w miejscowości Łukawica	16.12.2017 r.	-	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>
20.	Na działce ewidencyjnej nr 311/5, w miejscowości Glinne	05.09.2019 r.	Adam	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>
21.	Na działce ewidencyjnej nr 1599, w miejscowości Lesko	12.11.2022 r.	Dąb I	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>
22.	Na działce ewidencyjnej nr 1599, w miejscowości Lesko	12.11.2022 r.	Dąb II	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>

Źródło: crfop.gdos.gov.pl

7.12.2. Korytarze ekologiczne

Funkcją korytarzy migracyjnych jest umożliwienie rozprzestrzeniania się gatunków i ukierunkowania przepływu materii, energii i informacji w sieci ekologicznej. Istotne jest zachowanie drożności korytarzy, co jest uznawane za jedną ze spraw priorytetowych w ochronie środowiska. Jest to związane z konkretnymi zasadami użytkowania terenów:

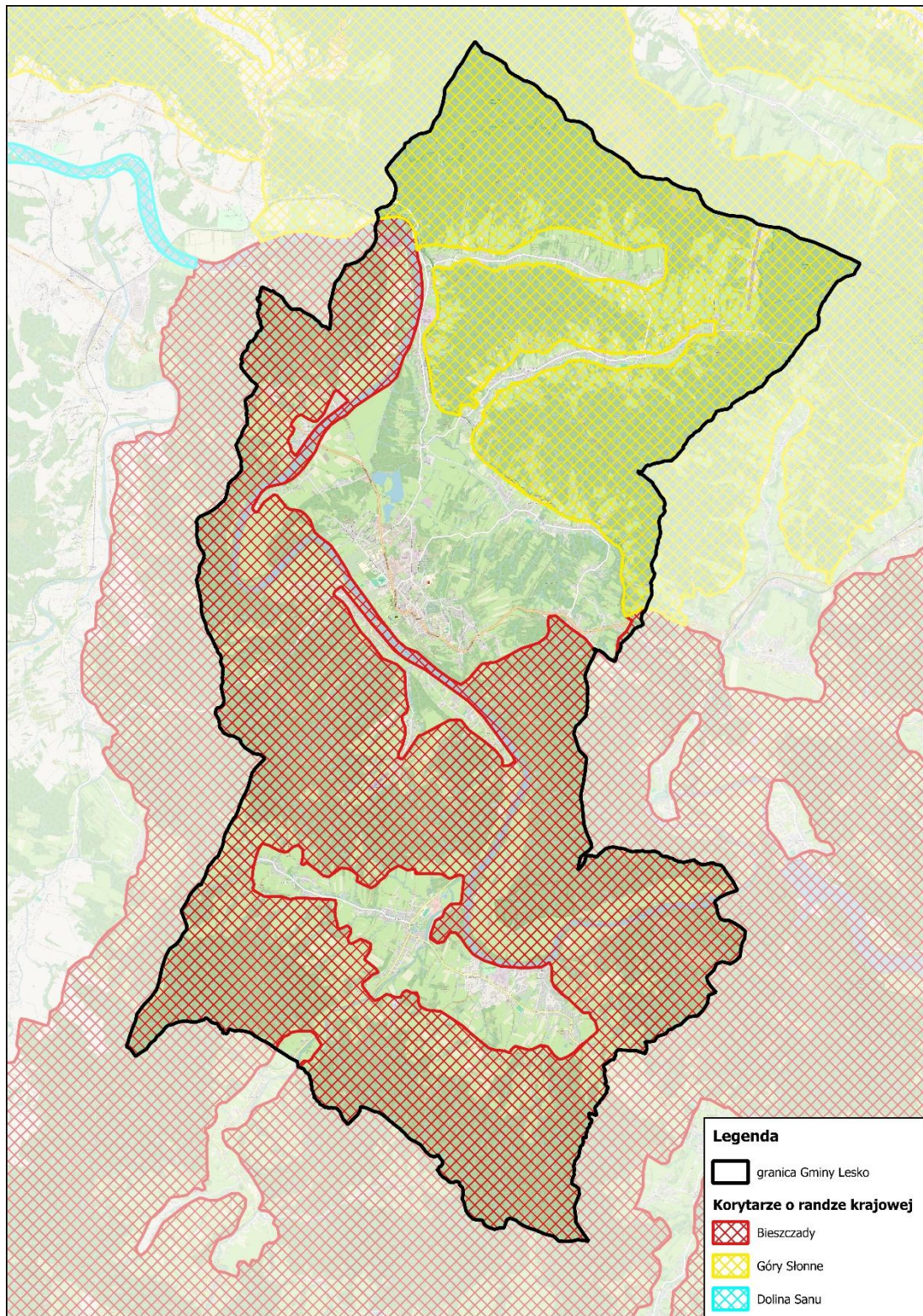
- niezwiększania ilości liniowych i obszarowych barier antropogenicznych,
- zalesień w kierunku uzyskania przez istniejące kompleksy większej zwartości,
- utrzymania proekologicznych form gospodarki rolnej.

Mapa przebiegu korytarzy ekologicznych na obszarze Polski została opracowana w dwóch etapach przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków) pod kierownictwem prof. dr hab. Włodzimierza Jędrzejewskiego:

- etap I (2005 r.) - na zlecenie Ministerstwa Środowiska opracowano mapę sieci korytarzy dla obszarów Natura 2000 z uwzględnieniem potrzeb ochrony kluczowych gatunków dużych ssaków;
- etap II (2011 r.) we współpracy z Pracownią na rzecz Wszystkich Istot (w ramach projektu ze środków EEA/EOG) opracowano kompletną mapę korytarzy istotnych dla populacji dużych ssaków leśnych oraz spójności siedlisk leśnych i wodno-błotnych w skali krajowej i kontynentalnej.

Przez teren gminy Lesko przebiegają korytarze o randze krajowej:

- Bieszczady (GKK-1),
- Góry Słonne (GKPd-1A).

Ryc. 15. Korytarze ekologiczne o randze krajowej na terenie gminy Lesko

7.12.3. System Przyrodniczy Gminy

Przyrodniczy System Gminy (PSG) ma na celu powiązanie ze sobą oraz ochronę najcenniejszych zasobów naturalnych obszaru. Jego sprawne funkcjonowanie zapewnia prawidłowy

rozwój poszczególnych ekosystemów, wymianę genetyczną oraz możliwość migracji roślin i zwierząt. Podstawowe elementy PSG to doliny rzeczne wraz z torfowiskami i terenami bagiennymi oraz węzły ekologiczne (miejsca krzyżowania się korytarzy ekologicznych lub obszary o dużym stopniu naturalności i koncentracji organizmów), które reprezentują kompleksy leśne oraz większe zespoły łąkowe. Ponadto wyróżnić można tzw. sięgacze ekologiczne, czyli pasma zagajników, łąk, zarośli, niewielkich terenów zalesionych, zadrzewień oraz mniejsze ciek wodne, umożliwiające migrację w dodatkowych kierunkach, przede wszystkim ssakom lądowym.

Strukturami wspomagającymi prawidłowe funkcjonowanie PSG są:

- drobnoprzestrzenne ekosystemy leśne, zagajniki i zakrzewienia śródpolne, zespoły parkowe,
- lokalne i okresowe podmokłości, rowy wodne,
- tereny rolnicze, łąki i pastwiska.

Obszary węzłowe:

- A. Kompleks leśny położony w północnej części gminy na terenie obrębów Manasterzec i Bezmiechowa Górna. Obejmuje tereny leśne wraz z źródłowymi fragmentami cieków m.in. Manasterca oraz Dopływu z Bezmiechowej Górnej, których dalszy bieg stanowi korytarze lokalne, łączące obszar z węzłem „B” i „C”. Jego wschodnią granicę wyznacza teren szybowiska Bezmiechowa.
- B. Obszar leśny w obrębie sołectw Bezmiechowa Górna, Bezmiechowa Dolna i Jankowce, znajdujący się w północno wschodniej części gminy. W obrębie zwartego kompleksu leśnego znajdują się źródłowe odcinki wielu potoków. Od obszaru węzłowego „A” oddziela go teren szybowiska. Najważniejszy korytarz łączący obszar z innymi elementami sieci ekologicznej stanowi Dyrbek oraz jego dopływy.
- C. Kompleks leśny wraz ze strefą ekotonową w obrębie sołectw Manasterzec, Łukawica, Bezmiechowa Górna i Bezmiechowa Dolna. Znajduje się on na wzniesieniu pomiędzy dolinami Sanu, Manasterca i Dyrbka, które stanowią korytarze ekologiczne. Od zachodu węzeł jest ograniczony linią kolejową.
- D. Obszar zwartego lasu w zachodniej części gminy na terenie obrębów Manasterzec i Postołów. Obejmuje wzgórza Pogórza Bukowskiego. Dzięki sieci cieków posiada połączenie z korytarzem doliny Sanu. Od południowo zachodniej strony ogranicza go droga krajowa nr 84.
- E. Kompleks leśny położony wzdłuż zachodniej granicy gminy na terenie obrębów Postołów, Lesko-Wola Postołowa i Huzele. Znajduje się on na zachodnim zboczu doliny Sanu, poprzez którą połączony jest z innymi obszarami węzłowymi.
- F. Rozległy kompleks leśny zlokalizowany na terenie obrębów Huzele, Weremień, Łączki, Hoczew i Dzurdziów. Z innymi obszarami węzłowymi połączony jest on korytarzem ekologicznym Sanu. Na jego terenie źródła mają liczne potoki. Węzeł otacza enklawę zabudowań wsi Weremień, przez której obszar przebiega korytarz ekologiczny potoku Dopływ z Weremienia.
- G. Obszar leśny położony we wschodniej części gminy, zlokalizowany na terenie obrębów Lesko, Bachława oraz Średnia Wieś. Od zachodu węzeł bezpośrednio graniczy z rzeką San, natomiast od południa jest z nią połączony mniejszymi ciekami, których źródła znajdują się na jego terenie.
- H. Teren leśny w południowo zachodniej części gminy. Położony jest na terenie obrębów Dziurdziów i Hoczew. Od węzła „I” oddzielony jest drogą wojewódzką nr 893 oraz rzeką Hoczewką, która stanowi korytarz ekologiczny łączący obszar także z innymi elementami sieci ekologicznej na terenie gminy i poza nią.
- I. Kompleks leśny na terenie obrębów Hoczew, Bachława, Średnia Wieś w południowo wschodniej części gminy. W jego skład oprócz lasów wchodzi zadrzewienia i zakrzewienia. Obejmuje źródłowe odcinki wielu cieków m.in. Mistika i Dopływu w Bachławie. Z innymi obszarami

węzłowymi połączony jest on korytarzem ekologicznym rzeki Hoczewki. Ponadto sieć ekologiczną uzupełniają sięgacze w postaci mniejszych cieków i pasów zadrzewień.

- J. Obszar leśny wraz ze strefą ekotonową zlokalizowany w całości na terenie obrębu Średnia Wieś we wschodniej części gminy. Od północy sąsiaduje z doliną Sanu, która stanowi połączenie ekologiczne z pozostałymi obszarami leśnymi.

Obszary łącznikowe:

1. Dolina Sanu – biegnie początkowo równoleżnikowo przez południowo wschodnią część gminy, następnie w okolicy miejscowości Bachława zmienia kierunek na północno wschodni. Stanowi ważny korytarz regionalny Zapewnia połączenie z obszarami węzłowymi poprzez korytarze lokalne znajdujące się na swoich dopływach. Bezpośrednio łączy obszar węzłowy „A”, „E” i „J”. Jej przebieg wychodzi także poza zachodnią i wschodnią granicę gminy.
2. Dolina Manasterca – znajdująca się w północnej części gminy. Wraz z mniejszymi ciekami tworzy połączenie ekologiczne pomiędzy węzłami „A” i „C”.
3. Dolina Dyrbka – położona w północnej części gminy. Wraz z potokiem Dopływem z Bezmiechowej Górnej oraz innymi dopływami stanowi łącznik pomiędzy obszarami węzłowymi „A” i „B”.
4. Dolina Hoczewki – zlokalizowana w południowej części gminy. Razem z dopływami łączy węzły „H” i „I”, a także zapewnia połączenie z elementami sieci ekologicznej położonymi poza granicą gminy.
5. Pozostałe ciek wodne oraz tereny leśne i łąkowe mające istotne znaczenie dla połączenia gminnego systemu przyrodniczego w funkcjonalną całość.

Sięgacze ekologiczne:

- pasma zagajników, łąk, zarośli, niewielkich terenów zalesionych, zadrzewień oraz mniejsze ciek wodne.

Najcenniejsze obszary przyrodnicze gminy tworzą mozaikę zróżnicowanych ekosystemów, na znacznej części obszaru opracowania. Dotychczasowe użytkowanie przestrzeni przyrodniczej spowodowało, że w niektórych terenach obserwuje się wyraźne zgrupowania walorów, jednak są też niewielkie fragmenty gminy, które są ich pozbawione. Jest to podstawowa przesłanka do utworzenia przyrodniczego systemu, który na skalę lokalną będzie obejmował wszystkie tereny decydujące o jakości środowiska, wyróżniające się pod względem bogactwa przyrodniczego.

8. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Użytkowanie i zagospodarowanie przeważającej części obszaru opracowania są zgodne z uwarunkowaniami przyrodniczymi, co umożliwia prowadzenie działalności gospodarczej bez większych szkód dla środowiska.

Z uwagi na stosunkowo słabe gleby, pod pola uprawne wykorzystywane są głównie gleby III, IV i V klasy. Wśród nich dominują gleby brunatne kwaśne i brunatne wylugowane. Większość gleb bardzo słabych jest zalesiona lub zabudowana. Na łąkach oraz glebach murszowo-mineralnych dominują łąki i pastwiska.

Niekorzystnym zjawiskiem jest zabudowa w pobliżu dolin rzecznych oraz jej rozproszenie, które występuje na analizowanym obszarze, głównie przy rzece San i jego dopływów. Pozytywnym aspektem jest jednak lokalizacja zabudowy w obrębie zwartego systemu osadniczego, głównie wzdłuż dróg, co umożliwia efektywne kształtowanie gospodarki wodno-ściekowej, ograniczając emisję zanieczyszczeń do środowiska. Dodatkowo, układ przestrzenny gminy sprzyja zachowaniu cennych węzłów ekologicznych oraz korytarzy ekologicznych o znaczeniu lokalnym. Niemniej jednak, niektóre na obrzeżach większych obszarów leśnych, szczególnie w północnej części gminy, są rozcięte przez pola uprawne.

Projekt planu ogólnego zakłada rozwój przestrzenny z poszanowaniem i ochroną zasobów przyrodniczych. Niemniej jednak wzrost gospodarczy gminy Lesko możliwy jest m.in. poprzez wskazanie właściwych stref planistycznych umożliwiających harmonijny rozwój gminy z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. W dokumencie wskazano obszary zainwestowane oraz dotąd niezainwestowane przeznaczone pod strefę usługową, strefę gospodarczą, strefę produkcji rolniczej, strefę górnictwa, realizację OZE. To właśnie w powyższych strefach istnieje największe prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań negatywnych. Na obecnym etapie nie można jednak przesądzić, w jakim stopniu ustalenia dokumentu będą miały niekorzystny wpływ na poszczególne elementy środowiska w przypadku realizacji wskazanego zainwestowania. Plan ogólny wyznacza jedynie ramy dla przyszłego zagospodarowania, którego rodzaj ani planowane do zastosowania technologie nie są obecnie znane. Sam plan ogólny wskazuje stosunkowo szerokie możliwości gospodarowania, możliwe do wyznaczenia w profilu podstawowym oraz dodatkowym w danej strefie planistycznej. Co więcej wskazane w planie ogólnym zagospodarowanie w zakresie mogącym mieć potencjalnie negatywny wpływ na środowisko, będzie możliwe do realizacji jedynie w przypadku uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Wyznaczenie takich miejsc w planie ogólnym nie przesądza ostatecznie o ich zagospodarowaniu. Dodatkowo w przypadku inwestycji mogących znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, konieczne jest uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, która stanowi oddzielną procedurę. Na etapie jej uzyskiwania dokonana zostanie szczegółowa ocena oddziaływania na środowisko potencjalnie możliwych do realizacji na tych terenach inwestycji.

9. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

9.1. Zagrożenia dla wód podziemnych i powierzchniowych

Gospodarka wodno-kanalizacyjna

Długość czynnej sieci wodociągowej w gminie Lesko wynosi 36,2 km (dane GUS za 2022 r.). Woda z wodociągu dostarczana jest do ok. 85% mieszkańców miasta i 49,6% mieszkańców wiejskiej części gminy.

Na terenie gminy zlokalizowanych jest 37 ujęć wód podziemnych. Dla ujęć nie ustanowiono stref ochronnych obejmujących teren ochrony bezpośredniej i pośredniej.

Tab. 8. Ujęcia wód podziemnych w gminie Lesko

Lp.	Obręb ewidencyjny	Nr działki ewidencyjnej	Nazwa
1.	Bezmiechowa Górna	247/4	S-1
2.	Bezmiechowa Górna	247/13	S-2
3.	Dziurdziów	130/7	S-1
4.	Dziurdziów	130/8	S-1
5.	Glinne	328/2	S-5
6.	Glinne	442/2	S-3
7.	Hoczew	50/2	Sk-1
8.	Hoczew	446/4	S-1
9.	Hoczew	715	R-1
10.	Hoczew	765	S-1
11.	Jankowce	1039/4	S-4
12.	Jankowce	1061/3	S-1
13.	Lesko	866	Baszta S-4
14.	Lesko	866	Baszta S-5
15.	Lesko	866	Baszta S-6
16.	Lesko	948/11	Baseny S-11
17.	Lesko	948/11	Baseny S-7
18.	Lesko	948/11	Baseny S-10
19.	Lesko	948/11	Baseny S-12
20.	Lesko	948/11	Baszta S-8
21.	Lesko	1368/9	S-Ibis
22.	Lesko	1517/10	S-2
23.	Lesko-Posada Leska	24/3	R-1
24.	Lesko-Posada Leska	116/8	OP-1
25.	Lesko-Posada Leska	116/9	OP-2
26.	Lesko-Posada Leska	174/74	-
27.	Lesko-Posada Leska	177/7	-

28.	Lesko-Wola Postołowa	72/2	S-2
29.	Lesko-Wola Postołowa	72/2	S-1
30.	Lesko-Wola Postołowa	103/4	WP-2
31.	Łukawica	2	S-2
32.	Łukawica	2	SB-2
33.	Manasterzec	70	S-2
34.	Średnia Wieś	1280/1	ZS-4
35.	Średnia Wieś	1280/2	ZS-5
36.	Średnia Wieś	1276/8	ZS-7
37.	Weremień	140/2	-

Źródło: Dane Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Rzeszowie

Na obszarze opracowania zlokalizowane są także 2 ujęcia wód powierzchniowych oraz 9 ujęć powierzchniowych czasowych. Dla ujęć nie ustanowiono stref ochronnych obejmujących teren ochrony bezpośredniej i pośredniej.

Tab. 9. Ujęcia wód powierzchniowych w gminie Lesko

Lp.	Obręb ewidencyjny	Nr działki ewidencyjnej	Ciek
1.	Lesko	866	San
2.	Średnia Wieś	83	San

Źródło: Dane Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Rzeszowie

Tab. 10. Okresowe ujęcia wód powierzchniowych w gminie Lesko

Lp.	Obręb ewidencyjny	Nr działki ewidencyjnej	Ciek
1.	Dziurdziów	279	potok bez nazwy
2.	Dziurdziów	292/5	potok bez nazwy
3.	Hoczew	717	potok bez nazwy
4.	Lesko-Posada Leska	299/27	rów melioracyjny
5.	Lesko-Wola Piotrowa	118	zastoisko
6.	Wermień	10/2	potok bez nazwy
7.	Wermień	131/2	potok bez nazwy
8.	Wermień	131/2	potok bez nazwy
9.	Wermień	162	potok bez nazwy

Źródło: Dane Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Rzeszowie

W 2022 r. długość sieci kanalizacyjnej w gminie Lesko wynosiła 120,9 km. Korzystało z niej jedynie 87,2% mieszkańców miasta i 58,8% mieszkańców wiejskiej części gminy. Mieszkańcy gminy, którzy nie są obsługiwani przez sieć kanalizacyjną gromadzą nieczystości w zbiornikach, następnie wywożone są one pojazdami asenizacyjnymi. Na dzień 31.12.2022 r. w gminie istniało 471 zbiorników bezodpływowych. W gminie funkcjonują również przydomowe oczyszczalnie ścieków, których liczba na koniec 2022 roku wynosiła 24.

Leskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. jest właścicielem oczyszczalni ścieków, która przyjmuje ścieki ze skanalizowanego terenu Miasta i Gminy Lesko.

Rolnictwo

Ok. 25% gminy Lesko użytkowana jest rolniczo. Nieprawidłowa gospodarka rolna, zbyt intensywne nawożenie oraz stosowanie środków ochrony roślin może powodować skażenie wód podziemnych i powierzchniowych. Infiltracja szkodliwych substancji w głąb ziemi jest szczególnie niebezpieczna na obszarach pozbawionych naturalnej warstwy izolacyjnej.

9.2. Zagrożenie powodziowe

Dla obszaru Gminy Lesko sporządzone zostały mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego w ramach programu ISOK (Informatyczny System Osłony Kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami) opracowanych przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej. Na podstawie wykonanych analiz i obliczeń określono zasięg przestrzenny zalewu w dolinie rzek: San, Dyrbek i Hoczewka dla wód o przepływach prawdopodobnych Q0,2% (raz na 500 lat), Q1% (raz na 100 lat) oraz Q10% (raz na 10 lat).

Dodatkowo w obszarach opracowania, które sąsiadują z mniejszymi ciekami wodnymi mogą mieć miejsce lokalne podtopienia podczas wiosennych roztopów oraz nawalnych deszczy latem.

Podczas uzgadniania projektu planu, na podstawie pisma Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Rzeszowie (znak: R.RPP.610.422.2025.NC), ograniczono możliwość realizacji zabudowy w strefach SJ, SU, SZ, SN, SG, SO i SK w pobliżu rzeki San oraz jej dopływów - na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, gdzie głębokość zalewu przekracza 0,5 m i prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi wynosi 1%, a także na terenach o wysokim prawdopodobieństwie powodzi rzędu 10%. W projekcie planu zmniejszono również obszary uzupełnienia zabudowy wynikające ze zmian, o których mowa wyżej. Ponadto w części stref otwartych, na których występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, ustalono zerowy wskaźnik udziału powierzchni zabudowy.

9.3. Źródła zanieczyszczeń powietrza

Na obszarze gminy Lesko największym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest emisja antropogeniczna, na którą składa się emisja z działalności przemysłowej, sektora komunalno-bytowego oraz komunikacyjna. Gmina położona jest w obrębie ważnych międzynarodowych tras komunikacyjnych. Głównymi powiązaniem komunikacyjnym są: droga krajowa nr 28 84 relacji Sanok-Krośnice (granica państwa) oraz droga wojewódzka nr 893 relacji Hoczew-Cisna i nr 894 relacji Lesko-Czarna. W związku z powyższym na analizowanym obszarze największym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest ruch samochodowy. Okresowo występująca emisja toksycznych substancji z indywidualnych kotłowni używanych w gospodarstwach domowych, może przyczynić się do spadku jakości powietrza w okresach grzewczych.

Na dobry stan jakości powietrza wpływ mają sporych rozmiarów kompleksy leśne znajdujące się w granicach gminy.

9.4. Zagrożenie osuwiskowe

Obszar Karpat fliszowych ze względu na budowę geologiczną i charakter ich rzeźby, należy do najbardziej zagrożonych na zjawiska geodynamiczne w Polsce. Osuwiska na terenie gminy, związane są z wychodniami skał fliszowych o przewadze łupków (przede wszystkim łupków pstrych). Szczególnie narażone są stoki i zbocza o nachyleniu zgodnym z upadem warstw, strefy uskoków oraz obszary źródłiskowe. Do aktywizacji osuwisk przyczyniają się zjawiska klimatyczne, a także działalność człowieka.

Gmina została objęta projektem Systemu Osłony Przeciwośuwiskowej, którego celem jest rozpoznanie i udokumentowanie wszystkich osuwisk oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi w Polsce. Projekt ma także za zadanie wspomaganie władz lokalnych w wypełnianiu obowiązków dotyczących problematyki ruchów masowych, wynikających z obowiązującego prawa. W gminie Lesko

występują osuwiska aktywne stale, okresowo oraz nieaktywne. Znajdują się one na stokach Pogórza Bukowskiego i Gór Sanocko-Turczańskich.

9.5. Hałas

Klimat akustyczny na obszarze opracowania warunkują takie czynniki jak natężenie ruchu samochodowego i jakość sieci drogowej, w mniejszym stopniu – ilość i zagęszczenie zabudowy oraz występowanie zakładów usługowych, przemysłowych, terenów rekreacyjnych.

Istotnym źródłem hałasu na terenie gminy jest ruch samochodowy odbywający się na drodze krajowej nr 84 relacji Sanok-Krościenko (granica państwa) oraz drogach wojewódzkich nr 893 relacji Hoczew-Cisna i nr 894 relacji Lesko-Czarna. Uciążliwości powstają także wzdłuż linii kolejowej. Dodatkowo na klimat akustyczny gminy wpływają zakłady przemysłowe, szczególnie te, które zlokalizowane są w pobliżu budynków mieszkalnych. Źródłem hałasu są także linie elektromagnetyczne wysokiego napięcia. Poza wymienionymi źródłami hałasu, na terenie opracowania nie ma innych istotnych źródeł, które mogą przyczynić się do przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu.

9.6. Gospodarka odpadami

Podmiotem odpowiedzialnym za funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami jest gmina Lesko, organizując przetarg na odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych przez firmę wybraną w trybie przetargu nieograniczonego. Za odbiór i transport odpadów komunalnych w gminie Lesko odpowiedzialna jest firma TRANSPRZĘT Sp. z o.o. s.k. Zabłotce 51, 38-500 Sanok (stan na 2024 r.). Na terenie Gminy Lesko nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Wszystkie odpady nieselektywnie zebrane przekazywane były do Instalacji do mechanicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych:

- FCC Tarnobrzeg Sp. z o.o., ul. Strefowa 8, 39-400 Tarnobrzeg,
- MPGK Krosno, ul. Białobrzaska 108, 38-400 Krosno,
- Instalacja Termicznego przekształcania odpadów, ul. Ciepłownicza 8, 35-322 Rzeszów,
- Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów w Kozdorzy, Kozodrza, 39-103 Ostrów.

Odpady zbierane w sposób selektywny tj: opakowania z papieru i tektury, opakowania z tworzyw sztucznych, odpady kuchenne ulegające biodegradacji, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, opony, opakowania ze szkła, odpady wielkogabarytowe były zagospodarowane w instalacjach:

- Sortownia Odpadów Selektywnie Zebranych w Brzegach Dolnych, Brzegi Dolne 1, 38-700 Ustrzyki Dolne,
- Składowisko „Kozodrza”, Ostrów, 39-103 Ostrów,
- Składowisko i Sortownia odpadów komunalnych w Strzyżowie, ul. 1-go Maja, 38-100 Strzyżów,
- Instalacja do przetwarzania odpadów, Malinie 315 e, 39-331 Tuszów Narodowy,
- Instalacja do przetwarzania odpadów, ul. Wojska Polskiego 3, 39-300 Mielec,
- Instalacja do mechanicznego przetwarzania odpadów, ul. Portowa 22, 44-100 Gliwice,
- ZUSS Pełkinie, Pełkinie 136A, 37-511 Jarosław,
- Instalacja do produkcji granulatów gumowych ,ul. Wylewna 244 ,37-530 Sieniawa,
- Instalacja do przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, ul. Wrzosowa 60, 26-065 Piekoszów,
- Mobilne urządzenia do przetwarzania odpadów, ul. Oskara Kolberga 65, 44-251 Rybnik.
- Linie sortownicze do przetwarzania odpadów, ul. Białobrzaska 106 i 108, 38-400 Krosno

W systemie gospodarki odpadami działa również Punkt Selektywnej Zbiórki odpadów Komunalnych (PSZOK) znajdujący się w Lesku, ul. Przemysłowa 11. W 2023 roku w gminnym punkcie selektywnej zbiórki odpadów zebrano łącznie 239,420 Mg odpadów, w tym:

- odpadowa papa 1,980 Mg,
- odpady wielkogabarytowe 181,080 Mg,
- leki 0,300 Mg,
- urządzenia zawierające freony 7,740 Mg,
- lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć 0,080 Mg,
- zużyte urządzenia elektryczne 4,760 Mg,
- zużyte urządzenia elektryczne 8,200 Mg,
- zużyte opony 24,640 Mg,
- zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu 2,680 Mg,
- materiały izolacyjne 7,960 Mg.

W 2023 roku na terenie gminy zebrano oraz odebrano 2 523,738 Mg odpadów, w tym 1 301,260 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych. Uzyskano następujące poziomy odzysku, recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odpadów kształtowały się następująco:

- poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji wyselekcjonowanych: szkło, tworzywa sztuczne, metale i papier – 24,44 %
poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania – 0,55%.

9.7. Zagrożenia dla terenów leśnych

Wśród zagrożeń lasów wyróżniają się główne grupy czynników:

- predyspozycyjne – określające klimatyczne i gospodarcze warunki rozwoju drzewostanu, wpływające na podatność na czynniki szkodliwe, np. niewłaściwa struktura gatunkowa i wiekowa drzewostanu,
- inicjujące – określają wpływ czynników szkodliwych (emisja przemysłowa, nawożenie gleb i skażenie wód), powodujące rozwój zjawisk chorobowych wskutek fizjologicznego osłabienia drzew (zmiany w systemie korzeniowym, ubytki liści),
- współuczestniczące – określają rozwój szkodliwego potencjału biotycznego np.: gradacje rozwoju szkodliwych owadów, występowanie grzybów patogennych.

Większość lasów w rejonie gminy Lesko jest zaliczona do tzw. I strefy zagrożenia, w której występujące uszkodzenia są jeszcze stosunkowo słabe, a głównym objawem szkodliwych warunków jest zmniejszenie aktywności życiowej i produkcyjności drzewostanów. Systematycznie wzrasta powierzchnia lasów kwalifikujących się do I strefy zagrożenia, czego przyczyną jest m.in. ograniczenie emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza.

9.8. Zagrożenia dla form ochrony przyrody ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000

Na obszarze gminy Lesko występują: Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Góry Słonne PLB180003, Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Ostoja Góry Słonne PLH180013 oraz Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Dorzecze Górnego Sanu PLH180021. Ponadto w gminie mieszczą się: Park Krajobrazowy Gór Słonnych, Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu, pięć rezerwatów przyrody, stanowisko dokumentacyjne oraz 22 pomniki przyrody.

W granicach ww. form ochrony przyrody obowiązuje ochrona istniejących wartości przyrodniczych, wartości kulturowych i historycznych oraz walorów krajobrazowych. Zagrożenia związane z ryzykiem skażenia poszczególnych elementów środowiska zostały omówione we wcześniejszych podpunktach. Głównym zagrożeniem dla przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 jest zniszczenie siedlisk, żerowisk, a także przerwanie drożności tras migracji zwierząt i roślin. Zagrożeniem dla walorów krajobrazowych są natomiast napowietrzne linie kablowe, wprowadzanie obiektów dysharmonijnych, zabudowa odsłoniętych wzniesień (zwłaszcza obiektami mało estetycznymi, nienawiązującymi do tradycyjnych form).

9.9. Bariery antropogeniczne dla powiązań ekologicznych

Główną barierą antropogeniczną dla powiązań ekologicznych na obszarze gminy Lesko jest sieć drogową, w szczególności droga krajowa oraz drogi wojewódzkie. W mniejszym stopniu powiązaniom ekologicznym zagrażają drogi powiatowe i gminne. Bariery istnieją także wzdłuż linii kolejowej. Niebezpieczeństwo stanowi także zwarta zabudowa, w szczególności kształtująca się wzdłuż cieków wodnych. Zagrożeniem dla flory i fauny obszarów chronionych są zanieczyszczenia powietrza, wód, gleby, a także zmiany stosunków wodnych. W celu minimalizowania zagrożeń dla powiązań ekologicznych uznaje się za sprawę priorytetową zachowanie drożności korytarzy ekologicznych. Istotne jest ograniczenie zabudowy dolin rzecznych, wprowadzania obiektów kubaturowych na terenach pełniących wyłącznie funkcje ekologiczne (las, rozległe otwarte kompleksy łąk i pól). Niedopuszczalne jest grodzienie w obrębie korytarzy rzecznych.

10. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Dla części obszaru gminy obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Dokumenty te określają sposób gospodarowania oraz kierunki rozwoju na objętych nimi terenach i na ich podstawie będzie następował rozwój przestrzenny, zgodnie z określonymi funkcjami. Niemniej jednak na pozostałych obszarach gminy rozwój zabudowy będzie ograniczony z uwagi na fakt, że nowe przepisy wskazują iż w przypadku braku uchwalenia planu ogólnego w ustawowym terminie, gmina utraci możliwość sporządzenia nowych planów miejscowych, (do czasu przyjęcia ww. planu ogólnego). Dalsze zmiany zachodzące w środowisku będą uwarunkowane m.in. możliwościami prawnymi zagospodarowania terenów.

Gmina Lesko jest obszarem w przeważającej części typowo wiejskim i nie przewiduje się, aby w tym aspekcie w najbliższych latach zachodziły istotne zmiany. Większą część obszaru opracowania zajmują tereny leśne oraz rolnicze. Możliwa jest zmiana struktury agrarnej (m.in. wielkość powierzchni gospodarstw) oraz rodzaj uprawianych roślin. Na obszarach nieużytkowanych rolniczo będzie postępować sukcesja wtórna. W dolinach rzecznych na skutek zmiennych stanów wód gruntowych oraz dopływu substancji biogennych może stopniowo dochodzić do przekształcania siedlisk. Proces eutrofizacji będzie dostrzegany w miejscach zanieczyszczonych ściekami komunalnymi oraz spływami z intensywnie nawożonych pól.

Ocenia się, że dalszy rozwój zabudowy mieszkaniowej, usługowej oraz produkcyjnej będzie przebiegał w umiarkowanym tempie. Nie obserwuje się tu intensywnej presji urbanistycznej – zdecydowaną większość powierzchni gminy stanowią otwarte użytki rolne i lasy.

11. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

W prognozie oddziaływania na środowisko określono rodzaje oddziaływań, jakie mogą zaistnieć w wyniku wprowadzenia ustaleń projektowanego dokumentu. O znaczącym oddziaływaniu na środowisko można mówić w sytuacji naruszenia określonych prawem standardów jakości środowiska (powietrza, wód powierzchniowych, gleb, hałasu, promieniowania elektromagnetycznego itp.). Zgodnie z art. 51. ust. 2. ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w prognozie przeanalizowano wpływ ustaleń planu ogólnego na zdrowie ludzi oraz poszczególne komponenty środowiska t.j.: rośliny, zwierzęta, bioróżnorodność, obszary chronione (w tym obszary Natura 2000), walory krajobrazowe, powierzchnie ziemi, wody podziemne i powierzchniowe, powietrze, klimat, zasoby naturalne oraz zabytki i dobra materialne.

Przy ocenie wpływu projektowanego dokumentu na środowisko odniesiono się do aktualnie obowiązującego zagospodarowania terenu. Analizę przeprowadzono z podziałem na poszczególne strefy planistyczne. W ramach oceny wyszczególniono następujące typy oddziaływań na środowisko:

ODDZIAŁYWANIE POZYTYWNE – utrzymanie bez zmiany najcenniejszych elementów środowiska przyrodniczego i krajobrazu, w tym kompleksów leśnych, terenów otwartych, zbiorowisk łąkowych, zwłaszcza w dolinach rzecznych.

BRAK ISTOTNEGO ODDZIAŁYWANIA – zachowanie istniejącego stanu na obszarach zurbanizowanych i rolniczych, a także włączenie terenów do poszczególnych stref planistycznych, które nie spowoduje istotnej modyfikacji obowiązujących kierunków przeznaczenia oraz zagospodarowanie terenu w kierunku niepowodującym istotnych zmian w środowisku przyrodniczym.

ODDZIAŁYWANIE SŁABE NEGATYWNE – przypisane terenom, włączonym do stref planistycznych, w których istnieje możliwość realizacji zabudowy, na których tylko częściowo wyznaczono zabudowę w poprzednich opracowaniach planistycznych, niezainwestowanych lub zabudowanych w niewielkim stopniu.

POTENCJALNE ODDZIAŁYWANIE NEGATYWNE – przypisane terenom, na których możliwe jest sytuowanie przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko.

ODDZIAŁYWANIE ZRÓŻNICOWANE – w zależności od charakteru wprowadzonego zagospodarowania w poszczególnych strefach planistycznych, oddziaływanie pozytywne, brak istotnego oddziaływania, oddziaływanie słabe negatywne, bądź potencjalne oddziaływanie negatywne.

11.1. Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, wielorodzinną oraz strefa usługowa

W strefie wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ) wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej;
- dodatkowy: teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej mieszczącymi się poza granicami obszarów Natura 2000 (z wyjątkiem stref znajdujących się we wsi Manasterzec na terenie obszarów Natura 2000 Góry Słonne PLB180003), teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

W **strefie wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (SW)** wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej;
- dodatkowy: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren zieleni naturalnej, teren wód.

W **strefie usługowej (SU)** wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej;
- dodatkowy: teren składów i magazynów (na północ od miasta Lesko oraz w centrum wsi), teren elektrowni słonecznej (w centralnej części gminy w obrębie miasta Lesko i przyległych jego okolic: Lesko-Posada Leska, Lesko-Wola Postołowa), teren zieleni naturalnej, teren wód.

Są to obszary w większości już zainwestowane obejmujące zwartą zabudowę w rejonie istniejących miejscowości. Wyznaczenie w obrębie wykształconych jednostek osadniczych terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnnej oraz usługowej, pozwoli na wprowadzenie nowych obiektów budowlanych w obszarach przekształconych przez człowieka, bez większych ubytków dla terenów cennych przyrodniczo. Przy wyznaczaniu stref uwzględniono potrzebę ochrony Przyrodniczego Systemu Gminy. Rozproszone tereny mieszkaniowe wskazano wyłącznie w miejscach istniejącej zabudowy.

Strefy usługowe o większej powierzchni wyznaczono głównie w obrębie lub w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącej zabudowy miasta Lesko oraz mniejszych miejscowości położonych w jego otoczeniu. Obejmują one tereny w obrębach Lesko–Wola Postołowa, Lesko–Posada Leska, Postołów oraz Weremień. Znaczna część tych stref, w szczególności w Weremieniu oraz Lesku–Woli Postołowej, odpowiada kierunkom zagospodarowania określonym w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Pozostałe strefy nie są objęte obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Należy jednak podkreślić, że wyznaczenie stref usługowych w planie ogólnym nie przesądza o zagospodarowaniu całej ich powierzchni zabudową. W profilu dodatkowym tych stref wyznaczono również tereny zieleni naturalnej oraz lasu, co ogranicza zakres potencjalnej zabudowy.

W kilku strefach usługowych położonych w centralnej części gminy, obejmujących miasto Lesko (okolice ul. Wincentego Witosa) oraz obręby Lesko–Posada Leska (w pobliżu ulicy Stawowej) i Lesko–Wola Postołowa (w strefie w pobliżu ul. Wspólnej oraz przy ul. Sanowej) w profilu dodatkowym wyznaczono obszary przeznaczone pod lokalizację elektrowni słonecznych. Powyższe ustalenia wyznaczają ramy dla lokalizacji przyszłych przedsięwzięć, w tym przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi kwalifikowania przedsięwzięć.

Rodzaj przewidywanego oddziaływania

W przedmiotowych strefach przewiduje się wystąpienie oddziaływania zróżnicowanego:

- dla terenów zainwestowanych – brak istotnego oddziaływania, zachowanie stanu istniejącego bądź uzupełnienie zabudowy na obszarach o wykształconych strukturach osadniczych;
- dla terenów pełniących funkcje przyrodnicze, na których dojdzie do przekształceń – możliwe oddziaływanie słabe negatywne,
- dla terenów, na których istnieje możliwość realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem – możliwe oddziaływanie potencjalnie negatywne.

Charakterystyka przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska

Ludzie

Bezpośredni, ale krótkoterminowy lub chwilowy charakter może mieć uciążliwość akustyczna związana z fazą budowy obiektów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej i usługowej. Będzie to oddziaływanie o znaczeniu lokalnym. Może ono być skumulowane z hałasem generowanym wzdłuż dróg. W projekcie planu ogólnego strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodziną, wielorodzinną oraz strefa usługowa obejmują przede wszystkim obszary, które pełnią tę funkcję obecnie, bądź będą sąsiadować z istniejącymi budynkami mieszkalnymi i usługowymi. Tego typu rodzaj zabudowy i związane z nim użytkowanie obiektów nie wpływa negatywnie na zdrowie ludzi. Nie przewiduje się przekroczenia norm akustycznych określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. W przypadku zakładów usługowych zlokalizowanych w obrębie terenów chronionych akustycznie, potencjalni inwestorzy będą zobligowani do prowadzenia działalności niegenerującej hałasu na ponadnormatywnym poziomie.

Kumulacja uciążliwości akustycznej wystąpi na terenach rozwoju zabudowy mieszkaniowej zlokalizowanych w sąsiedztwie istniejących dróg klasy ponadlokalnej. Na obecnym etapie nie ma jednak możliwości stwierdzenia czy dopuszczalne poziomy dźwięku zostaną przekroczone na terenach chronionych akustycznie. Uzależnione jest to bowiem od szeregu czynników takich jak: prędkość poruszających się pojazdów, ich stan techniczny, rzeczywiste natężenie ruchu, struktura ruchu pojazdów, usytuowanie zabudowy względem krawędzi jezdni, pokrycie terenu szatą roślinną, obecność pasów zadrzewień i innych ekranów akustycznych, ukształtowanie terenu, aktualne warunki meteorologiczne, stan oraz rodzaj nawierzchni.

W strefach z dopuszczeniem elektrowni słonecznych mogą powstawać obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej w tym także przetwornice prądowe, stacje transformatorowe i magazyny energii, które mogą być źródłem oddziaływania elektromagnetycznego. Badania przeprowadzone dla farm fotowoltaicznych (Mazurek 2024) wskazują, że natężenia pól elektrycznych i magnetycznych o niskiej częstotliwości są niższe niż wartości graniczne określone w normach i nie stanowią negatywnego oddziaływania. Pola elektromagnetyczne o wysokiej częstotliwości są również mniejsze niż limity norm środowiskowych. Na obecnym etapie nie przewiduje się ponadnormatywnego oddziaływania. Niemniej jednak w przypadku elektrowni słonecznych konieczne jest uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, która stanowi oddzielną procedurę. Na etapie jej uzyskiwania dokonana zostanie szczegółowa ocena oddziaływania na środowisko potencjalnie możliwych do realizacji na tych terenach inwestycji, a co za tym idzie zostanie również oceniona możliwość oddziaływania na ludzi.

Rośliny

W miejscu powstawania nowych obiektów budowlanych na terenie dotychczas niezainwestowanym nastąpi lokalne, bezpośrednie i długoterminowe lub stałe zubożenie albo zlikwidowanie istniejącej roślinności. Zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej i usługowej będą wprowadzone przeważnie na obszarach o przeciętnych walorach przyrodniczych, w sąsiedztwie istniejących zabudowań lub wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. Na terenach łąk i pastwisk zlokalizowanych wzdłuż dolin cieków oraz w zwartych obszarach leśnych nie wprowadza się nowych terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowej, a utrzymuje się jedynie istniejące obiekty, których dotychczasowe użytkowanie już było związane z likwidacją roślinności.

Strefy planistyczne, takie jak strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodziną, strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodziną oraz strefa usługowa, zlokalizowane zostały poza zwartymi kompleksami leśnymi. Wraz z istniejącą zabudową obejmują miejscami tereny rolne i łąkowe. Na niektórych obszarach, występują fragmenty zadrzewień lub grupy drzew, które narażone są na likwidację. Należy jednak podkreślić, że są to tereny leżące poza Przyrodniczym Systemem Gminy, a więc poza granicami obszarów o najcenniejszych walorach przyrodniczych. Biorąc pod uwagę powyższe ocenia się, że negatywne oddziaływanie nie będzie znaczące. Stopień szczegółowości analizowanego dokumentu pozwala na wskazanie ogólnych kierunków rozwoju, zawiera jednak konkretne wytyczne, które muszą uwzględniać plany miejscowe (w postaci profilu funkcjonalnego podstawowego i dodatkowego oraz wskaźników w tym minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej). W strefach SJ, SW i SU wskazano jako profil podstawowy teren zieleni urządzonej, natomiast w profilu dodatkowym zawarto teren zieleni naturalnej oraz teren ogrodów działkowych. Biorąc pod uwagę powyższe, umożliwi to na etapie procedowania planów miejscowych wprowadzenie zagospodarowania, które pozwoli na zachowanie roślinności. W przypadku stref z możliwością realizacji elektrowni słonecznych oddziaływanie na florę będzie miało miejsce zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji terenu. Źródłem oddziaływań będą nowe przedsięwzięcia. W miejscu powstawania nowych obiektów na terenie dotychczas niezabudowanym nastąpi lokalne, bezpośrednie i długoterminowe lub stałe zubożenie lub zlikwidowanie istniejącej roślinności. Zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna. W połączeniu z koniecznością zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej – w przedziale 15-60% w strefach SJ (w zależności od strefy), w przedziale 25-30% w strefach SW (w zależności od strefy) oraz w przedziale 5-60% w strefach SU (w zależności od strefy), możliwe będzie pozostawienie znaczącej części istniejącej roślinności.

W przypadku stref z możliwością realizacji elektrowni słonecznych oddziaływanie na florę będzie miało miejsce zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji terenu. Źródłem oddziaływań będą nowe przedsięwzięcia. Szczegółowa analiza oddziaływań na florę dla nowych przedsięwzięć z zakresu elektrowni słonecznych, będzie przeprowadzana na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Na etapie sporządzenia planu ogólnego nie są znane rozwiązania techniczne i parametry urządzeń, które mogą być istotne przy prowadzeniu oceny. Plan wyznacza jedynie ramy dla realizacji przyszłych zamierzeń.

Zwierzęta oraz korytarze ekologiczne

Ustalenia planu ogólnego nie powinny stworzyć istotnego zagrożenia dla fauny terenu, aczkolwiek realizacja nowej zabudowy zmienia dotychczasowe funkcjonowanie potencjalnie występujących na danym obszarze gatunków zwierząt, przekształcając ich siedliska i zmuszając do migracji. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, o charakterze lokalnym. Ponadto istnieje ryzyko wystąpienia oddziaływania skumulowanego z innymi terenami zabudowanymi. Nie przewiduje się jednak, by było to oddziaływanie znaczące, ponieważ nowa zabudowa będzie kontynuacją funkcji sąsiedztwa terenu.

Strefy planistyczne, takie jak strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną oraz strefa usługowa zostały z reguły wyznaczone poza granicami regionalnych korytarzy ekologicznych. Natomiast część z przedmiotowych stref zostały wyznaczone w granicach korytarzy ekologicznych: Góry Słonne GKPd-1A – w północnej części gminy wyznaczono stref umożliwiającą realizację zabudowy tylko na granicy korytarza w obrębie istniejącej zabudowy oraz Bieszczady GKK-1 – w zachodniej, południowo-zachodniej oraz południowej części gminy, głównie w obrębie istniejącej zabudowy (m.in. wsi Postołów). Ze względu na ich punktowy charakter nie będą one stanowiły istotnych barier migracyjnych. Niemniej jednak lokalizacja nowej zabudowy na terenach z postępującą sukcesją roślinności może przyczynić się do powstania barier antropogenicznych w wykorzystywanych przez zwierzęta zadrzewieniach. Należy zaznaczyć, że tereny wskazane pod zainwestowanie nie zamykają drożności lokalnych tras migracji, pojedyncza zabudowa nie ma wpływu na przemieszczanie się zwierząt istniejącymi terenami zadrzewionymi/łukowymi, jeśli siedliska w bezpośrednim sąsiedztwie pozostają nienaruszone, a potencjalny obszar migracji jest stosunkowo szeroki. Dodatkowo w strefach SJ, SW oraz SU wskazano jako profil podstawowy teren zieleni urządzonej, natomiast w profilu dodatkowym zawarto teren zieleni naturalnej oraz miejscami teren lasu. Biorąc pod uwagę powyższe, umożliwi to na etapie procedowania planów miejscowych wprowadzenie zagospodarowania, które pozwoli na zachowanie lokalnej migracji. W połączeniu z koniecznością zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej – w przedziale 15-60% w strefach SJ (w zależności od strefy), w przedziale 25-30% w strefach SW (w zależności od strefy) oraz w przedziale 5-60% w strefach SU (w zależności od strefy), możliwe będzie utrzymanie lokalnej i ponadlokalnej migracji.

W przypadku stref z możliwością realizacji elektrowni słonecznych oddziaływanie na faunę będzie miało miejsce zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji terenu. Źródłem oddziaływań będą nowe przedsięwzięcia. Szczegółowa analiza oddziaływań na faunę dla nowych przedsięwzięć z zakresu elektrowni słonecznych, będzie przeprowadzana na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Na etapie sporządzenia planu ogólnego nie są znane rozwiązania techniczne i parametry urządzeń, które mogą być istotne przy prowadzeniu oceny. Plan wyznacza jedynie ramy dla realizacji przyszłych zamierzeń.

Nie przewiduje się, aby w wyniku ustaleń planu ogólnego doszło do znaczącego negatywnego oddziaływania na faunę. Wyznaczone strefy nie spowodują zamknięcia potencjalnych tras migracji. Ponadto z reguły zlokalizowane są poza głównymi korytarzami ekologicznymi w gminie. Sumarycznie nie przewiduje się jednak, aby przyjęte w planie ogólnym rozwiązania miały znaczący negatywny wpływ na faunę zarówno lokalną, jak i krajową.

W czasie procedowania planu ogólnego, na mocy pisma Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie (znak: WPN.610.204.2025.DF.5), ograniczono powierzchnie terenów planistycznych stref usługowych 7SU i 17SU ze względu na występowanie chronionych siedlisk ptaków orlika krzykliwego (*Clanga pomarina*) i orła przedniego (*Aquila chrysaetos*) oraz dodatkowo derkacza (*Crex crex*) i bociana czarnego (*Ciconia nigra*) strefie usługowej 7SU.

Zgodnie z postanowieniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 30 lipca 2026 r. (znak: WPN.610.250.2026.DF.2) ograniczono powierzchnię planistycznej strefy usługowej w południowej części obrębu Postołów (poprzednio oznaczonej symbolem 98SU). Zmiana ta wynika z położenia strefy w krajobrazie otwartych terenów rolnych doliny Sanu, oddalonych od istniejącej zabudowy, terenów przekształconych oraz obszarów wyposażonych w infrastrukturę przemysłową, co pozostawało w konflikcie z ochroną siedlisk związanych z użytkowaniem rolniczym. Ponadto skorygowano zasięg strefy wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową jednorodzinną 43SJ poprzez zmianę przeznaczenia działki ewidencyjnej nr 109/4 w obrębie Bezmiechowa Górna na strefę otwartą z zakazem zabudowy. Celem tej zmiany było ograniczenie rozpraszania zabudowy na terenach

otwartych, cennych krajobrazowo oraz wykorzystywanych jako żerowiska gatunków ptaków chronionych.

Różnorodność biologiczna

Realizacja ustaleń planu ogólnego spowoduje utratę istniejących siedlisk w miejscach wprowadzenia zabudowy na terenach do tej pory niezainwestowanych. Nie powinno to jednak wpłynąć na bioróżnorodność regionu. Strefy planistyczne, takie jak strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną oraz strefa usługowa zostały wyznaczone w większości na obszarach o przeciętnych walorach przyrodniczych. Zlokalizowane zostały poza obszarami węzłowymi stanowiącymi podstawę funkcjonowania Przyrodniczego Systemu Gminy. Ze względu na skalę ubytków przyrodniczych nie przewiduje się negatywnego wpływu ustaleń dokumentu na bioróżnorodność.

Formy ochrony przyrody

Oddziaływanie na formy ochrony omówiono w rozdziale 11.7.

Wody podziemne i powierzchniowe

Realizacja zabudowy mieszkaniowej i usługowej w wyznaczonych strefach nie powinna przyczynić się do pogorszenia stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych i podziemnych. Planowane tereny do zainwestowania na większości obszarów znajdują się w pobliżu istniejących zabudowań, w znacznym stopniu objętych siecią wodociągową. Zastosowane rozwiązania sprzyjają ochronie wód podziemnych i powierzchniowych. Przy zachowaniu przepisów prawa w zakresie gospodarki ściekowej i odpadowej nie przewiduje się negatywnego wpływu na wody powierzchniowe i podziemne.

Nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania na stosunki wodne. W planie ogólnym ustanowiono minimalne procentowe wartości powierzchni biologicznie czynnej – w przedziale 15-60% w strefach SJ (w zależności od strefy), w przedziale 25-30% w strefach SW (w zależności od strefy) oraz w przedziale 5-60% w strefach SU (w zależności od strefy), co pozwoli na lokalne zachowanie retencji. Dodatkowo wzrost powierzchni uszczelnionych na skutek realizacji obiektów budowlanych będzie niewielki w skali całego terenu gminy z uwagi na wyznaczenie maksymalnych udziałów powierzchni zabudowy. Pozwoli to na zachowanie lokalnych stosunków wodnych.

Przy dostosowaniu się mieszkańców do ustaleń dokumentu oraz prowadzeniu regularnych kontroli szczelności szamb i sprawności indywidualnych instalacji do odprowadzania ścieków, nie powinno dochodzić do skażenia środowiska. W przypadku nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa, w sytuacji odprowadzania ścieków w sposób zagrażający jakości wód powierzchniowych i podziemnych możliwe jest negatywne oddziaływanie na środowisko.

Powierzchnia ziemi

Do niekorzystnych przekształceń terenu, związanych z realizacją ustaleń planu ogólnego, dojdzie podczas prowadzenia wszelkich prac budowlanych. Przeznaczenie terenu na cele rozwoju zabudowy mieszkaniowej i usługowej, będzie skutkowało trwałym zniszczeniem pokrywy glebowej. Przekształcenie profilu glebowego zaistnieje wszędzie tam, gdzie prowadzone będą prace budowlane (wykopy pod fundamenty nowych budynków, budowa dróg). Wystąpią zatem oddziaływania bezpośrednie, długoterminowe i stałe o charakterze lokalnym, na skutek zajmowania gruntów pod

zabudowę oraz chwilowe, związane z etapem prowadzenia prac budowlanych (czasowe deformacje terenu, wykopy itp.). Plan ogólny zakłada rozwój terenów zurbanizowanych poza obszarami osuwisk. Wyjątek stanowią tereny już zainwestowane.

Przeznaczenie terenu pod zabudowę mieszkaniową i usługową nie wiąże się z zanieczyszczeniem gleby lub ziemi pod warunkiem prowadzenia prawidłowej gospodarki odpadami i ściekami. W dokumencie wyznaczono tereny potencjalnego zainwestowania, na których będą wytwarzane odpady oraz ścieki. Przy dostosowaniu się mieszkańców do ustaleń dokumentu oraz obowiązujących przepisów prawa, nie powinno dochodzić do skażenia środowiska. Na skutek ustaleń planu ogólnego nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi.

Krajobraz

W wyniku realizacji ustaleń planu ogólnego w zakresie lokalizacji stref wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinnej i strefy usługowej krajobraz nie ulegnie przekształceniu w istotnym stopniu. Obszary te obejmują przede wszystkim zwarte jednostki osadnicze, w których możliwe będzie uzupełnianie istniejącej zabudowy. Nowa zabudowa nie naruszy istniejących stref widokowych. Wyznaczona zabudowa zajmuje stosunkowo niewielką powierzchnię w skali gminy, a wysoki wskaźnik minimalnej powierzchni biologicznie czynnej wpłynie na istotne ograniczenie potencjalnego wpływu na krajobraz.

W celu stworzenia i zachowania ładu przestrzennego w planie ogólnym wprowadzono zasady i wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu. Nie przewiduje się, aby wyznaczone w dokumencie strefy rozwoju zabudowy mieszkaniowej i usługowej wpłynęły znacząco negatywnie na krajobraz.

W przypadku realizacji farm fotowoltaicznych w strefach usługowych krajobraz ulegnie częściowemu przekształceniu. Na terenach dotychczas niezagospodarowanych mogą pojawić się panele fotowoltaiczne. Ogniwa fotowoltaiczne są konstrukcjami stosunkowo niskimi, niemniej jednak ze względu na ich stosunkowo gęste ustawianie oraz znaczną powierzchnię przez nie zajmowaną, będą oddziaływać na walory krajobrazowe terenu opracowania. Ze względu na kształt paneli słonecznych oraz instalację tego typu urządzeń w krajobrazie, farma solarna odznaczać się będzie jako jednorodna powierzchnia o metaliczno-szarym kolorze, stanowiącym znaczący horyzontalny element krajobrazowy. Posadowione panele będą związane z podłożem gruntowym, a obszar wokół paneli będzie poddany naturalnej sukcesji lub obsiany mieszkanką roślin trawiastych i/lub nektarodajnych. Jedynym ruchem dynamicznym będą prace serwisowe i konserwacyjne prowadzone w ramach wystąpienia konieczności. Prace te jednak będą sporadyczne i krótkookresowe. Będą one znikome i niezauważalne w krajobrazie.

W czasie procedowania planu ogólnego, na mocy pisma Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie (znak: WPN.610.204.2025.DF.5) strefę usługową 80SU, przewidzianą pod elektrownię słoneczną, przekształcono w strefę otwartą z zakazem zabudowy. RDOŚ uznał, że wprowadzenie tej strefy na terenie Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu powodowałoby dysharmonię i prowadziło do zaniku tradycyjnych elementów krajobrazu na rzecz paneli fotowoltaicznych. W związku z tym wskazano, że najwłaściwszym sposobem zagospodarowania tego terenu pozostaje jego użytkowanie rolnicze.

Powietrze

W fazie wznoszenia nowych obiektów budowlanych nastąpi czasowe oddziaływanie na powietrze atmosferyczne, związane z pracą urządzeń budowlanych oraz transportem materiałów na plac budowy. Może wystąpić pogorszenie warunków akustycznych i zanieczyszczenie pyłowe powietrza,

jednak nie przewiduje się, aby było to znaczące oddziaływanie. Prawdopodobnie po zakończeniu inwestycji uciążliwości te ustąpią. Będzie to, więc oddziaływanie bezpośrednie, chwilowe, o zasięgu lokalnym.

Na etapie eksploatacji obiektów może dochodzić do kumulacji zanieczyszczeń emitowanych z istniejących indywidualnych systemów grzewczych oraz nowych budynków. Ponadto na terenach usługowych prawdopodobne jest zwiększenie ruchu kołowego i emisji spalin oraz pyłów. Tereny zlokalizowane wzdłuż istniejących dróg, mogą być narażone na dopływ szkodliwych substancji z transportu kołowego.

Przy dostosowaniu się do obowiązujących przepisów prawa, ryzyko skażenia powietrza na skutek wprowadzania szkodliwych substancji z indywidualnych źródeł grzewczych jest niewielkie. Ze względu na wyznaczenie stref wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową i usługową w obszarach o wykształconej strukturze osadniczej, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko.

Eksploatacja farm fotowoltaicznych, które mogą zostać zrealizowane w niektórych strefach usługowych, nie będzie wywierać negatywnego wpływu na jakość powietrza. Wytworzona energia z OZE przyczyni się natomiast do obniżenia zapotrzebowania na energię pochodzącą ze źródeł konwencjonalnych, wpływając na obniżenie emisji zanieczyszczeń powietrza, w tym gazów cieplarnianych oraz redukcję ilości wytwarzanych odpadów (popioły). Podczas tego etapu można mówić o oddziaływaniu pozytywnym, bezpośrednim, stałym o znaczeniu ponadlokalnym.

Klimat

Strefy mieszkaniowe i usługowe zostały wyznaczone na obszarach w znacznym stopniu zabudowanych. Wprowadzenie nowych obiektów nie będzie miało większego znaczenia na klimat regionu. W planie ogólnym uwzględniono działania mające na celu dostosowanie się do zmian klimatycznych. W dokumencie ograniczono realizację nowej zabudowy na terenach zagrożonych wystąpieniem powodzi oraz w zwartych obszarach leśnych. W związku z powyższym nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania na środowisko. Pozytywny wpływ na klimat będzie miało umożliwienie realizacji elektrowni fotowoltaicznych w niektórych strefach usługowych, które są odnawialnymi źródłami energii.

Zasoby naturalne

Projekt planu ogólnego w sposób prawidłowy wykorzystuje zasoby środowiska przyrodniczego. Pod zabudowę mieszkaniową i usługową zostają przeznaczone tereny w znacznym stopniu zainwestowane. Obszary te zostały już częściowo przekształcone przez człowieka. Najcenniejsze pod względem przyrodniczym powierzchnie gminy pozostaną wolne od zabudowy. Nie przewiduje się, aby realizacja zabudowy mieszkaniowej i usługowej w strefach wskazanych w planie ogólnym wiązało się z negatywnym oddziaływaniem na zasoby naturalne. Za pozytywne oddziaływanie można uznać wykorzystanie zasobu naturalnego jakim jest energia słoneczna. Dzięki wykorzystaniu takiej technologii nie przyczyniamy się do produkcji zanieczyszczeń oraz toksycznych odpadów szkodliwych dla środowiska.

Zabytki i dobra materialne

Występujące na terenie gminy obiekty wpisane do ewidencji zabytków oraz do rejestru zabytków zgodnie z przepisami odrębnymi są objęte ochroną. Ochronie podlegają również stanowiska archeologiczne. Plan ogólny nie generuje oddziaływania w tym zakresie. Na terenach występowania stanowisk archeologicznych możliwa jest realizacja inwestycji, jednak te działania regulują

uwarunkowania prawne dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Zapisy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami umożliwiają inwestowanie na terenach zajmowanych przez stanowiska archeologiczne jedynie pod warunkiem przeprowadzenia badań archeologicznych przed rozpoczęciem procesu inwestycyjnego wiążącego się z usunięciem wierzchniej warstwy gleby.

11.2. Strefa gospodarcza oraz strefa górnictwa

W **strefie gospodarczej (SP)** wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej;
- dodatkowy: teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód.

W **strefie górnictwa (SG)** wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren górnictwa i wydobywania, teren ogrodów działkowych, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej;
- dodatkowy: teren zieleni naturalnej, teren wód.

Strefy gospodarcze obejmują głównie tereny z istniejącą zabudową przemysłową, a także kilku projektowanych terenów produkcyjnych, na których istnieje możliwość realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Nowe, większe strefy gospodarcze wyznaczono głównie w obrębie miasta Lesko w pobliżu istniejących zakładów przemysłowych fabryk. Wspomniane wyżej tereny są objęte obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. W obrębie strefy górniczej wyznaczono dwie strefy w obszarze istniejących złóż kopalin. Plan ogólny gminy Lesko w swoich ustaleniach uwzględnia przedmiotowe tereny wyznaczone w obowiązujących planach miejscowych.

Rodzaj przewidywanego oddziaływania

Na obszarach przeznaczonych pod rozwój zabudowy produkcyjnej i górnictwa przewiduje się wystąpienie oddziaływania zróżnicowanego:

- dla terenów zainwestowanych bez możliwości znacznej rozbudowy istniejących zakładów – brak istotnego oddziaływania, zachowanie stanu istniejącego;
- dla terenów zainwestowanych, na których możliwe jest wprowadzenie nowych obiektów produkcyjnych, usługowych, magazynów, hal, obiektów inwentarskich itp. – możliwe oddziaływanie słabe negatywne, bądź potencjalne negatywne (w zależności od skali i rodzaju planowanych przedsięwzięć);
- dla terenów niezainwestowanych, pełniących funkcje przyrodnicze, na których dojdzie do przekształceń - możliwe oddziaływanie słabe negatywne;
- dla terenów niezainwestowanych, na których istnieje możliwość realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z rozporządzeniem – możliwe oddziaływanie potencjalnie negatywne.

W strefie gospodarczej oraz górnictwa możliwe jest wprowadzenie przedsięwzięć mogących znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 26 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Na obecnym etapie nie ma możliwości określenia jakie i czy w ogóle na tych terenach będą

realizowane inwestycje uciążliwe. Zgodnie z zasadą przezorności w ocenie oddziaływań na środowisko zakłada się, że istnieje możliwość negatywnego oddziaływania.

Charakterystyka przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska

Ludzie

Oddziaływanie akustyczne na tereny zabudowy chronionej może mieć miejsce w przypadku lokalizacji obiektów produkcyjnych w bezpośrednim sąsiedztwie budynków mieszkalnych, usługowych bądź zagród. Oddziaływanie to powinno być związane jedynie z fazą realizacji przedsięwzięć. Może mieć ono charakter bezpośredni, ale krótkoterminowy lub chwilowy, o znaczeniu lokalnym, skumulowane z hałasem generowanym wzdłuż dróg. Na etapie eksploatacji obiektów w strefie gospodarczej oraz podczas eksploatacji kopalni w strefach górniczych inwestorzy będą zobligowani do ograniczenia uciążliwości akustycznej mogącej powodować przekroczenia norm na terenach objętych ochroną przed hałasem, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Należy zaznaczyć, że złoża Manasterzec posiada już wyznaczony teren i obszar górniczy a co za tym idzie ustalenia planu ogólnego nie przyczynią się do wystąpienia dodatkowych oddziaływań w tym zakresie.

Rośliny

Podobnie jak w przypadku wprowadzenia stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową jednorodzinną i wielorodzinną, stref wielofunkcyjnych z zabudową zagrodową, stref usługowych oraz stref produkcji rolniczej, w miejscu powstawania nowych obiektów budowlanych na terenie dotychczas niezainwestowanym nastąpi lokalne, bezpośrednie i długoterminowe lub stałe zubożenie albo zlikwidowanie istniejącej roślinności oraz zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna. Zdecydowana większość obszarów została wyznaczona poza terenami o dużych walorach przyrodniczych. Biorąc pod uwagę powyższe ocenia się, że negatywne oddziaływanie nie będzie znaczące. Stopień szczegółowości analizowanego dokumentu pozwala na wskazanie ogólnych kierunków rozwoju, zawiera jednak konkretne wytyczne, które muszą uwzględniać plany miejscowe (w postaci profilu funkcjonalnego podstawowego i dodatkowego oraz wskaźników w tym minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej). W strefach SP wskazano jako profil podstawowy m.in. teren zieleni urządzonej, natomiast w profilu dodatkowym dla stref SP i SG zawarto teren zieleni naturalnej i teren lasu. Biorąc pod uwagę powyższe, umożliwi to na etapie procedowania planów miejscowych wprowadzenie zagospodarowania, które pozwoli na zachowanie części roślinności. W połączeniu z koniecznością zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej, w strefach SP na poziomie 5-20% (w zależności od strefy).

W strefach górniczych, na których wystąpi całkowite usunięcie roślinności w związku z eksploatacją kopalni, należy po ustaniu eksploatacji ustalić leśny lub wodny kierunek rekultywacji wyrobisk, co można uznać za działanie rekompensujące utratę roślinności na tych terenach.

Zwierzęta oraz korytarze ekologiczne

Ustalenia planu ogólnego w zakresie strefy gospodarczej i strefy górnictwa nie powinny stworzyć istotnego zagrożenia dla fauny terenu, aczkolwiek wprowadzenie nowych obszarów zabudowy zmienia dotychczasowe funkcjonowanie potencjalnie występujących tam gatunków zwierząt, przekształcając ich siedliska i zmuszając do migracji. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, o charakterze lokalnym.

Strefy planistyczne, takie jak strefy gospodarcze i strefy górnicze zostały wyznaczone w większości poza najważniejszymi elementami Systemu Przyrodniczego Gminy, są już wskazane w obowiązujących dokumentach planistycznych, bądź jak w przypadku złoża kopalin Manasterzec jest już dla niego wyznaczony obszar i teren górniczy. W strefach SP wskazano jako profil podstawowy m.in. teren zieleni urządzonej, natomiast w profilu dodatkowym dla stref SP i SG zawarto teren zieleni naturalnej i teren lasu. Biorąc pod uwagę powyższe, umożliwi to na etapie procedowania planów miejscowych wprowadzenie zagospodarowania, które pozwoli na zachowanie lokalnej migracji. W połączeniu z koniecznością zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej, w strefach SP na poziomie 5-20% (w zależności od strefy), możliwe będzie utrzymanie lokalnej i ponadlokalnej migracji.

Nie przewiduje się, aby w wyniku ustaleń planu ogólnego doszło do znaczącego negatywnego oddziaływania na faunę. Wyznaczone strefy nie spowodują znacznej ingerencji w potencjalne trasy migracji. Sumarycznie nie przewiduje się, aby przyjęte w planie ogólnym rozwiązania miały znaczący negatywny wpływ na faunę zarówno lokalną, jak i krajową.

Różnorodność biologiczna

Realizacja ustaleń planu ogólnego punktowo spowoduje utratę istniejących siedlisk w wyniku zabudowania terenu do tej pory niezainwestowanego. Zmiany te nie powinny jednak wpłynąć na bioróżnorodność w regionie, gdyż pod inwestowanie zostają przeznaczone obszary o przeciętnych walorach przyrodniczych. Ze względu na skalę ubytków przyrodniczych nie przewiduje się negatywnego wpływu ustaleń dokumentu na bioróżnorodność.

Formy ochrony przyrody

Oddziaływanie na formy ochrony przyrody omówiono w rozdziale 11.7.

Wody podziemne i powierzchniowe

Wprowadzenie zabudowy nie powinno przyczynić się do pogorszenia stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych i podziemnych pod warunkiem dostosowania rozwiązań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej i odpadowej do obowiązujących przepisów prawa. Istniejące zakłady zobligowane są do odprowadzania ścieków w sposób niezagrożający środowisku. W przypadku nowych inwestycji zostaną również zastosowane rozwiązania minimalizujące ryzyko skażenia wód.

Ustalenia planu ogólnego nie wpłyną negatywnie na cele ilościowe, jakościowe i środowiskowe określone w Ramowej Dyrektywie Wodnej. W przypadku stref górniczych należy prowadzić eksploatację złóż w sposób gwarantujący ochronę wód podziemnych i powierzchniowych przed zanieczyszczeniami.

Powierzchnia ziemi

Do niekorzystnych przekształceń terenu, związanych z realizacją ustaleń planu ogólnego, dojdzie podczas prowadzenia wszelkich prac budowlanych. Przeznaczenie terenu na cele rozwoju zabudowy produkcyjnej będzie skutkowało trwałym zniszczeniem pokrywy glebowej. Przekształcenie profilu glebowego zaistnieje wszędzie tam, gdzie prowadzone będą prace budowlane (wykopy pod fundamenty nowych budynków, budowa dróg). Wystąpią zatem oddziaływania bezpośrednie, długoterminowe i stałe o charakterze lokalnym, na skutek zajmowania gruntów pod zabudowę oraz

chwilowe, związane z etapem prowadzenia prac budowlanych (czasowe deformacje terenu, wykopy itp.).

Realizacja ustaleń planu ogólnego nie powinna wiązać się z zanieczyszczeniem gleby lub ziemi pod warunkiem prowadzenia prawidłowej gospodarki odpadami i ściekami.

Do istotnych przekształceń terenu będzie dochodzić w strefach górniczych. Górnictwo odkrywkowe wiąże się z częściową lub całkowitą degradacją powierzchni ziemi. Przekształcenie rzeźby terenu obejmuje wykonanie wykopów oraz składowanie urobku. Ponadto wydobywanie warstwy piasku i innych substancji mineralnych (z nakładu i przerostu) z obszaru odkrywki powoduje nieodwracalne zmiany w budowie geologicznej terenu. Zajmowanie terenu będzie prowadzone sukcesywnie. W fazie eksploatacji złóż będą powstawały negatywne oddziaływania na powierzchnię ziemi, o charakterze bezpośrednim, stałym, lokalnym.

Krajobraz

Przekształcenia krajobrazu będą szczególnie zauważalne w miejscu wprowadzenia nowych obiektów kubaturowych i eksploatacji złóż. Ze względu na charakter planowanej zabudowy mogą to być elementy dysharmonijne, wyróżniające się w terenie, szczególnie, na obszarach w sąsiedztwie, których nie ma terenów o podobnym przeznaczeniu. Będzie to oddziaływanie pośrednie, długoterminowe bądź stałe, o znaczeniu lokalnym. W celu stworzenia i zachowania ładu przestrzennego w planie ogólnym wprowadzono zasady i wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu.

Eksploatacja złóż w obrębie stref górniczych może wpłynąć negatywnie na krajobraz, jednak z uwagi na fakt, że złoża Manasterzec zostało przeznaczone do eksploatacji poprzez wyznaczenie obszarów i terenów górniczych nie przewiduje się wystąpienia dodatkowego oddziaływania na skutek uchwalenia planu ogólnego.

Ład przestrzenny w rejonie stref górniczych zostanie zachowany, a biorąc pod uwagę fakt, że eksploatacja kopalni jest procesem tymczasowym i po jej zakończeniu nastąpi rekultywacja wyrobisk ocenia się że oddziaływanie na krajobraz nie będzie znaczące w ujęciu średnio i długookresowym.

Powietrze

W fazie wznoszenia nowych obiektów budowlanych oraz eksploatacji złóż nastąpi czasowe oddziaływanie na powietrze atmosferyczne, związane z pracą urządzeń budowlanych i wydobywczych oraz transportem materiałów na plac budowy. Może wystąpić pogorszenie warunków akustycznych i zanieczyszczenie pyłowe powietrza, jednak nie przewiduje się, aby było to znaczące oddziaływanie. Prawdopodobnie po zakończeniu inwestycji uciążliwości te ustąpią. Będzie to, więc oddziaływanie bezpośrednie, chwilowe, o zasięgu lokalnym.

Na etapie eksploatacji obiektów, a także eksploatacji złóż może dochodzić do kumulacji zanieczyszczeń związanych z niską emisją, nasileniem ruchu kołowego oraz w zależności od rodzaju technologii w zakładach produkcyjnych innych substancji emitowanych z istniejących indywidualnych systemów grzewczych oraz nowych budynków. Przy dostosowaniu się do ustaleń dokumentu, ryzyko skażenia powietrza na skutek wprowadzania szkodliwych substancji jest niewielkie. Ewentualne oddziaływanie negatywne będzie miało charakter pośredni, średnio-, długoterminowy lub stały, o znaczeniu lokalnym. Nie przewiduje się aby emisja pyłu na skutek eksploatacji złóż w skali lokalnej miała istotny wpływ na powietrze.

Klimat

W planie ogólnym uwzględniono działania mające na celu dostosowanie się do zmian klimatycznych. Na obecnym etapie ze względu na ogólnikowy charakter dokumentu nie ma możliwości jednoznacznej oceny wpływu potencjalnych inwestycji na zmiany klimatyczne. Rozwój zakładów produkcyjnych może wiązać się z emisją gazów cieplarnianych do atmosfery. O potencjalnym negatywnym oddziaływaniu, będącym skutkiem wprowadzonych w planie ogólnym ustaleń można mówić jedynie w przypadku terenów dotąd niezainwestowanych.

Zasoby naturalne

Strefa gospodarcza została wyznaczona poza obszarami o najwyższych walorach przyrodniczych, nie przewiduje się zatem, aby ustalenia planu ogólnego w tym zakresie wiązały się z negatywnym oddziaływaniem na zasoby naturalne. Eksploatacja złóż będzie odbywała się w miejscu ich występowania. Po zakończeniu eksploatacji tereny zostaną poddane rekultywacji.

Zabytki i dobra materialne

Występujące na terenie gminy obiekty wpisane do ewidencji zabytków oraz do rejestru zabytków zgodnie z przepisami odrębnymi są objęte ochroną. Ochronie podlegają również stanowiska archeologiczne. Plan ogólny nie generuje oddziaływania w tym zakresie. Na terenach występowania stanowisk archeologicznych możliwa jest realizacja inwestycji, jednak te działania regulują uwarunkowania prawne dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Zapisy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami umożliwiają inwestowanie na terenach zajmowanych przez stanowiska archeologiczne jedynie pod warunkiem przeprowadzenia badań archeologicznych przed rozpoczęciem procesu inwestycyjnego wiążącego się z usunięciem wierzchniej warstwy gleby.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska przez poważną awarię rozumie się *zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem*. O zaliczeniu zakładu do kategorii o zwiększonym ryzyku lub o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii decyduje Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Dokument w sposób prawidłowy odnosi się do przeciwdziałania poważnym awariom infrastruktury. Plan ogólny zakłada rozwój terenów zurbanizowanych poza obszarami osuwisk. Wyjątek stanowią tereny już zainwestowane. Obszary zagrożone powodzią są wyłączone z możliwości realizacji zabudowy.

11.3. Strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową oraz strefa produkcji rolniczej

W **strefie wielofunkcyjnej z zabudową zagrodową (SZ)** wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej;
- dodatkowy: teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

W **strefie produkcji rolniczej (SR)** wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren ogrodów działkowych, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej;
- dodatkowy: teren lasu, teren wód

Strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową zajmują obszary w większości już zainwestowane obejmujące zwartą zabudowę zagrodową w rejonie istniejących miejscowości. Wyznaczenie w obrębie wykształconych jednostek osadniczych terenów zabudowy zagrodowej pozwoli na wprowadzenie nowych obiektów budowlanych w obszarach przekształconych przez człowieka, bez większych ubytków dla terenów cennych przyrodniczo. Zabudowa została wyznaczona z uwzględnieniem ochrony Przyrodniczego Systemu Gminy. Rozproszone tereny zagrodowe wskazano wyłącznie w miejscach istniejącej zabudowy.

W planie ogólnym wyznaczono jedynie pojedyncze strefy produkcji rolniczej (SR), stanowiące uzupełnienie występujących w ich sąsiedztwie terenów zagrodowych. Większe strefy produkcji rolnej zostały wyznaczone w obrębie Manasterzec.

Rodzaj przewidywanego oddziaływania

W strefach wielofunkcyjnych z zabudową zagrodową oraz w strefach produkcji rolniczej przewiduje się wystąpienie oddziaływania różnicowanego:

- dla terenów zainwestowanych – brak istotnego oddziaływania, zachowanie stanu istniejącego bądź uzupełnienie zabudowy na obszarach o wykształconych strukturach osadniczych;
- dla terenów pełniących funkcje przyrodnicze, na których dojdzie do przekształceń – możliwe oddziaływanie słabe negatywne

Charakterystyka przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska

Ludzie

Bezpośredni, ale krótkoterminowy lub chwilowy charakter może mieć uciążliwość akustyczna związana z fazą budowy obiektów zagrodowych oraz zabudowy produkcji rolniczej. Będzie to oddziaływanie o znaczeniu lokalnym. Może ono być skumulowane z hałasem generowanym wzdłuż dróg. W projekcie planu ogólnego tereny stref wielofunkcyjnych z zabudową zagrodową oraz stref produkcji rolniczej obejmują przede wszystkim obszary, które pełnią tę funkcję obecnie, bądź będą sąsiadować z istniejącymi budynkami zagrodowymi. Tego typu rodzaj zabudowy i związane z nim użytkowanie obiektów nie wpływa negatywnie na zdrowie ludzi. Nie przewiduje się przekroczenia norm akustycznych określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. W obiektach zlokalizowanych w obrębie terenów chronionych akustycznie, potencjalni inwestorzy będą zobligowani do prowadzenia działalności niegenerującej hałasu na ponadnormatywnym poziomie.

Większa uciążliwość akustyczna wystąpi na terenach rozwoju zabudowy zagrodowej zlokalizowanych w sąsiedztwie istniejących dróg klasy ponadlokalnej. Na obecnym etapie nie ma jednak możliwości stwierdzenia czy dopuszczalne poziomy dźwięku zostaną przekroczone na terenach chronionych akustycznie. Uzależnione jest to bowiem od szeregu czynników takich jak: prędkość poruszających się pojazdów, ich stan techniczny, rzeczywiste natężenie ruchu, struktura ruchu pojazdów, usytuowanie zabudowy względem krawędzi jezdni, pokrycie terenu szatą roślinną, obecność pasów zadrzewień i innych ekranów akustycznych, ukształtowanie terenu, aktualne warunki meteorologiczne, stan oraz rodzaj nawierzchni.

Rosliny

W miejscu powstawania nowych obiektów budowlanych na terenie dotychczas niezainwestowanym nastąpi lokalne, bezpośrednie i długoterminowe lub stałe zubożenie albo zlikwidowanie istniejącej roślinności. Zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna. Tereny stref wielofunkcyjnych z zabudową zagrodową oraz stref produkcji rolniczej są wprowadzone na obszarach o przeciętnych walorach przyrodniczych, w obrębie istniejących zabudowań lub ich bezpośrednim sąsiedztwie. Na terenach łąk i pastwisk zlokalizowanych wzdłuż dolin cieków oraz w zwartych obszarach leśnych nie wprowadza się nowych terenów zabudowy zagrodowej oraz produkcji rolniczej, a utrzymuje się jedynie istniejące obiekty, których dotychczasowe użytkowanie już było związane z likwidacją roślinności.

Przedmiotowe strefy planistyczne, wraz z istniejącą zabudową, obejmują miejscami tereny rolne i łąkowe. Na niektórych obszarach, występują fragmenty zadrzewień lub grupy drzew, które narażone są na likwidację. Należy jednak podkreślić, że są to tereny leżące poza Przyrodniczym Systemem Gminy, a więc poza granicami obszarów o najcenniejszych walorach przyrodniczych. Biorąc pod uwagę powyższe ocenia się, że negatywne oddziaływanie nie będzie znaczące. Stopień szczegółowości analizowanego dokumentu pozwala na wskazanie ogólnych kierunków rozwoju, zawiera jednak konkretne wytyczne, które muszą uwzględniać plany miejscowe (w postaci profilu funkcjonalnego podstawowego i dodatkowego oraz wskaźników w tym minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej). W strefach SZ wskazano jako profil podstawowy teren zieleni urządzonej, natomiast w profilu dodatkowym stref SZ zawarto teren zieleni naturalnej oraz teren lasu (w strefach sąsiadujących z lasami). Biorąc pod uwagę powyższe, umożliwi to na etapie procedowania planów miejscowych wprowadzenie zagospodarowania, które pozwoli na zachowanie roślinności. W połączeniu z koniecznością zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej, na poziomie między 30-60%, w strefach SZ oraz na poziomie 30% w strefach SR, możliwe będzie pozostawienie znaczącej części istniejącej roślinności.

Zwierzęta oraz korytarze ekologiczne

Ustalenia planu ogólnego nie powinny stworzyć istotnego zagrożenia dla fauny terenu, aczkolwiek realizacja nowej zabudowy zmienia dotychczasowe funkcjonowanie potencjalnie występujących na danym obszarze gatunków zwierząt, przekształcając ich siedliska i zmuszając do migracji. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, o charakterze lokalnym. Ponadto istnieje ryzyko wystąpienia oddziaływania skumulowanego z innymi terenami zabudowanymi. Nie przewiduje się jednak, by było to oddziaływanie znaczące, ponieważ nowa zabudowa będzie kontynuacją funkcji sąsiedztwa terenu.

Strefy planistyczne, takie jak strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną oraz strefa usługowa zostały z reguły wyznaczone poza granicami regionalnych korytarzy ekologicznych. Przedmiotowe strefy planistyczne

zostały wyznaczone w granicach korytarzy ekologicznych: Góry Słonne GKPd-1A – w północnej części gminy wyznaczono stref umożliwiające realizację zabudowy tylko na granicy korytarza w obrębie istniejącej zabudowy oraz Bieszczady GKK-1 – w zachodniej, południowo-zachodniej oraz południowej części gminy, głównie w obrębie istniejącej zabudowy (m.in. wsi Postolów). Ze względu na ich punktowy charakter nie będą one stanowiły istotnych barier migracyjnych. Niemniej jednak lokalizacja nowej zabudowy na terenach z postępującą sukcesją roślinności może przyczynić się do powstania barier antropogenicznych w wykorzystywanych przez zwierzęta zadrzewieniach. Należy zaznaczyć, że tereny wskazane pod zainwestowanie nie zamykają drożności lokalnych tras migracji, pojedyncza zabudowa nie ma wpływu na przemieszczanie się zwierząt istniejącymi terenami zadrzewionymi/łkowymi, jeśli siedliska w bezpośrednim sąsiedztwie pozostają nienaruszone, a potencjalny obszar migracji jest stosunkowo szeroki.

Dodatkowo w strefach SZ wskazano jako profil podstawowy teren zieleni urządzonej, natomiast w profilu dodatkowym stref SZ zawarto teren zieleni naturalnej oraz teren lasu (w strefach sąsiadujących z lasami). Biorąc pod uwagę powyższe, umożliwi to na etapie procedowania planów miejscowych wprowadzenie zagospodarowania, które pozwoli na zachowanie lokalnej migracji. W połączeniu z koniecznością zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej, na poziomie między 30-60%, w strefach SZ oraz na poziomie 30% w strefach SR, możliwe będzie utrzymanie lokalnej i ponadlokalnej migracji.

Nie przewiduje się, aby w wyniku ustaleń planu ogólnego doszło do znaczącego negatywnego oddziaływania na faunę. Wyznaczone strefy nie spowodują zamknięcia potencjalnych tras migracji. Ponadto z reguły zlokalizowane są poza głównymi korytarzami ekologicznymi w gminie. Sumarycznie nie przewiduje się jednak, aby przyjęte w planie ogólnym rozwiązania miały znaczący negatywny wpływ na faunę zarówno lokalną, jak i krajową. Obszary z możliwością zainwestowania wyznaczone zostały poza Przyrodniczym Systemem Gminy i nie stanowią bariery dla istniejących szlaków migracyjnych.

Różnorodność biologiczna

Realizacja ustaleń planu ogólnego spowoduje utratę istniejących siedlisk w miejscach wprowadzenia zabudowy na terenach do tej pory niezainwestowanych. Nie powinno to jednak wpłynąć na bioróżnorodność regionu. Strefy planistyczne, takie jak strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową oraz strefy produkcji rolniczej zostały wyznaczone w większości na obszarach o przeciętnych walorach przyrodniczych. Zlokalizowane zostały poza obszarami węzłowymi stanowiącymi podstawę funkcjonowania Przyrodniczego Systemu Gminy. Ze względu na skalę ubytków przyrodniczych nie przewiduje się negatywnego wpływu ustaleń dokumentu na bioróżnorodność.

Formy ochrony przyrody

Oddziaływanie na formy ochrony przyrody omówiono w rozdziale 11.7.

Wody podziemne i powierzchniowe

Realizacja zabudowy zagrodowej i produkcji rolniczej w wyznaczonych strefach nie powinna przyczynić się do pogorszenia stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych i podziemnych. Planowane tereny do zainwestowania na większości obszarów znajdują się w pobliżu istniejących zabudowań, w znacznym stopniu objętych siecią wodociągową. Zastosowane rozwiązania sprzyjają ochronie wód podziemnych i powierzchniowych. Przy zachowaniu przepisów prawa

w zakresie gospodarki ściekowej i odpadowej nie przewiduje się negatywnego wpływu na wody powierzchniowe i podziemne.

Nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania na stosunki wodne. W planie ogólnym ustanowiono minimalne procentowe wartości powierzchni biologicznie czynnej, W połączeniu z koniecznością zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej, na poziomie między 30-60%, w strefach SZ oraz na poziomie 30% w strefach SR, co pozwoli na lokalne zachowanie retencji. Dodatkowo wzrost powierzchni uszczelnionych na skutek realizacji obiektów budowlanych będzie niewielki w skali całego terenu gminy z uwagi na wyznaczenie maksymalnych udziałów powierzchni zabudowy. Pozwoli to na zachowanie lokalnych stosunków wodnych.

Przy dostosowaniu się mieszkańców do ustaleń dokumentu oraz prowadzeniu regularnych kontroli szczelności szamb i sprawności indywidualnych instalacji do odprowadzania ścieków, nie powinno dochodzić do skażenia środowiska. W przypadku nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa, w sytuacji odprowadzania ścieków w sposób zagrażający jakości wód powierzchniowych i podziemnych możliwe jest negatywne oddziaływanie na środowisko.

Powierzchnia ziemi

Do niekorzystnych przekształceń terenu, związanych z realizacją ustaleń planu ogólnego, dojdzie podczas prowadzenia wszelkich prac budowlanych. Przeznaczenie terenu na cele rozwoju zabudowy zagrodowej i produkcji rolniczej, będzie skutkowało trwałym zniszczeniem pokrywy glebowej. Przekształcenie profilu glebowego zaistnieje wszędzie tam, gdzie prowadzone będą prace budowlane (wykopy pod fundamenty nowych budynków, budowa dróg). Wystąpią zatem oddziaływania bezpośrednie, długoterminowe i stałe o charakterze lokalnym, na skutek zajmowania gruntów pod zabudowę oraz chwilowe, związane z etapem prowadzenia prac budowlanych (czasowe deformacje terenu, wykopy itp.). Plan ogólny zakłada rozwój terenów zurbanizowanych poza obszarami osuwisk. Wyjątek stanowią tereny już zainwestowane.

Przeznaczenie terenu pod zabudowę zagrodową i produkcji rolniczej nie wiąże się z zanieczyszczeniem gleby lub ziemi pod warunkiem prowadzenia prawidłowej gospodarki odpadami i ściekami. W dokumencie wyznaczono tereny potencjalnego zainwestowania, na których będą wytwarzane odpady oraz ścieki. Przy dostosowaniu się mieszkańców do ustaleń dokumentu oraz obowiązujących przepisów prawa, nie powinno dochodzić do skażenia środowiska. Na skutek ustaleń planu ogólnego nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi.

Krajobraz

W wyniku realizacji ustaleń planu ogólnego w zakresie lokalizacji stref zabudowy zagrodowej i produkcji rolniczej krajobraz nie ulegnie znacznemu przekształceniu. Obszary te obejmują przede wszystkim zwarte jednostki osadnicze, w których możliwe będzie uzupełnianie istniejącej zabudowy. Nowa zabudowa nie naruszy istniejących stref widokowych. Wyznaczona zabudowa zajmuje stosunkowo niewielką powierzchnię w skali gminy, a wysoki wskaźnik minimalnej powierzchni biologicznie czynnej wpłynie na istotne ograniczenie potencjalnego wpływu na krajobraz.

W celu stworzenia i zachowania ładu przestrzennego w planie ogólnym wprowadzono zasady i wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu. Nie przewiduje się, aby wyznaczone w dokumencie strefy rozwoju zabudowy zagrodowej i produkcji rolniczej wpłynęły znacząco negatywnie na krajobraz.

Powietrze

W fazie wznoszenia nowych obiektów budowlanych nastąpi czasowe oddziaływanie na powietrze atmosferyczne, związane z pracą urządzeń budowlanych oraz transportem materiałów na plac budowy. Może wystąpić pogorszenie warunków akustycznych i zanieczyszczenie pyłowe powietrza, jednak nie przewiduje się, aby było to znaczące oddziaływanie. Prawdopodobnie po zakończeniu inwestycji uciążliwości te ustąpią. Będzie to, więc oddziaływanie bezpośrednie, chwilowe, o zasięgu lokalnym.

Na etapie eksploatacji obiektów może dochodzić do kumulacji zanieczyszczeń emitowanych z istniejących indywidualnych systemów grzewczych oraz nowych budynków. Ponadto na terenach produkcji rolniczej prawdopodobne jest zwiększenie ruchu kołowego i emisji spalin oraz pyłów na skutek prowadzonej działalności.

Przy dostosowaniu się do obowiązujących przepisów prawa, ryzyko skażenia powietrza na skutek wprowadzania szkodliwych substancji z indywidualnych źródeł grzewczych jest niewielkie. Ze względu na wyznaczenie stref rozwoju zabudowy zagrodowej i produkcji rolniczej w obszarach o wykształconej strukturze osadniczej, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko.

Klimat

Strefy zabudowy zagrodowej i produkcji rolniczej zostały wyznaczone na obszarach w znacznym stopniu zabudowanych. Wprowadzenie nowych obiektów nie będzie miało większego znaczenia na klimat regionu. W planie ogólnym uwzględniono działania mające na celu dostosowanie się do zmian klimatycznych. W dokumencie uniemożliwiono realizację zabudowy na terenach zagrożonych wystąpieniem powodzi. W związku z powyższym nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania na środowisko.

Zasoby naturalne

Projekt planu ogólnego w sposób prawidłowy wykorzystuje zasoby środowiska przyrodniczego. Pod zabudowę zagrodową i produkcji rolniczej zostają przeznaczone tereny w znacznym stopniu zainwestowane. Obszary te zostały już częściowo przekształcone przez człowieka. Najcenniejsze pod względem przyrodniczym powierzchnie gminy pozostaną wolne od zabudowy. Nie przewiduje się, aby realizacja zabudowy zagrodowej i produkcji rolniczej w strefach wskazanych w planie ogólnym wiązało się z negatywnym oddziaływaniem na zasoby naturalne. Rozwój funkcji rolniczej przyczyni się do zachowania występujących na terenie gminy gleb chronionych.

Zabytki i dobra materialne

Występujące na terenie gminy obiekty wpisane do ewidencji zabytków oraz do rejestru zabytków zgodnie z przepisami odrębnymi są objęte ochroną. Ochronie podlegają również stanowiska archeologiczne. Plan ogólny nie generuje oddziaływania w tym zakresie. Na terenach występowania stanowisk archeologicznych możliwa jest realizacja inwestycji, jednak te działania regulują uwarunkowania prawne dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Zapisy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami umożliwiają inwestowanie na terenach zajmowanych przez stanowiska archeologiczne jedynie pod warunkiem przeprowadzenia badań archeologicznych przed rozpoczęciem procesu inwestycyjnego wiążącego się z usunięciem wierzchniej warstwy gleby.

11.4. Strefa infrastrukturalna oraz strefa komunikacyjna

W **strefie infrastrukturalnej (SI)** wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych;
- dodatkowy: teren produkcji, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

W **strefie komunikacyjnej (SK)** wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych;
- dodatkowy: teren zieleni urządzonej, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód

W strefach komunikacyjnych zlokalizowanych wzdłuż drogi krajowej nr 84 nie wyznaczono profilu dodatkowego.

Rodzaj przewidywanego oddziaływania:

Na przedmiotowych obszarach nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania:

- dla terenów zainwestowanych – brak istotnego oddziaływania, zachowanie stanu istniejącego.
- dla terenów niezainwestowanych, pełniących funkcje przyrodnicze, na których dojdzie do przekształceń – możliwe oddziaływanie słabe negatywne;

Plan ogólny wyznacza kierunki rozwoju układu komunikacyjnego w gminie poprzez utrzymanie istniejących terenów komunikacji (dróg oraz linii kolejowych). Wskazuje również najważniejsze obiekty infrastrukturalne na terenie gminy. Dla stref oznaczonych symbolem SK nie ustalono minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz.U. 2023 poz. 2758 ze zm.). Natomiast na obszarach, wyznaczonych w miejscu istniejących terenów komunikacji oraz infrastruktury nie przewiduje się istotnych oddziaływań będących efektem wytycznych zawartych w planie ogólnym. W obrębie Lesko-Wola Postołowa planowana jest strefa infrastrukturalna, w której to dojdzie do przekształcenia dotychczasowego użytkowania (łąk i pastwisk). Dojdzie tam do utraty powierzchni biologicznie czynnej, co spowoduje możliwe oddziaływanie słabe negatywne.

Charakterystyka przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska

Ludzie

W planie ogólnym wskazano główne tereny komunikacji, których użytkowanie nie powinno generować znaczących oddziaływań w zakresie hałasu i emisji zanieczyszczeń. Oddziaływanie akustyczne na tereny zabudowy chronionej może mieć miejsce na etapie ich rozbudowy/modernizacji. Przewiduje się oddziaływanie o charakterze bezpośrednim, ale krótkoterminowym lub chwilowym, o znaczeniu lokalnym. Istotnym źródłem hałasu na terenie gminy są drogi krajowe i wojewódzkie. Marginalne znaczenie na oddziaływanie akustyczne ma linia kolejowa nr 108. W jej przypadku nie

występuje ryzyko przekraczania dopuszczalnych norm akustycznych na terenach chronionych, w związku z emisją hałasu. Zakłada się, że w przypadku stwierdzenia przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu na terenach chronionych, zaprojektowane zostaną dodane ekrany akustyczne lub ustanowiony obszar ograniczonego użytkowania.

Rośliny

Podobnie jak w przypadku wprowadzenia innych terenów inwestycyjnych, w przypadku poszerzenia istniejących terenów komunikacji nastąpi lokalne, bezpośrednie i długoterminowe lub stałe zubożenie albo zlikwidowanie istniejącej roślinności oraz zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna. W strefie infrastrukturalnej wprowadzono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej wynosi 20%, co pozwoli na zachowanie części istniejącej roślinności.

Zwierzęta, bioróżnorodność i korytarze ekologiczne

Tereny komunikacji miejscami przecinają istniejące korytarze ekologiczne. Należy jednak zaznaczyć że są to istniejące ciągi komunikacyjne i nie mają one znaczącego wpływu na możliwość migracji zwierząt.

Formy ochrony przyrody

Oddziaływanie na formy ochrony omówiono w rozdziale 11.7.

Wody podziemne i powierzchniowe

W związku z tym, że w planie ogólnym nie wprowadza się nowych rozległych terenów pod infrastrukturę techniczną w stosunku do stanu istniejącego (z wyjątkiem istniejących obiektów niezbędnych do właściwego funkcjonowania Gminy Lesko), oraz ze względu na niskie prawdopodobieństwo wpływu terenów komunikacji na wody podziemne i powierzchniowe, nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania.

Powierzchnia ziemi

Do niekorzystnych przekształceń terenu, związanych z realizacją ustaleń planu ogólnego, dojdzie podczas prowadzenia wszelkich prac budowlanych. W przypadku terenów komunikacji można mówić o potencjalnym oddziaływaniu negatywnym, które będą miały miejsce w rejonie ich rozbudowy lub remontu. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie, stałe o charakterze lokalnym.

Eksploatacja terenów komunikacji może wiązać się również ze skażeniem gleby wzdłuż pasa drogowego. Jednak nie przewiduje się wystąpienia w tym zakresie istotnych oddziaływań.

Krajobraz

Wyznaczenie stref komunikacyjnych i infrastrukturalnych nie wpłynie na krajobraz. Ciągi komunikacyjne występują w granicach istniejących jednostek osadniczych i obejmują istniejące drogi i linię kolejową. Strefa infrastrukturalna stanowi z reguły istniejące obiekty. Nowe obiekty infrastrukturalne stanowią obiekty o niewielkiej skali przestrzennej i technicznym charakterze. Z uwagi na swoją ograniczoną wysokość (do 15 m) oraz kompaktową zabudowę, nie będzie ona stanowiła dominanty krajobrazowej ani elementu znacząco kontrastującego z otoczeniem.

Powietrze

Nie przewiduje się istotnego wpływu na jakość powietrza. Istniejące tereny komunikacji są dostosowane do obecnego ruchu samochodów. W wyniku realizacji nowych zamierzeń inwestycyjnych na obszarze gminy może dojść do zwiększenia liczby pojazdów na istniejących drogach, jednak nie przewiduje się, aby generowały one emisję na poziomie znacznie wyższym niż obecnie.

Klimat

Nie przewiduje się wprowadzenia nowych, rozległych powierzchni utwardzonych na terenach strefy infrastrukturalnej i strefy komunikacyjnej na skutek uchwalenia planu ogólnego, dlatego też nie zakłada się wpływu ustaleń planu ogólnego na klimat.

Zasoby naturalne

Nie przewiduje się negatywnego wpływu na zasoby naturalne.

Zabytki i dobra materialne

Nie przewiduje się negatywnego wpływu. W razie przebudowy istniejących terenów komunikacji oraz prowadzenia prac na terenach infrastruktury technicznej w rejonie stanowisk archeologicznych, zastosowanie będą miały przepisy odrębne oraz wytyczne Konserwatora Zabytków.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Na terenach komunikacji może dochodzić do wypadków z udziałem pojazdów przewożących substancje niebezpieczne. Są to jednak zdarzenia, których nie da się przewidzieć.

11.5. Strefa cmentarzy

W **strefie cmentarzy (SC)** wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej;
- dodatkowy: teren usług kultu religijnego, teren usług handlu detalicznego, teren zieleni naturalnej

W granicach gminy Lesko w strefie cmentarzy ujęto dwanaście istniejących nekropoli. Najwięcej z nich znajduje się w mieście Lesko.

Rodzaj przewidywanego oddziaływania

Na przedmiotowych obszarach przewiduje się wystąpienie oddziaływania zróżnicowanego:

- dla terenów zainwestowanych – brak istotnego oddziaływania, zachowanie stanu istniejącego,
- w przypadku poszerzenia cmentarzy – możliwe oddziaływanie słabe negatywne.

Charakterystyka przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska

Ludzie

Negatywne oddziaływanie może być związane z możliwością skażenia wód podziemnych w rejonie zabudowy mieszkaniowej. W większości przypadków jest ono minimalizowane poprzez lokalizację takich terenów poza strefami ochrony sanitarnej cmentarzy. Tereny mieszkaniowe zlokalizowane w bliskim sąsiedztwie cmentarzy, w strefie do 50 m od ich granic, wynikają z istniejącego zagospodarowania. Niemniej jednak takie działania ocenia się jako negatywne, pośrednie, średnioterminowe, lokalne. Sytuowanie zabudowy mieszkaniowej w buforze 50 m od cmentarzy jest wykluczone. Lokalizacja zabudowy mieszkaniowej w granicach strefy od 50 m do 150 m od granic cmentarzy uzależniona jest od występowania w jej rejonie sieci wodociągowej. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze, powyższe tereny muszą być zaopatrzone w sieć wodociągową oraz wszystkie budynki korzystające z wody w granicach strefy muszą być do niej podłączone. W pozostałych przypadkach nie przewiduje się negatywnego wpływu cmentarzy na zdrowie i życie ludzi.

Rośliny

Oddziaływanie na świat roślin w strefie cmentarzy, podobnie jak w przypadku innych terenów inwestycyjnych jest lokalne, bezpośrednie, długotrwałe, sukcesywnie zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna – niemniej jednak są to tereny cmentarzy istniejących. W strefie cmentarzy wprowadzono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej (30%), co pozwoli na zachowanie części istniejącej roślinności.

Zwierzęta, bioróżnorodność i korytarze ekologiczne

Na przedmiotowych terenach, na których wyznaczono strefę cmentarzy nie stwierdzono występowania wartościowych siedlisk zwierząt i roślin wymagających ochrony. Ustalenia planu ogólnego nie będą miały wpływu na zubożenie różnorodności biologicznej. Strefy cmentarzy wyznaczone są poza obszarami cennymi przyrodniczo.

Formy ochrony przyrody

Oddziaływanie na formy ochrony omówiono w rozdziale 11.7.

Wody podziemne i powierzchniowe

Lokalizację cmentarzy reguluje szereg przepisów prawnych, których celem jest między innymi ochrona wód powierzchniowych i podziemnych. Należą do nich ustawa z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych oraz rozporządzenia: rozporządzenie Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 w sprawie, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze, rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 7 marca 2008 r. w sprawie wymagań, jakie muszą spełniać cmentarze, groby i inne miejsca pochówku zwłok i szczątków oraz rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 marca 2011 w sprawie sposobu przechowywania zwłok i szczątków. Zawierają one między innymi wytyczne odnośnie wymaganej odległości od ujęć wody, źródeł oraz strumieni służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych; poziomu wód gruntowych na terenach przeznaczonych pod cmentarze; umiejscowieniu obiektu na wzniesieniu (ukształtowanie terenu ułatwiające spływ wód powierzchniowych); odpowiedniej przepuszczalności gruntu.

W strefach sanitarnych cmentarzy zabrania się lokalizowania wszelkiej nowej zabudowy mieszkalnej, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących żywność oraz studni służących do czerpania wody do celów konsumpcyjnych i potrzeb gospodarczych w odległości do 50 m wokół cmentarzy. Tego typu zabudowę dopuszcza się w odległości od 50 m do 150 m wokół cmentarzy w przypadku uzbrojenia jej w wodociąg.

Ustalenia planu ogólnego nie wpłyną negatywnie na cele ilościowe, jakościowe i środowiskowe¹ określone w Ramowej Dyrektywie Wodnej.

Powierzchnia ziemi

Grunty w strefie cmentarzy (dotyczy stref czynnych cmentarzy w gminie) będą regularnie naruszane i utwardzane poprzez powstające nowe miejsca pochówków i ścieżki na terenach przeznaczonych pod cmentarze. Charakteryzują się one małymi deniwelacjami, jednak istnieje możliwość potrzeby wyrównania i wypełnienia odpowiednim materiałem (bez podwyższonej zawartości węgla wapna). Wystąpią zatem oddziaływania bezpośrednie, długoterminowe i stałe o charakterze lokalnym na skutek zajmowania gruntów pod pomniki oraz chwilowe, związane z etapem prowadzenia prac budowlanych (czasowe deformacje terenu, wykopy itp.).

Cmentarze są także potencjalnym emitorem zanieczyszczeń przenikających do gleby. W tym zakresie również zastosowanie mają akty prawne wymienione w rozdziale dotyczącym oddziaływania na wodę. W przypadku zanieczyszczenia gleb pochodzących z grobów, kluczowe znaczenie ma lokalizacja terenu cmentarza na przepuszczalnym podłożu, umożliwiającym łatwy odpływ wód opadowych i roztopowych, co utrudni powstawanie zastoin wód. Lokalnie do ziemi mogą przenikać także pyły, detergenty i odpady budowlane związane z pracami porządkowymi i użytkowaniem cmentarza. Niezbędne jest usytuowanie odpowiednich pojemników na odpady.

Krajobraz

Utrzymanie obszarów istniejących cmentarzy nie wpłynie znacząco na krajobraz gminy.

Powietrze

Nie przewiduje się istotnego wpływu na jakość powietrza.

Klimat

Nie przewiduje się negatywnego wpływu.

Zasoby naturalne

¹ **Cele ilościowe** - wartości (przepływy w ciekach wodnych, poziomy wodonośność, rezerwy pojemności) konieczne dla zarządzania ilością zasobów. Są one ustalane z jednej strony dla zaspokojenia potrzeb wynikających z działalności człowieka i wymagań środowiska wodnego, z drugiej strony uwzględniają możliwe do wykorzystania zasoby wód podziemnych i powierzchniowych.

Cele jakościowe - poziom jakości wody ustalony dla odcinka rzeki (cieku), którego osiągnięcie w określonym terminie warunkuje spełnienie funkcji uznanych za priorytetowe (woda dla celów pitnych, kąpielisko, warunki dla życia ryb, równowaga biologiczna).

Cele środowiskowe - Prawo wodne transponując zapisy Ramowej Dyrektywy Wodnej wprowadza następujące cele środowiskowe:

- uniknięcie niekorzystnych zmian w stanie wód,
- osiągnięcie lub zachowanie dobrego stanu wód,
- odwrócenie znaczących i utrzymujących się tendencji wzrostowych zanieczyszczenia wód podziemnych w wyniku działalności człowieka,
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem i zasilaniem wód podziemnych.

Nie przewiduje się negatywnego wpływu cmentarzy na zasoby naturalne.

Zabytki i dobra materialne

Nie przewiduje się negatywnego wpływu. Ustalenia dokumentu w postaci wyznaczenia strefy cmentarzy ma pozytywny wpływ na zachowanie obiektów chronionych ustawą o ochronie i opiece nad zabytkami, które w ich obrębie się znajdują. Powyższe działanie mające na celu ochronę dziedzictwa kulturowego ocenia się jako pozytywne, bezpośrednie, długoterminowe i lokalne.

11.6. Strefa zieleni i rekreacji oraz strefa otwarta

W **strefie zieleni i rekreacji (SN)** wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej;
- dodatkowy: teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren lasu, teren zieleni naturalnej.

W **strefie otwartej (SO)** wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej;
- dodatkowy: teren zieleni urządzonej,

Wyżej wymienione strefy obejmują istniejące użytki rolne, tereny leśne, zielen naturalną oraz wody.

Powyższe ustalenia w strefach otwartych wyznaczają ramy dla lokalizacji przyszłych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839) oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 2023 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2023 poz. 1724).

Dla stref oznaczonych symbolem SO (z wyjątkiem 27SO, 28SO) nie ustalono minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz.U. 2023 poz. 2758 ze zm.).

Rodzaj przewidywanego oddziaływania

Na przedmiotowych obszarach przewiduje się wystąpienie oddziaływania zróżnicowanego:

- dla terenów, gdzie zachowuje się na cele rolnicze grunty o najwyższych klasach bonitacyjnych oraz dla terenów, gdzie zachowuje się obszary pełniące funkcje przyrodniczą – oddziaływanie pozytywne,
- dla pozostałych obszarów rolniczych – brak istotnego oddziaływania,
- dla terenów niezainwestowanych, na których istnieje możliwość realizacji elektrowni słonecznych lub wiatrowych – możliwe oddziaływanie potencjalnie negatywne.

Charakterystyka przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska

Ludzie

Tereny o funkcjach przyrodniczych mają pozytywne, bezpośrednie, długoterminowe i lokalne oddziaływanie na zdrowie i życie ludzi. Obszary czynne biologicznie pochłaniają zanieczyszczenia powietrza i hałas, wpływają pozytywnie na mikroklimat, regulują stosunki wodne, a także są miejscem rekreacji i odpoczynku.

Krótkoterminowe natężenie hałasu może wystąpić na skutek użytkowania maszyn rolniczych, w szczególności w okresie zbiorów płodów rolnych. Będzie to oddziaływanie o znaczeniu lokalnym. Potencjalne uciążliwości związane z hałasem będą jednak mało znaczące i nie przewiduje się przekroczenia norm akustycznych określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Rośliny

Obszary o największych walorach przyrodniczych i cennej szacie roślinnej, zlokalizowane w dolinach rzecznych, a także istniejące kompleksy leśne oraz zadrzewienia śródpolne zostały całkowicie wyłączone spod zabudowy i wskazane do zachowania. Działanie to należy uznać za bezpośrednie, długoterminowe i o znaczeniu lokalnym.

Do negatywnego oddziaływania może dojść w przypadku terenów nieużytkowanych rolniczo, na których obserwuje się zjawisko sukcesji wtórnej. Po wznowieniu ich rolniczego wykorzystania konieczna będzie likwidacja istniejącej dendroflory oraz niższego piętra roślinności. Prace agrotechniczne oraz wprowadzona (przeważnie monokulturowa) roślinność uprawna spowoduje zubożenie różnorodności biologicznej na tych terenach. Obszary nieużytkowane rolniczo, na których istnieje ryzyko wznowienia uprawy roli, występują na terenie wszystkich miejscowości. Będzie to oddziaływanie negatywne, bezpośrednie, średnioterminowe, lokalne. Na chwilę obecną nie przewiduje się jednak znacząco negatywnego oddziaływania na rośliny.

Zwierzęta oraz korytarze ekologiczne

W projekcie planu ogólnego najcenniejsze siedliska przyrodnicze zostały objęte zakazem zabudowy. Zachowano ciągłość lokalnych szlaków migracyjnych wzdłuż dolin rzecznych. Pozostawiono istniejące tereny leśne i zadrzewione, mogące stanowić potencjalne miejsce kryjówek zwierząt. Oddziaływanie ustaleń planu ogólnego ocenia się jako pozytywne, bezpośrednie, długoterminowe, o znaczeniu lokalnym, a także skumulowane z ustaleniami obowiązującymi w całej gminie w zakresie ochrony fauny.

Różnorodność biologiczna

Ustalenia planu ogólnego w sposób prawidłowy odnoszą się do ochrony różnorodności biologicznej. Ochroną przed wprowadzeniem nowych inwestycji objęto najcenniejsze siedliska przyrodnicze. Dzięki podjętym działaniom możliwe jest zachowanie bioróżnorodności, dlatego ustalenia dokumentu ocenia się jako pozytywne, bezpośrednie, skumulowane, długoterminowe, o znaczeniu zarówno lokalnym jak i ponadlokalnym.

Tereny rolnicze stanowią bazę pokarmową dla zwierząt. Są też siedliskiem fauny gniazdującej na ziemi. Pozostawiono charakterystyczne zakrzewienia i zadrzewienia śródpolne. Jednak po wznowieniu monokulturowych upraw rolniczych na terenach porośniętych drzewami i krzewami,

istnieje ryzyko negatywnego wpływu na bioróżnorodność obszaru. Będzie to oddziaływanie negatywne, bezpośrednie, średnioterminowe, o charakterze lokalnym.

Formy ochrony przyrody

Oddziaływanie na formy ochrony przyrody omówiono w rozdziale 11.7.

Wody podziemne i powierzchniowe

Ustalenia planu ogólnego w zakresie stref otwartych oraz terenów zieleni i rekreacji mają pozytywny, pośredni wpływ na wody podziemne i powierzchniowe. Powierzchnie biologicznie czynne regulują stosunki wodne w środowisku, zwiększają retencję glebową, a roślinność porastająca doliny rzeczne tworzy naturalną osłonę cieków. Ochroną zostają objęte główne ciekі oraz zbiorniki wodne.

W projekcie planu ogólnego przyjęto rozwiązania ograniczające jego negatywny wpływ na wody podziemne i powierzchniowe. Przy dostosowaniu się mieszkańców do obowiązujących przepisów nie powinno dochodzić do skażenia środowiska. W przypadku nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez mieszkańców oraz z uwagi na bliskość części terenów rolniczych do cieków i możliwość spływów zanieczyszczeń do wód powierzchniowych, możliwe jest negatywne oddziaływanie na środowisko.

Ustalenia planu ogólnego nie wpłyną negatywnie na cele ilościowe, jakościowe i środowiskowe określone w Ramowej Dyrektywie Wodnej.

Powierzchnia ziemi

Ustalenia planu ogólnego w sprawie zachowania istniejących terenów otwartych mają pozytywny wpływ na powierzchnię ziemi. Tereny czynne biologicznie, w szczególności kompleksy leśne zmniejszają odpływ wód z podłoża oraz ich spływ powierzchniowy. Szata roślinna ogranicza ryzyko wystąpienia erozji wodnej i wietrznej gleb. Zachowanie istniejących kompleksów leśnych jest działaniem bezpośrednim, długoterminowym i o znaczeniu lokalnym.

Ustalenia planu ogólnego w sposób pozytywny odnoszą się do przeznaczenia terenów o poszczególnych klasach bonitacyjnych. Poddaje się ochronie grunty klasy I-III i ogranicza się ich zastosowanie na cele nierolnicze. Grunty klas najsłabszych przeznacza się pod zabudowę. Są to działania pozytywne, bezpośrednie, długoterminowe i o działaniu lokalnym.

Do niekorzystnego zjawiska w postaci erozji gleby może dojść na skutek nieodpowiedniej jej uprawy. Przeznaczenie terenu pod funkcje rolnicze nie wiąże się z zanieczyszczeniem gleby lub ziemi pod warunkiem prowadzenia prawidłowej gospodarki odpadami i ściekami oraz racjonalnego użytkowania nawozów sztucznych i środków ochrony roślin.

Krajobraz

Ustalenia dokumentu zachowują najcenniejsze walory przyrodnicze i krajobrazowe gminy. Na obszarach pełniących funkcje przyrodnicze obowiązuje także zakaz wprowadzania nowej zabudowy. W kontekście ochrony krajobrazu są to działania pozytywne, bezpośrednie, długoterminowe, o znaczeniu lokalnym.

Ustalenia planu ogólnego uwzględniają rolniczo-przyrodniczy krajobraz gminy. Umożliwiają zachowanie otwarć i punktów widokowych, oraz najcenniejszych walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Za ważny element krajobrazu uznaje się także zachowanie istniejących zakrzewień i zadrzewień śródpolnych oraz strefy ekotonowej między lasem a krajobrazem otwartym. Ustalenia

planu ogólnego w zakresie terenów rolniczych mają pozytywne oddziaływanie na krajobraz gminy. Jest to działanie długoterminowe, bezpośrednie, o znaczeniu lokalnym.

Powietrze

Ustalenia planu ogólnego w sposób prawidłowy odnoszą się do ochrony jakości powietrza. Zbiorowiska roślinne, w szczególności kompleksy leśne, które wskazuje się do zachowania, oprócz produkcji tlenu są także swoistym filtrem powietrza, gdyż zatrzymują zanieczyszczenia przenoszone wraz z wiatrem. Ochrona lasów jest działaniem pozytywnym, bezpośrednim, długoterminowym, o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym.

Na obszarach użytkowanych rolniczo nie przewiduje się wystąpienia istotnego oddziaływania na powietrze.

Klimat

Tereny o funkcji przyrodniczej zawarte w strefach otwartych oraz zieleni i rekreacji mają pozytywny wpływ na mikroklimat obszaru. Powierzchnie biologicznie czynne, w szczególności duże kompleksy leśne mają wpływ na poziom wilgotności powietrza i prędkość wiatru. Ustalenia planu ogólnego zachowujące istniejące lasy są działaniem pozytywnym, bezpośrednim, długoterminowym, o znaczeniu lokalnym.

Realizacja projektu planu ogólnego w zakresie terenów rolniczych nie spowoduje znaczących zmian warunków klimatycznych w obszarze analizy ani w ujęciu ponadlokalnym. Zachowane zostają rozległe obszary otwarte, kształtujące obecny mikroklimat, można zatem przyjąć, że zapisy planu ogólnego nie mają istotnego oddziaływania na klimat.

Zasoby naturalne

Projekt planu ogólnego w sposób prawidłowy wykorzystuje zasoby środowiska przyrodniczego. Cenne zbiorowiska roślinne oraz siedliska zwierząt są objęte ochroną. Tereny przyrodnicze takie jak kompleksy leśne i doliny rzeczne pozostawiono w stanie niezmienionym i wyłączono z możliwości wprowadzania nowej zabudowy. Ustalenia dokumentu ograniczają możliwość wystąpienia negatywnego wpływu na wody powierzchniowe i podziemne oraz powietrze. Oddziaływanie ustaleń planu ogólnego należy zatem uznać za pozytywne, bezpośrednie, długoterminowe, lokalne, skumulowane z wytycznymi obowiązującymi na terenie całej gminy.

Obszary występowania najlepszych kompleksów glebowych są pod ochroną. Gleby najsłabszych klas przeznaczają się pod zabudowę. Ustalenia dokumentu ograniczają możliwość wystąpienia negatywnego wpływu na wody powierzchniowe i podziemne oraz powietrze. Można stwierdzić zatem brak istotnego oddziaływania na zasoby naturalne.

Zabytki i dobra materialne

Występujące na terenie gminy obiekty wpisane do ewidencji zabytków oraz do rejestru zabytków zgodnie z przepisami odrębnymi są objęte ochroną. Ochronie podlegają również stanowiska archeologiczne. Plan ogólny nie generuje oddziaływania w tym zakresie. Na terenach występowania stanowisk archeologicznych możliwa jest realizacja inwestycji, jednak te działania regulują uwarunkowania prawne dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Zapisy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami umożliwiają inwestowanie na terenach zajmowanych przez stanowiska archeologiczne jedynie pod warunkiem przeprowadzenia badań

archeologicznych przed rozpoczęciem procesu inwestycyjnego wiążącego się z usunięciem wierzchniej warstwy gleby.

11.7. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody

11.7.1. Oddziaływanie na Park Krajobrazowy Gór Słonnych

Północna część Gminy Lesko leży w granicach Park Krajobrazowy Gór Słonnych. Podczas planowania zagospodarowania tego obszaru należy uwzględnić zakazy wynikające z Uchwały Nr XXXIX/791/13 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 28 października 2013 r. z późniejszymi zmianami.

W celu określenia wpływu projektu planu ogólnego na cele ustanowione dla Parku Krajobrazowego oraz uwzględnienie obowiązujących na ich terenie zakazów, poniżej przedstawiono szczegółową analizę ustaleń projektowanego dokumentu względem obowiązujących przepisów.

Tab. 11. Ocena wpływu ustaleń projektu planu ogólnego na cele ochrony ustanowione dla Parku Krajobrazowego Gór Słonnych

Zakazy	Ocena wpływu ustaleń planu ogólnego
1. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z wyłączeniem przedsięwzięć, o których mowa w art. 17 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody; 2. umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej; Zakaz, o którym mowa w pkt. 2 nie dotyczy: 1) czynności podlegających zakazom w stosunku do gatunków chronionych, wykonywanych na podstawie zezwoleń lub aktów prawa miejscowego wydanych przez uprawnione organy oraz wydawania tych zezwoleń i aktów prawa miejscowego, 2) czynności w stosunku do gatunków wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym, 3) realizacji działań zapewniających bezpieczeństwo sanitarno - epidemiologiczne oraz mających na celu ochronę zdrowia lub życia. 3. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;	Ustalenia planu ogólnego nie są sprzeczne z obowiązującymi przepisami prawa w zakresie Parku Krajobrazowego Gór Słonnych. W granicach Parku Krajobrazowego nie wyznacza się stref planistycznych w obrębie których będzie możliwa realizacja przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Wyznaczone w planie ogólnym, w granicach Parku Krajobrazowego, strefy: wielofunkcyjne z zabudową wielorodzinną, z zabudową jednorodzinną, z zabudową zagrodową, usługowe, gospodarcze, komunikacyjne stanowią istniejące obiekty budowlane. Nie przewiduje się, aby w wyniku realizacji planu ogólnego wystąpiła możliwość łamania zakazu przedstawionego w punkcie 1. W wyniku wprowadzenia terenów zabudowy, w granicach Parku Krajobrazowego nie wystąpi możliwość łamania zakazu przedstawionego w punkcie 2. i 3. Wyznaczone w planie ogólnym, w granicach Parku Krajobrazowego, strefy: wielofunkcyjne z zabudową

Zakazy	Ocena wpływu ustaleń planu ogólnego
<i>Zakaz, o którym mowa w pkt. 3, nie dotyczy:</i> 1) <i>czynności wykonywanych w ramach przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona procedura oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę i krajobraz Parku, w zakresie niezbędnym do realizacji tych przedsięwzięć;</i> 2) <i>zabiegów czynnej ochrony przyrody wykonywanych przez organy ochrony przyrody;</i> 3) <i>zadrzewień rosnących na działkach oznaczonych w ewidencji gruntów jako grunty orne, za wyjątkiem zadrzewień rosnących w obrębie tych działek w odległości do 1 m od ich granic.</i> – <i>Zwolnienie, o którym mowa nie dotyczy drzew o parametrach określonych w zał. Nr 4 niniejszej uchwały oraz siedlisk priorytetowych wymienionych w załączniku nr 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000.</i> 4. <i>pozyskiwania dla celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów;</i>	wielorodzinna, z zabudową jednorodzinna, z zabudową zagrodową, usługowe, gospodarcze, komunikacyjne stanowią istniejące obiekty budowlane. Nie wyznacza się stref planistycznych z możliwością realizacji nowej zabudowy poza terenami istniejących obiektów budowlanych. W granicach Parku Krajobrazowego nie wyznacza się stref górniczych, z uwagi na powyższe nie przewiduje się możliwości łamania zakazu przedstawionego w punkcie 4. Na skutek realizacji planu ogólnego nie przewiduje się możliwości łamania zakazów wymienionych w punkcie 5., 6. i 7. Wyznaczone w planie ogólnym, w granicach Parku Krajobrazowego, strefy: wielofunkcyjne z zabudową wielorodzinna, z zabudową jednorodzinna, z zabudową zagrodową, usługowe, gospodarcze, komunikacyjne stanowią istniejące obiekty budowlane. Eksploatacja oraz modernizacja zabudowy występującej w ich obrębie nie będzie powodować łamania przytoczonych zakazów.
<i>Zakaz, o którym mowa w pkt 4 nie dotyczy:</i> 1) <i>terenów złóż i zmian granic złóż, dla których udzielono obowiązujących w dniu 25 lipca 2014r. koncesji oraz prowadzenia działalności, o której mowa w art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze.</i> 2) <i>udzielenia lub zmiany koncesji, udzielonych dla terenów złóż, o których mowa w ust. 2, jeżeli przed ich zmianą została przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko, która wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę i krajobraz Parku.</i> 5. <i>wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;</i>	Ustalenia planu ogólnego nie mają wpływu na zakazy wymienione w punkcie 8., 9. Wyznaczone w planie ogólnym, w granicach Parku Krajobrazowego, strefy: wielofunkcyjne z zabudową wielorodzinna, z zabudową jednorodzinna, z zabudową zagrodową, usługowe, gospodarcze, komunikacyjne
<i>Zakaz, o którym mowa w pkt 5 nie dotyczy:</i> 1) <i>czynności wykonywanych w ramach przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona procedura oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę i krajobraz Parku, w zakresie niezbędnym do realizacji tych przedsięwzięć;</i>	stanowią istniejące obiekty budowlane. Nie przewiduje się realizacji nowych obiektów budowlanych.

Zakazy	Ocena wpływu ustaleń planu ogólnego
2) zabiegów czynnej ochrony przyrody wykonywanych przez organy ochrony przyrody 6. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej; <i>Zakaz, o którym mowa w pkt. 6, nie dotyczy:</i> 1) czynności wykonywanych w ramach przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona procedura oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę i krajobraz Parku, w zakresie niezbędnym do realizacji tych przedsięwzięć; 2) zabiegów czynnej ochrony przyrody wykonywanych przez organy ochrony przyrody; 7. budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od: a) linii brzegów rzek: San, Wiar, Strwiż, zgodnie z załącznikiem mapowym nr 1, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych, b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne - z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej <i>Zakaz, o którym mowa w pkt 7 nie dotyczy:</i> 1) nie narusza lokalizacji obiektów budowlanych wskazanych w: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i ostatecznych decyzjach administracyjnych, obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały. 2) oczyszczalni ścieków. <i>Strefa wyłączona z zabudowy na podstawie zakazu, o którym mowa w ust. 1 pkt 7, może podlegać ograniczeniu w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy lub w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w ramach uzgodnień z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, jeżeli nie wpłynie to znacząco negatywnie na ochronę przyrody Parku.</i> 8. likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodnoblotnych; 9. wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;	

Zakazy	Ocena wpływu ustaleń planu ogólnego
10. organizowania rajdów motorowych i samochodowych; Zakaz, o którym mowa w pkt 10 nie dotyczy: 1) nie dotyczy organizowania rajdów motorowych i samochodowych, zwanych dalej imprezami, na drogach: 1) DK 28 Zator-Medyka 2) powiatowej Nr 2078 R Bircza – Huwniki – gr. państwa z zastrzeżeniem ust.6 i ust.7 niniejszego paragrafu. – Na każdej z wymienionych drogach łącznie w jednym roku kalendarzowym może odbyć się nie więcej niż 2 imprezy trwające nie dłużej niż 3 dni każda. – Organizacja imprezy, o której mowa w ust.6, wymaga uzyskania uprzedniej pisemnej informacji Dyrektora Zespołu Parków Krajobrazowych w Przemyślu, że w danym roku kalendarzowym liczba zorganizowanych i zgłoszonych do zorganizowania imprez nie wyczerpuje liczby dozwolonej w ust.6.	

Biorąc pod uwagę ww. argumenty uznaje się, że dokument nie wpłynie negatywnie na Park Krajobrazowy Gór Słonnych

11.7.2. Oddziaływanie na Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu

Centralna oraz południowa część gminy Lesko leży w granicach Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Podczas planowania zagospodarowania tych obszarów należy uwzględnić zakazy wynikające z Uchwały nr XLVIII/998/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. z 2014 r. poz. 1951) z późniejszymi zmianami.

W celu określenia wpływu projektu planu ogólnego na cele ustanowione dla OChK oraz uwzględnienie obowiązujących na ich terenie zakazów, poniżej przedstawiono szczegółową analizę ustaleń projektowanego dokumentu względem obowiązujących przepisów.

Tab. 12. Ocena wpływu ustaleń projektu planu ogólnego na cele ochrony ustanowione dla Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu

Zakazy	Ocena wpływu ustaleń planu miejscowego
1. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zm.) z wyłączeniem przedsięwzięć, o których mowa w art. 24 ust 3 ustawy o ochronie przyrody; Zakaz, o którym mowa w pkt. 1) obowiązuje na obszarze:	Ustalenia planu ogólnego nie są sprzeczne z obowiązującymi przepisami prawa w zakresie Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Plan ogólny respektuje wszystkie zakazy dotyczące OChK. Ad. 1. W granicach OCHK nie wyznacza się stref planistycznych w obrębie których będzie możliwa

Zakazy	Ocena wpływu ustaleń planu miejscowego
1) 500 m od linii brzegów rzeki San, 100 m od linii brzegów rzeki Oslawa, zgodnie z załącznikami mapowymi nr 1a- 1b, 2) udokumentowanych złóż geologicznych; <i>Zakaz, o którym mowa w pkt. 1 nie dotyczy:</i> 1) realizacji przedsięwzięć dopuszczonych w obowiązujących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, uzgodnionych z właściwym organem ochrony środowiska w ramach postępowania przeprowadzonego zgodnie z art. 23 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody, 2) rozbudowy, przebudowy istniejących obiektów budowlanych oraz realizacji przedsięwzięć w istniejących obiektach budowlanych; 2. zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką; <i>Zakaz, o którym mowa w pkt. 2 nie dotyczy:</i> 1) czynności podlegających zakazom w stosunku do gatunków chronionych, wykonywanych na podstawie zezwoleń lub aktów prawa miejscowego wydanych przez uprawnione organy oraz wydawania tych zezwoleń i aktów prawa miejscowego, 2) czynności w stosunku do gatunków wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym, 3) realizacji działań zapewniających bezpieczeństwo sanitarno - epidemiologiczne oraz mających na celu ochronę zdrowia lub życia; 3. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych; <i>Zakaz, o którym mowa w pkt. 3 nie dotyczy:</i> 1) czynności wykonywanych w ramach przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu, w zakresie niezbędnym do realizacji tych przedsięwzięć; 2) zabiegów czynnej ochrony przyrody wykonywanych przez organy ochrony przyrody;	realizacja przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w obszarze 500 m od linii brzegów rzeki San, 100 m od linii brzegów rzeki Oslawa oraz w obrębie udokumentowanych złóż geologicznych. Wyjątkiem są strefy górnicze wyznaczone na terenie gminy Lesko. W strefie górnictwa położonej w północno-zachodniej części gminy jest prowadzone wydobywanie. Do realizacji kopalni na terenie złoża Manasterzec II konieczne będzie uchwalenie MPZP oraz uzyskanie decyzji środowiskowej. Na etapie realizacji tych dokumentów zostanie przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko w tym na przedmiotową formę ochrony przyrody. Wyznaczenie przedmiotowej funkcji nie przesądza o jej realizacji. Wyznaczone strefy gospodarcze w pobliżu OChK obejmuje istniejące obiekty budowlane. Nie przewiduje się, aby w wyniku realizacji planu ogólnego wystąpiła możliwość łamania przedmiotowego zakazu. Ad. 2, 3 i 5. W wyniku wprowadzenia terenów zabudowy, na obszary dotąd niezainwestowane, możliwe jest punktowe likwidowanie zadrzewień śródpolnych i niszczenie potencjalnych siedlisk zwierząt. Jednocześnie podkreśla się, że usunięcie zadrzewień będzie oddziaływaniem o bardzo małym zasięgu w odniesieniu do całej powierzchni OChK. Podkreślić należy również, że tylko na niewielkich fragmentach terenów przeznaczonych pod zabudowę znajdują się zadrzewienia oraz schronienia dla zwierząt, które w wyniku realizacji ustaleń planu

Zakazy	Ocena wpływu ustaleń planu miejscowego
3) <i>zadrzewień rosnących na działkach oznaczonych w ewidencji gruntów jako grunty orne, za wyjątkiem zadrzewień rosnących w obrębie tych działek w odległości do 1 m od ich granic;</i> <i>Zwolnienie, o którym mowa nie dotyczy drzew o parametrach określonych w zał. Nr 4 niniejszej uchwały oraz siedlisk priorytetowych wymienionych w załączniku nr 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000.”;</i> 4. <i>budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:</i> - linii brzegów rzek: San, Oślawa, zgodnie z załącznikiem mapowym nr 1a i 1b, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych, - zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne - z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej; <i>Zakaz, o którym mowa w pkt. 4 nie dotyczy:</i> 1) <i>terenów ogólnodostępnych kąpielisk i plaż wyznaczonych na podstawie odrębnych przepisów oraz przystani wodnych;</i> 2) <i>odbudowy, nadbudowy i rozbudowy obiektów budowlanych w granicach zabudowanej budynkiem działki budowlanej w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, pod warunkiem nie zmniejszania dotychczasowej odległości zabudowy od brzegów wód, ustalonej w odniesieniu do zabudowy na tej działce;</i> 3) <i>siedlisk rolniczych w zakresie uzupełnienia istniejącej zabudowy zagrodowej o obiekty służące do prowadzenia gospodarstwa rolnego lub agroturystyki do 10 miejsc noclegowych, pod warunkiem nie zmniejszania dotychczasowej odległości zabudowy od brzegów wód ustalonej w odniesieniu do zabudowy na tej działce.”;</i> 4) <i>oczyszczalni ścieków;</i> 5. <i>wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwoświszkowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;</i> 6. <i>dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;</i> <i>Zakazy, o których mowa w pkt. 2, 5, 6 nie dotyczą:</i>	ogólnego mogą zostać usunięte. Biorąc pod uwagę powyższe stwierdza się, że likwidacja zadrzewień śródpolnych oraz ewentualne zniszczenie schronień zwierząt nie wiąże się z wystąpieniem znaczącego negatywnego oddziaływania. W granicach terenów przeznaczonych pod zainwestowanie, w dotąd niezabudowanych obszarach, występują najczęściej otwarte tereny rolne oraz łąki i pastwiska. Plan ogólny wyznacza nowe strefy usługowe na terenie obrębu Postolów, zlokalizowane w granicach omawianego obszaru chronionego krajobrazu. Przed realizacją nowej zabudowy w obrębie tych stref konieczne będzie przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli będzie ona wymagana przepisami prawa, oraz wykazanie braku znaczącego negatywnego wpływu na cele ochrony przyrody i walory krajobrazowe obszaru chronionego krajobrazu. Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, że samo wyznaczenie stref usługowych w planie ogólnym nie stanowi naruszenia obowiązujących zakazów. Ewentualna realizacja zabudowy będzie mogła nastąpić wyłącznie z zachowaniem wymagań wynikających z przepisów dotyczących ochrony przyrody, w tym w przypadkach, w których dopuszczają one odstępstwa od obowiązujących zakazów. Ad. 4 Plan ogólny wyznacza strefy planistyczne z możliwością realizacji zabudowy w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek: San i Oślawa. Należy zaznaczyć, że w większości stanowią je tereny istniejącej zabudowy. Realizacja nowej zabudowy w ich obrębie będzie

Zakazy	Ocena wpływu ustaleń planu miejscowego
1) realizacji zapisów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których w wyniku postępowania przeprowadzonego zgodnie z art. 23 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody wykazano brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody Obszaru; 2) czynności wykonywanych w ramach przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu, w zakresie niezbędnym do realizacji tych przedsięwzięć; 3) zabiegów czynnej ochrony przyrody wykonywanych przez organy ochrony przyrody; 7. likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.	musiała respektować przytoczony zakaz oraz być realizowana w ramach dopuszczonych wyjątków. Biorąc pod uwagę powyższe ocenia się, że samo wyznaczenie stref umożliwiających realizację zabudowy nie spowoduje łamania przedmiotowego zakazu. Umożliwi ono realizację budynków w ramach wyjątków od przytoczonego zakazu. Ad. 5. i 6. Plan ogólny wyznacza strefy górnicze. W strefie górniczej położonej w północno-zachodniej części gminy jest prowadzone wydobywanie. W związku nie przewiduje się możliwości wystąpienia dodatkowych oddziaływań na powierzchnię ziemi i stosunki wodne. Do realizacji kopalni na terenie złoża Manasterzec II konieczne będzie uchwalenie MPZP oraz uzyskanie decyzji środowiskowej. Na etapie realizacji tych dokumentów zostanie przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko w tym na przedmiotową formę ochrony przyrody. Wyznaczenie przedmiotowej funkcji nie przesądza o jej realizacji. Ad. 7. W granicach opracowania naturalne zbiorniki wodne, starorzecza i obszary wodno-błotne zostały objęte strefami otwartymi lub uwzględnione w ramach terenu wód w profilu dodatkowym stref planistycznych. Realizacja planu miejscowego nie ma wpływu na możliwość łamania przedmiotowego zakazu.

Podsumowując, do negatywnych oddziaływań na lokalne zasoby przyrodnicze Obszaru Chronionego Krajobrazu zalicza się przede wszystkim zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej (w szczególności możliwe usunięcie zadrzewień) w wyniku rozwoju nowej zabudowy.

Biorąc jednak pod uwagę ww. argumenty uznaje się, że dokument nie wpłynie znacząco negatywnie na przedmioty ochrony Obszaru Chronionego Krajobrazu.

11.7.3. Oddziaływanie na Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Góry Słonne PLB180003

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Góry Słonne PLB180003 obejmuje północną, północno-wschodnią i wschodnią część gminy Lesko. Projektowany dokument na tym terenie wyznacza strefy: strefę otwartą, strefę zieleni i rekreacji, strefę wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, strefę wielofunkcyjną z zabudową zagrodową, strefy usługowe, strefę cmentarzy i strefę komunikacyjną.

Celem wyznaczenia obszaru są: ochrona populacji dziko występujących gatunków ptaków, utrzymanie i zagospodarowanie ich naturalnych siedlisk zgodnie z wymogami ekologicznymi, przywracanie zniszczonych biotopów oraz tworzenie biotopów. Przedmioty ochrony obszaru przedstawiono w rozdziale 7.11.1.

Zdecydowana większość terenu objętego ww. obszarem Natura 2000 zaliczona została do strefy otwartej i przewiduje się pozostawienie go w niezmienionej formie. Strefy zakładające możliwość zabudowy zostały wyznaczone w obrębie zwartej zabudowy wsi Manasterzec, wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych i obejmują w większości już przekształcony antropogenicznie teren. Pozostałe obszary zainwestowane, na których zostały wyznaczone strefy SN obejmują szybowisko Bezmiechowo oraz inne obiekty tj: grodzisko na górze Sobień. Pozostałe tereny SZ i SR występują w obrębie miejscowości Manasterzec i położone są w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zabudowanych. Ponadto wyznaczone obszary nie należą do najcenniejszych przyrodniczo, a ich przekształcenie nie wpłynie na funkcjonowanie przyrodniczego systemu gminy. Strefa komunikacyjna obejmuje istniejącą linię kolejową nr 108.

Zgodnie z danymi z inwentaryzacji przyrodniczych przekazanymi przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Białymstoku wszystkie odnotowane stanowiska chronionych gatunków ptaków znajdują się w obrębie strefy otwartej planu ogólnego. Większość z nich zlokalizowana jest na terenach leśnych w północnej i wschodniej części gminy. Projektowany dokument nie zakłada ingerencji w te obszary.

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Góry Słonne PLB180003 obowiązuje plan zadań ochronnych ustanowiony na mocy Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 29 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Góry Słonne PLB180003 oraz Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Lesko na lata 2019 – 2028. Plan ogólny nie ma bezpośredniego wpływu na wszystkie zagrożenia wymienione w Uchwale oraz w Planie Urządzenia Lasu. Natomiast do głównych istniejących i potencjalnych zagrożeń wskazanych w planie zadań ochronnych należy głównie gospodarka leśna i plantacyjna, regulacja (prostowanie) koryt rzecznych, a także rozpraszanie zabudowy.

Ustalenia planu ogólnego ograniczają rozpraszanie zabudowy ze względu na dopuszczenie jej tylko w obrębie już wcześniej zagospodarowanych terenów (w wsi Manasterzec) oraz nie będą miały wpływu na zmiany stosunków wodnych. Przy zachowaniu przepisów prawa w zakresie gospodarki ściekowej i odpadowej nie przewiduje się negatywnego wpływu na wody. Plan ogólny w granicach strefy otwartej na terenie Obszaru Natura 2000 nie dopuszcza lokalizowania zabudowy i rekreacji indywidualnej, a także innych obszarów (w tym elektrowni słonecznych). Potencjalne i istniejące zagrożenia, związane są także z zmianami użytkowania łąk i pastwisk prowadzącymi do ich zarastania. Tego problemu dotyczą również przewidziane działania ochronne. Projektowany dokumenty na obszarze leśnym oraz rolniczych wyznacza strefę otwartą, a co za tym idzie wyznacza ramy do pozostawienia tych najcenniejszych przyrodniczo terenów w stanie niezmienionym.

Plan ogólny w znacznej mierze sankcjonuje stan istniejący, nowa zabudowa wprowadzona jest jedynie plombowo, w ramach uzupełniania zabudowy już istniejącej. Ze względu na kierunkowy i ogólny charakter dokumentu i brak wskazania konkretnych zamierzeń inwestycyjnych, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Góry Słonne PLB180003, jego integralności, cele i przedmioty ochrony. Ponadto realizacja inwestycji i działań w granicach obszarów chronionych wymaga uwzględnienia zakazów określonych w przepisach odrębnych, jak również uzgodnienia z właściwym organem.

11.7.4. Oddziaływanie na Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Ostoja Góry Słonne PLH180013

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Ostoja Góry Słonne PLH180013 obejmuje północną, północno-wschodnią i wschodnią część gminy Lesko na terenie tożsamym z Obszarem Natura 2000 Góry Słonne PLB180003 oraz Wschodniobeskidzkim Parkiem Krajobrazowym. Projektowany dokument na tym terenie wyznacza strefy: strefę otwartą, strefę zieleni i rekreacji, strefę wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, strefę wielofunkcyjną z zabudową zagrodową, strefy usługowe i strefę komunikacyjną.

Celem wyznaczenia obszaru jest trwała ochrona siedlisk przyrodniczych, populacji zagrożonych wyginięciem gatunków roślin, populacji zagrożonych wyginięciem gatunków zwierząt innych niż ptaki lub odtworzenie właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych lub właściwego stanu ochrony gatunków. Przedmioty ochrony obszaru przedstawiono w rozdziale 7.11.1.

Zdecydowana większość terenu objętego ww. obszarem Natura 2000 zaliczona została do strefy otwartej i przewiduje się pozostawienie go w niezmienionej formie. Strefy zakładające możliwość zabudowy zostały wyznaczone w obszarze przygranicznym w obrębie wcześniej zagospodarowanych działkach wsi Bezmiechowa Górna, Jankowce oraz Manasterzec, a także wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych, obejmująca istniejącą linię kolejową nr 108. Pozostałe obszary zainwestowane, na których zostały wyznaczone strefy SN obejmują szybowisko Bezmiechowo oraz grodzisko na górze Sobień. Ponadto wyznaczone obszary nie należą do najcenniejszych przyrodniczo, a ich przekształcenie nie wpłynie na funkcjonowanie przyrodniczego systemu gminy.

Zgodnie z danymi z inwentaryzacji przyrodniczych przekazanymi przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Rzeszowie stwierdzone siedliska oraz stanowiska zwierząt i roślin będących przedmiotami ochrony obszaru znajdują się w obrębie strefy otwartej plany ogólnego. Większość z nich zlokalizowana jest w obrębie lasów w północnej i północno-wschodniej części gminy. Projektowany dokument nie zakłada ingerencji w te obszary.

Na terenie Obszaru Natura 2000 Góry Słonne PLH180013 obowiązuje plan zadań ochronnych ustanowiony na mocy Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Góry Słonne PLH180013.

Plan ogólny nie ma bezpośredniego wpływu na wszystkie zagrożenia wymienione w Uchwałach. Natomiast do głównych istniejących i potencjalnych zagrożeń wskazanych w planie zadań ochronnych należy rozproszenie zabudowy, wydobywanie żwiru i piasku, ingerencja w wody powierzchniowe m.in. poprzez zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie lub zanieczyszczenie. Ustalenia planu ogólnego nie będą miały wpływu na zmiany stosunków wodnych. Przy zachowaniu przepisów prawa w zakresie gospodarki ściekowej i odpadowej nie przewiduje się negatywnego wpływu na wody. Do wskazanych zagrożeń należy również rozwój zabudowy lotniskowej. Plan ogólny w granicach strefy otwartej na terenie Obszaru Natura 2000 nie dopuszcza lokalizowania zabudowy lotniskowej i rekreacji indywidualnej. Potencjalne i istniejące zagrożenia, związane są także z zmianami użytkowania łąk i pastwisk prowadzącymi do ich zarastania. Projektowany dokumenty na obszarze

leśnym i rolniczym wyznacza strefę otwartą, a co za tym idzie wyznacza ramy do pozostawienia siedlisk w niepogorszonej formie.

Plan ogólny w znacznej mierze sankcjonuje stan istniejący, nowa zabudowa wprowadzona jest jedynie plombowo, w ramach uzupełniania zabudowy już istniejącej. Ze względu na kierunkowy i ogólny charakter dokumentu i brak wskazania konkretnych zamierzeń inwestycyjnych, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Ostoja Góry Słonne PLH180013, jego integralności, cele i przedmioty ochrony. Ponadto realizacja inwestycji i działań w granicach obszarów chronionych wymaga uwzględnienia zakazów określonych w przepisach odrębnych, jak również uzgodnienia z właściwym organem.

11.7.5. Oddziaływanie na Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Dorzecze Górnego Sanu PLH180021

Obszar Natura 2000 Dorzecze Górnego Sanu PLH180021 obejmuje w całości lub w części, znajdujące się na terenie gminy doliny rzeki San. Celem wyznaczenia obszaru jest trwała ochrona siedlisk przyrodniczych, populacji zagrożonych wyginięciem gatunków roślin, populacji zagrożonych wyginięciem gatunków zwierząt innych niż ptaki lub odtworzenie właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych lub właściwego stanu ochrony gatunków. Przedmioty ochrony obszaru zostały wskazane w Rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 13 lipca 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dorzecze Górnego Sanu (PLH180021). Dla przedmiotowej formy ochrony przyrody obowiązuje plan zadań ochronnych ustanowiony na mocy Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 19 stycznia 2023 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dorzecze Górnego Sanu PLH180021.

Projektowany dokument na terenie objętym obszarem Natura 2000 wyznacza z reguły strefę otwartą. Wyjątek stanowią miejsca, gdzie doliny rzek objętych przedmiotową formą ochrony przyrody przecinają tereny zabudowane poszczególnych miejscowości. Należy jednak zaznaczyć, że w poszczególnych strefach planistycznych w profilu dodatkowym wskazano teren zieleni naturalnej, teren lasu oraz teren wód, co pozwoli na zachowanie w stanie niezmienionym obszarów o cennych wartościach przyrodniczych. Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia planu ogólnego ocenia się że nie stwarzają one nowych zagrożeń dla przedmiotów ochrony Obszaru Natura 2000 Dorzecze Górnego Sanu PLH180021. Plan ogólny w zakresie wyznaczonych stref planistycznych z reguły sankcjonuje stan istniejący w granicach obszaru Natura 2000, nie wyznaczając nowych stref z możliwością realizacji zabudowy, które mogłyby tworzyć presje na przedmioty ochrony obszaru.

11.7.6. Oddziaływanie na inne formy ochrony przyrody

Na terenie analizy znajduje się pięć rezerwatów przyrody: „Przysłup” i „Góra Sobień” na terenie obrębu Manasterzec, „Przełom Sanu pod Grodziskiem” i „Grąd w Średniej Wsi” na terenie obrębu Średnia Wieś oraz „Dyrbek” na terenie obrębu Bezmiechowa Górna. W planie ogólnym w jego obrębie wyznaczono strefę otwartą. Strefy z możliwością realizacji zabudowy, drogi oraz zieleni naturalnej (m.in. szybowisko) zlokalizowane w jego bezpośrednim sąsiedztwie stanowią głównie istniejące obiekty budowlane. Na mocy pisma Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie (znak: WPN.610.204.2025.DF.5) w granicach rezerwatów przyrody: „Przysłup”, „Góra Sobień”, „Dyrbek”, „Grąd w Średniej Wsi” i „Przełom Sanu pod Grodziskiem” wydzielono osobne strefy otwarte (SO) o podstawowym profilu funkcjonalnym. Z uwagi na powyższe nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania na przedmiotową formę ochrony przyrody.

Na terenie analizy znajduje się jedno stanowisko dokumentacyjne „Na Oszczaczu”, w obrębie ewidencyjnym Lesko-Wola Postołowa. W planie ogólnym w ich obrębie oraz w sąsiedztwie

wyznaczono strefę otwartą. Z uwagi na powyższe nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania na użytki ekologiczne.

W granicach gminy znajduje się 22 pomników przyrody zlokalizowanych w obrębach ewidencyjnych: Lesko (10 pomników), Weremeń (5), Średnia Wieś (2), Hoczew (2), Manasterzec (2), Łukawica (1), Glinne (1). Są one chronione i nie przewiduje się wystąpienia wobec nich oddziaływania na skutek przyjętych w planie ogólnym ustaleń. Z uwagi na powyższe nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania na pomniki przyrody.

W granicach Gminy Lesko nie występują inne formy ochrony przyrody.

12. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Rozwój przestrzenny terenów wiejskich powinien odbywać się z uwzględnieniem przyrodniczych, społecznych i ekonomicznych aspektów. Istotne jest tu w szczególności kultywowanie tradycji rolniczych, ograniczenie możliwości wprowadzania obiektów dysharmonijnych i nieestetycznych, przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy, stosowanie rozwiązań technicznych zmniejszających ryzyko skażenia środowiska.

Strefy planistyczne zostały wyznaczone przy zachowaniu systemu przyrodniczego gminy Lesko. Wzięto pod uwagę konieczność zachowania najcenniejszych walorów przyrodniczych. Dodatkowo w poszczególnych strefach planistycznych w profilu dodatkowym wprowadzono teren zieleni naturalnej, teren lasu oraz teren wód, co pozwoli na etapie procedowania planów miejscowych wprowadzenie zagospodarowania, które umożliwi zachowanie terenów wartościowych przyrodniczo.

W ramach rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, będących rezultatem projektowanego dokumentu w planie ogólnym ustalono maksymalną intensywność zabudowy, maksymalny udział powierzchni zabudowy, maksymalną wysokość zabudowy oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej dla poszczególnych stref planistycznych: w przedziale 15-60% w strefach SJ (w zależności od strefy), w przedziale 25-30% w strefach SW (w zależności od strefy), w przedziale 5-60% w strefach SU (w zależności od strefy), w przedziale 5-20% w strefach SP w zależności od strefy), w przedziale 30-60% w strefach SZ (w zależności od strefy), na poziomie 30% w strefach SR, na poziomie 20% w strefach SI, na poziomie 30% w strefach SC oraz w przedziale 50-80% w strefach SN. Z kolei strefy SO z reguły zostały wykluczone z możliwości realizacji zabudowy.

Wszystkie wymienione powyżej ustalenia planu ogólnego, mają na celu utrzymanie dobrego stanu środowiska bądź jego poprawę. Ponadto ograniczą ryzyko sytuowania obiektów dysharmonijnych oraz zapewnią spójne zasady kształtowania zabudowy.

13. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru

Wariant „zerowy” polegający na niepodejmowaniu prac nad planem ogólnym uniemożliwiłby funkcjonowanie polityki przestrzennej gminy w oparciu o obowiązujące przepisy prawa. Dodatkowo nowe inwestycje oraz zamierzenia budowlane jej mieszkańców nie mogłyby zostać zrealizowane – co znacznie ograniczyłoby dalszy rozwój gminy oraz przyczyniłoby się do emigracji mieszkańców. Obecny zakres planu ogólnego jest wynikiem wielu analiz uwarunkowań ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, demograficznych, stanu infrastruktury technicznej oraz wypracowanego kompromisu pomiędzy uwarunkowaniami przyrodniczymi, a potrzebami lokalnego społeczeństwa.

Przeznaczenie obszaru analizy pod funkcje wskazane w planie ogólnym nie są sprzeczne z zasadami zrównoważonego rozwoju. Nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu ustaleń dokumentu na środowisko przyrodnicze. Zaproponowane rozwiązanie umożliwia rozwój gospodarczy gminy Lesko z poszanowaniem zasad funkcjonowania przyrody.

Wprowadzona zabudowa została wskazana w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej jednostek osadniczych, w sposób uwzględniający walory przyrodniczo-środowiskowe obszaru. Tereny inwestycyjne wyznaczono poza najcenniejszymi obszarami przyrodniczymi gminy.

Podstawowe problemy z zakresu ochrony środowiska zostały w projekcie planu ogólnego rozwiązywane w sposób prawidłowy. Dokument uwzględnia wariant najkorzystniejszy pod względem społecznym, ekonomicznym oraz ekologicznym, dlatego też nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych.

14. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do planu ogólnego Miasta i Gminy Lesko zgodnie z Uchwałą Nr XCVII/652/24 Rady Miejskiej w Lesku z dnia 25 kwietnia 2024 r.

W związku z uchwaleniem ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688), gminy zostały zobowiązane, w terminie do 31 grudnia 2025 r., do uchwalenia planów ogólnych, które zastąpią dotychczas obowiązujące dokumenty Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z zapisami znowelizowanej ustawy, plan ogólny będzie aktem prawa miejscowego, a zgodność z jego ustaleniami wymagana będzie zarówno przy opracowaniu planów miejscowych, w tym zintegrowanych planów inwestycyjnych, jak i ustaleniu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu. Nowe przepisy wskazują również iż w przypadku braku uchwalenia planu ogólnego do 31 grudnia 2025 r., gmina utraci możliwość wydawania decyzji o warunkach zabudowy oraz sporządzenia planów miejscowych, (do czasu przyjęcia ww. planu ogólnego). Plan ogólny przedstawi nową politykę przestrzenną gminy, wskazując strefy planistyczne o określonej funkcji, zgodnie z aktualnymi przepisami. Strefy planistyczne będą wynikały z uwarunkowań danej części jednostki gminy, uwzględniając m.in. obszary zalewowe, formy ochrony przyrody, obszary i obiekty zabytkowe. Dokument planu ogólnego będzie zgodny z aktualną Strategią Rozwoju Miasta i Gminy jak również z dokumentami wyższego szczebla. W związku z powyższym, dając zadość obowiązkowi ustawowemu przystąpiono do sporządzenia planu ogólnego Miasta i Gminy Lesko.

Celem prognozy sporządzonej do niniejszego dokumentu, jest identyfikacja prawdopodobnych oddziaływań na środowisko ustaleń planu, określenie rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko oraz w miarę potrzeb przedstawienie rozwiązań alternatywnych.

Zakres planu ogólnego obejmuje cały teren administracyjny gminy Lesko w jej granicach administracyjnych. W granicach projektowanego planu ogólnego wyznaczono strefy planistyczne o różnych przeznaczeniach lub zasadach zagospodarowania, oznaczone symbolami:

- SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
- SW – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
- SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,
- SU – strefa usługowa,
- SP – strefa gospodarcza,

- SR – strefa produkcji rolniczej,
- SI – strefa infrastrukturalna,
- SN – strefa zieleni i rekreacji,
- SC – strefa cmentarzy,
- SG – strefa górnictwa,
- SO – strefa otwarta,
- SK – strefa komunikacyjna.

Dla poszczególnych stref określono profil funkcjonalny podstawowy oraz dodatkowy. Ustalono także wskaźniki określające zasady użytkowania danego terenu, w postaci: maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalnego udziału powierzchni zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy oraz minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej. Wszelkie wprowadzone ustalenia uwzględniają postulaty idei zrównoważonego rozwoju.

W prognozie scharakteryzowano stan środowiska oraz określono jego zagrożenia, a także przeanalizowano wpływ ustaleń projektowanego dokumentu na środowisko przyrodnicze, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Szczególną uwagę zwrócono na oddziaływanie ustaleń planu na formy ochrony przyrody. Omówiono skutki środowiskowe ustaleń na wody powierzchniowe i podziemne oraz klimat. Przeanalizowano oddziaływanie na walory krajobrazowe. Oceniono przewidywane oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, skumulowane, lokalne, ponadlokalne na komponenty środowiska wymienione powyżej oraz określono ich czas trwania. Ponadto określono rodzaje oddziaływań na zdrowie ludzi, zwierzęta, rośliny, bioróżnorodność, powierzchnię ziemi, powietrze, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne.

Ustalenia projektowanego dokumentu nie są sprzeczne z zasadami określonymi dla obszarów chronionych. Nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu na zdrowie ludzi i środowisko przyrodnicze w tym: zwierzęta, rośliny, bioróżnorodność, obszary chronione, powierzchnię ziemi, walory krajobrazowe, jakość wód podziemnych i powierzchniowych, jakość powietrza, klimat, zasoby naturalne oraz zabytki i dobra materialne.

Wszystkie ustalenia planu ogólnego mają na celu utrzymanie dobrego stanu środowiska bądź jego poprawę. Ponadto ograniczą ryzyko sytuowania obiektów dysharmonijnych oraz zapewnią spójne zasady kształtowania zabudowy.

Projekt dokumentu uwzględnia potrzeby wynikające z rozwoju gminy. Tereny przeznaczone pod zabudowę znajdują się w obrębie wykształconych struktur osadniczych, z dostępem do dróg publicznych. Nie wprowadza się zabudowy rozproszonej. Jednocześnie zachowuje się najcenniejsze obszary przyrodnicze. Podstawowe problemy z zakresu ochrony środowiska zostały w projekcie planu ogólnego rozwiązane zostały w sposób prawidłowy. Dokument uwzględnia wariant najkorzystniejszy pod względem społecznym, ekonomicznym oraz ekologicznym.

15. Dokumenty i materiały źródłowe

Akty prawne uwzględnione w opracowaniu

- Decyzja Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007)5043) (2008/25/WE) (Dz. Urz. Unii Europejskiej L 12 str.383);
- Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. U. UE L z dnia 220 grudnia 2000 r.) tzw. Ramową Dyrektywę Wodną;
- Dyrektywa Ptasia (Dyrektywa Rady 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa);
- Dyrektywa Siedliskowa (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory);
- Ramowa Dyrektywa Wodna (Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej);
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu. Nowy Jork.1992.05.09 (Dz. U. 1996, Nr 53, poz. 238);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (t.j. Dz.U. 2014 poz. 1713);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (t.j. Dz.U. 2022 poz. 2380);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014 poz. 1408);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014 poz. 1409);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. 2016 poz. 1395 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 grudnia 2020 r. w sprawie informacji dotyczących ruchów masowych ziemi (Dz.U. 2020 poz. 2270);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (t.j. Dz. U. 2021 poz. 845);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. 2014, poz. 112);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz.U. 2023 poz. 2758 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz.U. 1959 nr 52 poz. 315);

- Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz.U. 2016 poz. 138);
- Ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 105);
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 733);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1292 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.);
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. 2025 r. poz. 567);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 82);
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2026 poz. 670);
- Ustawa z dnia 6 lipca 2001 r. o zachowaniu narodowego charakteru strategicznych zasobów naturalnych kraju (Dz. U. 2018 poz. 1235);
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 757);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1290);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 ze zm.);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 ze zm.);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1087 ze zm.).

Publikacje i pozostałe materiały źródłowe

- *Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta i Gminy Lesko za rok 2023*
- *Bank Danych o Lasach*, <http://www.bdl.lasy.gov.pl>;
- *Bank Danych Lokalnych*, <https://bd.l.stat.gov.pl/>
- *Biuletyn monitoringu klimatu Polski – rok 2013*, <https://klimat.imgw.pl/pl/biuletyn-monitoring>;
- *Biuletyn monitoringu klimatu Polski – rok 2023*, <https://klimat.imgw.pl/pl/biuletyn-monitoring>;
- Centralny rejestr form ochrony przyrody <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>;
- *Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska. Geoserwis mapy*, <http://www.geoserwis.gdos.gov.pl>;
- <https://mapy.geoportal.gov.pl/>;
- *Informatyczny System Oslony Kraju – ISOK, mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego*, KZGW <http://www.isok.gov.pl>;
- Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. *Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce*. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011;
- Richling A., Solon J., Macias A., Balon J., Borzyszkowski J., Kistowski M. (red.) 2021. *Regionalna Geografia fizyczna Polski*. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań;
- Solon J., Borzyszkowski J., Bidlasik M., Richling A.; Badora K., Balon J., Brzezińska-Wójcik T., Chabudziński Ł., Dobrowolski R., Grzegorzczak I., i in., 2018, *Physico-geographical mesoregions*

of Poland: Verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data, Geographia Polonica, 91, 143–170.

- Lorenc H., 2005: *Atlas klimatu Polski*, IMGW Warszawa 2005;
- Matuszkiewicz J. M., 2008: *Regionalizacja geobotaniczna Polski*, IGiPZ PAN, Warszawa;
- Państwowy Instytut Geologiczny <https://www.pgi.gov.pl>;
- *Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* 2022;
- *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego*;
- *Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim – raport wojewódzki za rok 2023*, GIOŚ, Departament Monitoringu Środowiska, Warszawa 2024;
- *Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*;
- *Strategia Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2030*;
- *Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Lesko na lata 2021 -2030*;
- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lesko*;
- *System Ośłony Przeciwosuwiskowej – SOPO*, PiG <http://geoportal.pgi.gov.pl>;
- *Mapa Hydrogeologiczna Polski (wraz z objaśnieniami) skala 1: 50 000*,
- *Mapa Geośrodowiskowa Polski (wraz z objaśnieniami) skala 1: 50 000*,
- *Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski (wraz z objaśnieniami) skala 1: 50 000*
- Zielony R., Kliczkowska A., 2012, *Regionalizacja Przyrodniczo-Leśna Polski 2010*, CLIP, Warszawa.

Spis tabel

Tab. 1. Charakterystyka złóż na terenie gminy Lesko	24
Tab. 2. Ogólna ocena stanu JCWP na terenie gminy Lesko.....	31
Tab. 3. Wskaźniki klimatyczne dla okolic gminy Lesko na podstawie danych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej	33
Tab. 4 Ocena jakości powietrza w strefie podkarpackiej za rok 2023 – kryterium ochrony zdrowia ludzi	33
Tab. 5 Ocena jakości powietrza w strefie podkarpackiej za rok 2023 – kryterium ochrony roślin.....	33
Tab. 6. Struktura użytkowania gruntów w gminie Lesko	34
Tab. 7. Pomniki przyrody w gminie Lesko	49
Tab. 8. Ujęcia wód podziemnych w gminie Lesko.....	57
Tab. 9. Ujęcia wód powierzchniowych w gminie Lesko	58
Tab. 10. Okresowe ujęcia wód powierzchniowych w gminie Lesko.....	58
Tab. 11. Ocena wpływu ustaleń projektu planu ogólnego na cele ochrony ustanowione dla Parku Krajobrazowego Gór Słonnych	90
Tab. 12. Ocena wpływu ustaleń projektu planu ogólnego na cele ochrony ustanowione dla Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.....	93

Spis rycin

Ryc. 1. Lokalizacja gminy Lesko na tle powiatów w województwie podkarpackim	16
Ryc. 2. Obręby ewidencyjne w granicach gminy Lesko.....	17
Ryc. 3. Krajobraz miasta Lesko.....	18
Ryc. 4. Krajobraz gminy Lesko wzdłuż rzeki San.....	18
Ryc. 5. Gmina Lesko na tle mezoregionów	21

Ryc. 6. Rzeźba terenu gminy Lesko	22
Ryc. 7. Jednolite części wód powierzchniowych i główne ciekі na terenie gminy Lesko	26
Ryc. 8. Użytkowanie gruntów w gminie Lesko	36
Ryc. 9. Zwarta zabudowa miasta Lesko.....	37
Ryc. 10. Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, użytki rolne oraz zadrzewienia w okolicy miejscowości Hoczew.....	37
Ryc. 11. Krajobraz gminy Lesko w okolicy miejscowości Hoczew.....	39
Ryc. 12. Szybowisko w Bezmiechowej Górnej.....	39
Ryc. 13. Kościół rzymskokatolicki pw. Narodzenia NMP w Bezmiechowej Górnej.....	40
Ryc. 14. Formy ochrony przyrody na terenie gminy Lesko	42
Ryc. 15. Korytarze ekologiczne o randze krajowej na terenie gminy Lesko	52
Ryc. 16. System przyrodniczy gminy Lesko.....	55

Załączniki

1. Mapa przedstawiająca uwarunkowania przyrodniczo-kulturowe Miasta i Gminy Lesko